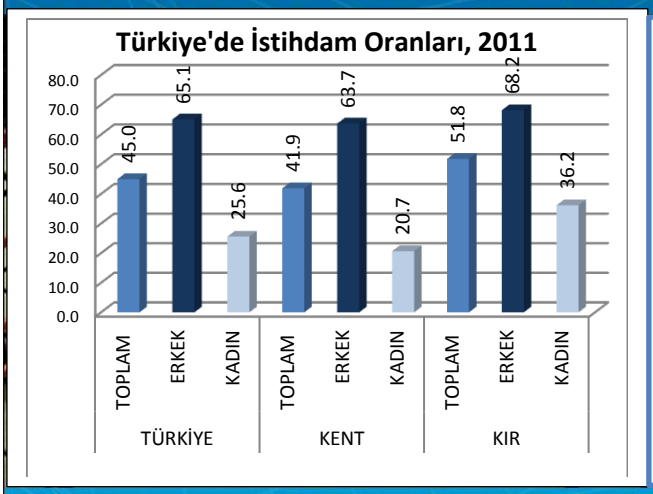

2013

KÜTAHYA

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

KÜTAHYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

Raporu Hazırlayanlar:

Güneş DOĞAN
İş ve Meslek Danışmanı

Nur Banu PİŞKİN
İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Kütahya İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Şerif YILMAZ

Kütahya Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2013 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 100 bin 852 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 87 bin 719'dur. İlimizde bu kapsamda 1111 işyeri tespit edilmiş ve 924 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2013 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

F. Eren TÜRKMEN

Kütahya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ 1
ÖNSÖZ 2
İÇİNDEKİLER 3
TABLOLAR LİSTESİ 5
ŞEKİLLER LİSTESİ 5
KISALTMALAR 7
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 6
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 6
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 6
EKONOMİK VERİLER 6
NÜFUS GÖSTERGELERİ 14
EĞİTİM GÖSTERGELERİ 18
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 19
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 27
İKİNCİ BÖLÜM 43
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 43
AMAÇ VE YÖNTEM 43
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 45
AÇIK İŞLER 52
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 59
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 63
İstihdam Artışı Beklenen Meslekler 64
İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler 65
SONUÇ 67
KAYNAKÇA 72
EKLER 73
Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 73
Ek 2-A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 76
Ek 2-B : Tahmin ve Notasyonlar 76
Ek 2-C : Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012) 78
Ek 3-A : Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 80
Ek 3 -B : Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri 86
Ek 4-D : Diğer Tablolar 90
Ek 4-B : İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları 91
Ek 5 : SEGE Sıralaması 93

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Sektörlere Göre Bölgesel Paylar 7
Tablo 2. Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, TR33 9
Tablo 3. Kişi Başına GSKD, TR33 9
Tablo 4. Kişi başına GSKD, Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı, ... 9
Tablo 5. Yatırım Teşvikleri, 2012 10
Tablo 6. Yatırım Teşvikleri-2, 2012 12
Tablo 7. Açılan-Kapanan İşyeri Sayıları 13
Tablo 8. Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus 14
Tablo 9. Yaş Gruplarına Göre Nüfus, 2012 14
Tablo 10. Eğitim Düzeyine Göre Nüfus, 2012 16
Tablo 11. Net Göç Ve Net Göç Hızı, Kütahya 17
Tablo 12. Kütahya'ya İlişkin Göç Verileri, 2012 17
Tablo 13. Ortaöğretime Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı, Kütahya 18
Tablo 14. İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları (%) 18
Tablo 15. Eğitim Durumuna Göre Başvurular, 2012 19
Tablo 16. En Fazla Başvuru Alınan İlk 20 Meslek 27
Tablo 17. En Fazla Açık İş Olan ve En Fazla Başvuru Olan İlk 20 Meslek 28
Tablo 18. En Fazla Kayıtlı İşsizlerin Bulunduğu İlk 20 Meslek 29
Tablo 19. Yaş Gruplarına Göre Kayıtlı İşsiz 30
Tablo 20. En Fazla Açık İş Bulunan İlk 20 Meslek 32
Tablo 21. En Fazla Açık İş Bulunan İlk 20 Mesleğin Toplam İçerisindeki Ağırlığı 33
Tablo 22. Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı 34
Tablo 23. Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler,2012 35
Tablo 24. En Fazla İşe Yerleştirme Yapılan İlk 20 Meslek 37
Tablo 25. Sektörlere Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı, Kütahya 38
Tablo 26. Eğitim Durumuna Göre Cinsiyet Bazında İşsizlik Ödeneği Hakedenler 40
Tablo 27. Düzenlenen Kurs Ve Katılımcı Sayıları 41
Tablo 28. İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2013) 42
Tablo 29. İşyerlerinin İşyeri Büyüklüğü ve Sektörel Dağılımı 43
Tablo 30. Sektörlere Göre Çalışan Sayıları 45
Tablo 31. Sektörlere Göre Çalışanın Cinsiyet Ağırlıkları 46
Tablo 32. Meslek Gruplarına Göre Çalışanlar 48
Tablo 33. Çalışanların Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı 48
Tablo 34. Açık İş Veren İşyerleri 50
Tablo 35. Açık İşlerin Ekonomik Faaliyetlere Göre Dağılımı 51
Tablo 36. Meslek Gruplarına Göre Açık İşler 52
Tablo 37. Mesleklere Göre Açık Dağılımı 53
Tablo 38. Temininde Güçlük Bildiren İşyerleri 54
Tablo 39. Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı 57
Tablo 40. Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 57
Tablo 41. Mesleklere Göre Temininde Güçlük Dağılımı 58
Tablo 42. Sektörlere Göre Net İstihdam Beklentisi 59
Tablo 43. Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Beklentisi 61
Tablo 44. En Fazla istihdam Artışı Beklenen İlk 20 Meslek 61

Tablo 45. En Fazla İstihdam Artışı Beklenen İlk 20 Meslek 62
Tablo 46. En Fazla istihdam Azalışı Beklenen İlk 20 Meslek 63
Tablo 47. Yıllara göre tarım ve tarım dışı istihdam artışı,Kütahya, bin kişi,2005-2012 66

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1.Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, 2008 7
Grafik 2. Sektörlerin gayri safi katma değer (GSKD)içindeki payları (2004 ile 2008 yılları arası) 8
Grafik 3.Sektörlerin gayri safi katma değer (GSKD)içindeki payları (2004 ile 2008 yılları arası) 8
Grafik 4.Kütahya İlinde Kamu Yatırımlarının Dağılımı, % 12
Grafik 5.Kamu Yatırımlarının Dağılımı, % 13
Grafik 6.Nüfusun Geniş Yaş Gruplarına Göre Dağılımı, %..... 15
Grafik 7. Yaş Bağımlılık Oranı, 2009-2012, ... 15
Grafik 8. Eğitim Düzeyine Göre Nüfus, 2012 16
Grafik 9. Kurumsal Olmayan Nüfusun Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, 2012 19
Grafik 10. Yıllar İtibariyle işgücüne Katılım Oranı,(%) (2004-12) 20
Grafik 11. İşgücüne Katılım Oranının Eğitim Durumuna Göre Dağılımı,2012..... 20
Grafik 12.İşgücüne Katılım Oranının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı, 2012 21
Grafik 13.Yıllar İtibariyle Kütahya Geneli İşsizlik Oranı,(%) (2004-12)..... 21
Grafik 14. İşsizlik Oranının Geniş Yaş Grubuna Göre Dağılımı, 2012 22
Grafik15. İşsizlik Oranının Eğitim Durumuna Göre Dağılımı,2012 22
Grafik 16. Yıllar İtibariye İstihdam Oranı (%) (2004-12) 23
Grafik 17. İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, 2012 23
Grafik 18. İstihdam Edilenlerin Yıllar ve Cinsiyete Göre İşteki Durumu, 2012 24
Grafik 19. Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığın Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, 2012..... 24
Grafik 20. İstihdam Oranının Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, 2012 25
Grafik 21. İstihdam Oranının Yaş Grubuna Göre Dağılımı, 2012 25
Grafik 22. İşgücüne Dahil Olmayanların Cinsiyete Göre İşgücüne Dahil Olmama Nedenleri,2012..... 26
Grafik 23. İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri, (2008-12)..... 26
Grafik 24. 2008-2012 Arasında İŞKUR'a Başvurular, Kütahya 27
Grafik 25. Kütahya İlinde 2008-2012 Yılları Arasında Kayıtlı İşsiz Sayısının Değişimi 31
Grafik 26. Kütahya İlinde Bekleme Sürelerine Göre İşsizlerin Dağılımı, % 31
Grafik 27. Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, 2012 32
Grafik 28. Kütahya İlinde Yıllara Göre Açık İş Sayısı..... 33
Grafik 29. Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı 35
Grafik 30. Kütahya İlinde 2008-2012 Yılları Arasında İşe Yerleştirme Faaliyetleri 36
Grafik 31. Kütahya İlinde İşe Yerleştirmelerin Kamu-Özel Dağılımı 36
Grafik 32. Kütahya İlinde Cinsiyet Bazında İşe Yerleştirmenin Dağılımı 37
Grafik 33. Eğitim Durumlarına Göre Kütahya İlinde İşe Yerleştirmeler,2012..... 37
Grafik 34. Cinsiyet Bazında Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı, Kütahya, 2012 ... 38
Grafik 35. Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirme..... 39
Grafik 36. Sektörlere Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı, Kütahya 40
Grafik 37. İşyeri Büyüklüklerinin Türkiye Geneli ile Karşılaştırılması..... 46
Grafik 38. Çalışan Sayılarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması 48

Grafik 39. Meslek Gruplarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması 50
Grafik 40. Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları 50
Grafik 41. Açık İş Oranının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması 54
Grafik 42. Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranlarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması 55
Grafik 43. Açık İşlerin Talep Edilen Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı 57
Grafik 44. Açık İşlerde Talep Edilen Beceriler 57
Grafik 45. Açık İşlerin Aranma Kanallarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması 58
Grafik 46. Temininde Güçlük Çekilen Meslek Gruplarının Türkiye İle Karşılaştırılması 61
Grafik 47. Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri 62
Grafik 48.Kayıtlı işsiz içinde eğitim düzeyine göre kadın payı,%,2012 69

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

DPT: Devlet Planlama Teşkilatı

İL İPTA: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması

SEGE: Sosyal Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması

YÖNETİCİ ÖZETİ

2012 yılı sonuçlarına göre Kütahya ilinin % 70,2'si çalışma yaşındadır. Kütahya ilinde nüfusun yerleşim yerlerinin dağılımı Türkiye ortalamasından farklıdır. Kütahya'da Türkiye ortalamasına göre daha fazla kişi kırsalda yaşamaktadır.

Kütahya yıllar itibariyle 2012 yılına kadar göç veren bir ildir. Yıllar sonra ilk kez 2012'de göç almaya başlamıştır. Net göç hızı binde 6,73'dür ve il, göç alan 36 il içinde en yüksek net göç hızına sahip 16. ildir. Göç aldığı nüfusun en önemli bölümünü 15-19 yaş grubu %28,2 ile ilk sırada yer alırken, 20-24 yaş grubu %25,8 ile ikinci sıradadır. Bu oranlar Türkiye'de ise ilk sırada %16,8 ile 20-24 yaş grubu ile ilk sırada yer alırken, %14,7 ile 25-29 yaş grubu ikinci sırada gelmektedir. İlin işgücü piyasasına katkıda bulunacak olan genç nüfusu il dışına çıkarken, 20-24 yaş grubundan itibaren Kütahya'da geri dönüş yaşanmaktadır.

Kütahya ilinin yaş dağılımı da Türkiye ortalamasından farklılık göstermektedir. 0-14 yaş grubu Türkiye ortalamasına göre daha az pay alırken, çalışabilir yaştaki nüfus ile yaşlı nüfusun payı daha fazladır. Bu dağılım sonucu yaşlı bağımlılık oranları da Türkiye ortalamasından farklıdır. Çocuk bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 10 puan altında seyrederken, yaşlı bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 4 puan üzerindedir. Kütahya ili genel bağımlılık oranı ise Türkiye ortalamasının 6 puan altındadır.

15+ yaş nüfusun % 3,5'i okuryazar değildir. Nüfusun % 7,5'sini sadece okuryazar olup, ilkokul diploması bile yoktur. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Okuryazar olmayanlar, okuryazar olup bir okul bitirenler ve lise altı eğitimliler birlikte değerlendirildiğinde, il (% 69,2) Türkiye ortalamasından (% 64,1) daha düşük bir eğitim seviyesine sahiptir. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Nüfusun sadece % 21,8'si lise ve dengi okul mezunu, % 8'i yüksek eğitimlidir.

TR 33 Bölgesi'ndeki istihdam oranı yıllar ilerledikçe artmıştır. TR 33 Bölgesi'nin istihdam oranı hemen hemen Türkiye ile paralellik göstermekte olup, Türkiye'nin istihdam oranından biraz daha yüksektir.
İl bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Kütahya ilinde dikkati çeken önemli husus işsizlik oranının düşüklüğüdür. Kütahya'nın da dahil olduğu TR 33 NUTS bölgesinde işsizlik oranı 2012 yılı verilerine göre % 4,4'dır. Bu oran ile en düşük işsizlik oranına sahip bölgedir. İşgücüne katılım oranı % 54,8'dir. İstihdam oranı % 52,4 ile % 45,4 olan Türkiye ortalamasının üzerindedir.

İşsizlik oranı Türkiye ortalama işsizlik oranının çok altında ve istihdam oranı da Türkiye ortalamasının üstünde olmasına rağmen, yıllar itibariyle Kütahya'da işsizlik oranının arttığı, istihdam oranının ise düştüğü görülmektedir.

Yerli sermayenin en fazla yatırım yaptığı sektör 675 milyon ile imalat sektörü olmuştur. Bir kişi için istihdam yaratmanın maliyeti 100 bin ile imalat sektörü olmuştur. İmalat sektörü en az maliyet gerektiren sektör olmuştur. Yerli sermayede bir kişi için istihdam yaratmanın maliyeti 800 bin ile (en fazla maliyet gerektiren sektör) enerji sektörü olmuştur.

Yabancı sermayeye baktığımızda hiç yatırım yapılmayan sektörler enerji ve tarım sektörü olmuştur. En fazla yatırım yapılan sektör yerli sektördeki gibi imalat sektörü olmuştur. Yerli sermayede bir kişi için istihdam yaratmanın maliyeti en düşük imalat sektöründeyken, yabancı sermayede 0,39 milyon ile en yüksek maliyet gerektiren sektör olmuştur. En az yatırım yapılan sektör yerli ve yabancı sektörde de tarım sektörü olmuştur.

TR 33 Bölgesi'nde 2008 yılında kişi başına düşen katma değer 10.575 TL'dir. 2008 yılındaki kişi başına düşen GSKD Türkiye'de TR 33 bölgesine göre %13 daha fazladır. Türkiye ve TR 33 Bölgesinde 2004'den 2008'e kadar kişi başı GSKD'de sürekli bir artış gözlenmiştir.

İlin yatırım teşviklerinden aldığı pay hem düşük hem de istikrarlı değildir. Kütahya, toplam yatırım teşviklerden en yüksek payı % 1,1 ile 2011 yılında alırken, 2001 yılı itibariyle teşviklerden aldığı pay % 0,2'e gerilemiştir. 2012 yılı itibariyle ilin toplam kamu yatırımlarından aldığı pay % 0,6 ile sınırlı kalırken, en yüksek kamu yatırım payı da % 9,4 ile konut yatırımlarında gerçekleşmiştir.

Yatırım teşvikleri, kamu yatırımları ve kişilerin kendi kaynakları bir ilin ekonomik gelişimini etkilemektedir. 2011 ve 2012 yılının açılıp kapanan işyerlerinin sayılarını incelediğimizde 2011 yılında şirket bazında açılan işyerlerinin % 12,7'si kapanırken, 2012'de % 25'i kapanmıştır. Gerçek kişi ticaret işletmelerine baktığımızda 2011 yılında açılan işyerlerinin % 50'si kapanırken, 2012'de % 31,4'ü kapanmıştır.

İşgücü Talebine ilişkin olarak 2013 yılı için yapılan araştırma sonuçlarına göre işyerleri en çok % 27,7 ile ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Bu sektörü % 26,3 oranı ile imalat ve % 14,1 oranı ile inşaat sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri araştırmada cevap veren işyerlerinin yaklaşık üçte ikisini oluşturmaktadır.

Kütahya ilinde çalışma hayatındaki kişilerin %35,8'i imalat sektöründe, %19,1'i toptan ve perakende sektöründe, % 10,3'ü de inşaat sektöründe ve % 8,3'ü de madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe çalışmaktadır.

İlde çalışanların büyük çoğunluğu erkektir. Çalışanların içinde kadınların payı sadece % 19,8'dir. Türkiye toplamında kadın çalışanların payı % 23,1'tir. Kadın çalışanların biraz daha ağırlık kazandıkları sektörlerdeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki payları da çok azdır.

Örneğin çalışanlarının beşte üçü (% 58) kadın olan insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetlerindeki işyerlerinin toplam içindeki ağırlığı sadece % 2, çalışanlarının % 37,1'nin kadın olduğu eğitim sektörü işyerlerinin toplam ağırlığı içindeki oranı % 3,8 ve çalışanlarının % 35'inin kadın olduğu finans ve sigorta faaliyetlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlıkları % 0,4'dür.

İmalat sektörü Türkiye toplamında olduğu gibi, ilde toplam çalışanlara göre ilk sıradadır. Erkek çalışanların imalat sektöründeki payları kadın çalışanların neredeyse 3 katıdır. Erkek çalışanların % 75'i, kadın çalışanların da % 25'i imalat sektöründedir. İkinci hâkim sektör ticarette de durum benzerdir. Erkek çalışanların % 82'si, kadın çalışanların da % 18'i ticaret sektöründedir. Toplam çalışanlara göre üçüncü sırada olan madencilikte, % 95 pay ile erkek çalışanlarda yine üçüncü sırada yer alırken, kadınlarda ise ilk sırada (% 58) insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Çalışanların imalat sektöründe yoğunlaşması mesleki dağılımları etkilemektedir. Çalışanların % 26,2'si Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ana meslek grubunda çalışmaktadır. İkinci sırada % 22,6'sı ile Sanatkârlar İşlerde Çalışanlar ve üçüncü sırada % 17 ile Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde çalışanlar yer almaktadır. İlde ana meslek gruplarının cinsiyetlere göre dağılımı Türkiye dağılımından farklılık göstermektedir. Toplam çalışanların % 19,8'ini kadınlar teşkil ederken, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler Gruplarında Çalışan Elemanların % 23,7'si kadın, Tesis ve Makine Operatörleri ve Operatörleri meslek grubunda Çalışan Elemanların % 23,5'i, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar Meslek Grubunda Çalışanların ise %14,2'si kadındır. Buna karşılık Yöneticiler ana meslek grubunda çalışanların sadece % 0,9'ü, Profesyonel Meslek Mensuplarının % 11,7'si kadındır.

Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle en fazla açık iş imalat sanayindedir. Kütahya ilinde özel 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde hem işyeri sayısı hem de çalışanlar itibariyle lokomotif sektör imalattır. Bu husus açık işlerde de kendini göstermekte ve en fazla açık işin olduğu sektör de yine İmalat olmakta ve İmalatı Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Açık işlerin % 42,3'ü İmalat, % 17,4'ü Diğer Hizmet Faaliyetleri,% 7,7'si Ticaret sektöründedir. Finans ve sigorta faaliyetleri Gayrimenkul faaliyetleri, Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri, Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik sektörlerinde ise hiç açık iş bulunmamaktadır. Türkiye'de de en fazla açık iş yine imalat sektörüdür ve açık iş oranı % 33,9'dur.

İlde açık iş oranı % 3,22 'dir ve bu oran %4,6 olan Türkiye ortalamasının biraz altındadır.

Ana meslek grupları itibariyle Türkiye'de açık iş oranının en yüksek olduğu ana meslek grubu % 6,1 ile ile Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubudur, Kütahya'da ise %6,0 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünlerinde çalışan meslek grubu yer alırken ikinci sırada % 5,4 ile yer alan Hizmet ve Satış Elemanı Meslek grubu, üçüncü sırada ise Sanatkarlar ve İlgili işlerde çalışanların açık iş oranı % 4,6'dır. İlgi çeken bir diğer husus ise nitelik gerektirmeyen mesleklerde de %2,3 oranında açık işin olmasıdır.

Kütahya'da meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu dikiş makinesi operatörü-kumaş'tır. Açık işlerin % 8,1'ini dikiş makinesi operatörü-kumaş oluşturmaktadır. Bu mesleği % 5,7 ile Paketleme İşçisi (Cam) takip etmektedir ve her iki mesleğe olan ihtiyaç arasında çok büyük fark vardır. En çok talep edilen meslekler sıralamasında ilk on meslekte yer alan diğerleri arasında ise fark minimum düzeydedir ve % 3,9 ile Paketleme İşçisi (Cam), % 2,9 ile Çini İşlemecisi, % 2,3 ile satış temsilcisi/plasiyer, % 2,2 ile Yer Altı Maden İşletmecisi Hazırlık Elemanı, % 2,1 ile Beden İşçisi(Genel) % 2,1 ile Güvenlik Görevlisi ve % 2 ile Çömlek Ve Porselen Şekillendirme İşçisi yer almaktadır.

Kısa vadede ve orta vadede Kütahya'da en fazla net istihdam artışı bekleyen mesleki, bilimsel ve teknik hizmet faaliyetleri sektörüdür. Türkiye'de ise kısa vadede İdari Destek Hizmet Faaliyetleri, orta vadede Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. Kütahya ilinde kısa vadede net istihdam azalışı beklenmemesine rağmen uzun vadede Eğitim sektöründe % 2, Madencilik Ve Taş Ocakçılığı sektöründe ise % 0,2 azalış beklenmektedir.

Türkiye'de 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle olan NİDO[1] idari ve destek hizmet faaliyetlerinde % 7,02, gayrimenkul sektöründe ise % 6,34'tür. Kısa dönemde gayrimenkul sektörü genişlemeyi hedeflerken Lokomotif sektör olan imalat sektöründeki net istihdam değişim oranı % 5,08 iken, ticaret sektöründe % 5,8, bilgi ve iletişim sektöründe % 5,95, inşaat sektöründe % 5,66'dır.

Türkiye için 30 Haziran 2014 itibariyle net istihdam değişim oranı % 4,80'dır. Uzun vadede Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe % 9,17 olan NİDO, gayrimenkul sektörü ise % 8,22, mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler % 7,82, idari ve destek hizmet faaliyetlerinde ise % 7,82'dir. Kısa dönemde Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor sektörü küçülmeyi beklerken uzun vadede büyüme beklenmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre 2013 Aralık ayı itibariyle ilde net istihdam artış beklenti oranı % 2,3 iken, bu oran 2013 Haziran ayında da % 2,3 olmuştur. Oran sektörlerin yapısı ve beklentilerine göre çok büyük farklılıklar göstermektedir. Türkiye'de de aynı eğilim kendini göstermekte ve net istihdam beklenti oranı kısa vadede % 4,72 iken, orta vadede artarak 4,8'e yükselmektedir.

[1] Net istihdam değişim oranları değerlendirilirken, gayrimenkul faaliyetleri sektöründe çalışanların toplam çalışanların sadece %0,1'i olduğu dikkate alınmalıdır.

GİRİŞ

Kütahya ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi; ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. İşgücü mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi açık işlerin zamanında karşılanmasını engellemektedir.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında pilot il olarak seçilen Kütahya ili için 10 Eylül-31 Ekim 2012 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor üç bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Kütahya işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Üçüncü bölüm, Kütahya işgücü piyasası arz ve talep yapılarını birlikte ele almakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İŞKUR istatistikleriyle birlikte ilin işgücü piyasasını değerlendirmektedir. Elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü arz analizlerinde kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel (İBBS 2 bölgeleri)[2] veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bölgesel göstergelerin, kapsadığı illeri temsil ettiğini söylemek her bölge için geçerli olmayabilmektedir ve bölge istatistikleri kullanılarak yapılan yorumlarda bu hususa dikkat edilmelidir.

Bu durum Kütahya ilinin yer aldığı TR33 (Kütahya, Afyonkarahisar, Uşak ve Manisa illerini içeren bölge) için de geçerlidir. Manisa, Uşak ile benzer sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında yer alırken, Kütahya ve Afyonkarahisar daha alt sıradadır.[3] Bölgede gelişmişlik sıralaması itibariyle en az gelişmiş il, 43. sırada olan Afyonkarahisar'dır. Kütahya 38. sırada yer alırken, Uşak 25. ve Manisa 23. sırada bulunmaktadır. Arka plan veri setlerinin diğer bir problemi de verilerin güncel olmaması ve daha önce üretilen bazı veri setlerinin de artık üretilmemesidir. Örneğin illerin işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranları en son 2012 yılında yayınlanmış ve raporda bu veriler kullanılmıştır.

EKONOMİK VERİLER

İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurların başında gelmektedir. Ekonomik veri setinin önemli bir bölümünü il ve hatta bölgesel bazda bulmak mümkün değildir.

İlin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge illerin milli geliridir. TÜİK illerin milli gelir hesaplamasını 2001 yılından itibaren yayınlamamaktadır. Bu serinin yerine üretilmeye başlanan katma değer ve yıllara göre gelişimini gösteren istatistikler 2008 yılından bu yana üretilmemektedir. Son yıllara ait verinin eksikliğine rağmen, bu kısımda bir fikir vermesi amacıyla veri değerlendirmede kullanılmıştır.

2008 yılı verilerine göre Kütahya ilinin yer aldığı bölgede Gayri Safi Katma Değer[4] itibariyle hakim sektör % 47,9 pay ile hizmetler sektörüdür. İkinci sırada % 32,3 ile sanayi yer almaktadır. Tarım sektörü, % 19,8 ile en az paya sahip sektör olmasına rağmen bölge Gayri Safi Katma Değeri içindeki payı Türkiye ortalamasından 11,3 puan daha yüksektir.

---

[2] Bölgesel sınıflama üç düzeyden oluşmaktadır. İlk aşamada idari yapıya uygun olarak 81 il, 3.düzeyde bölge birimleri olarak tanımlanmıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi yönlerden benzer illerin belirli bir nüfus büyüklüğü de dikkate alınarak gruplanması ile 26 birim 2. Düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır. Yine aynı kritere göre 2. düzey bölge birimlerinin gruplanması sonucu 12 birim 1. düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır.

[3] İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına ilişkin en son çalışma Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında yapılan çalışmadır. Çalışma; demografi, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişebilirlik ve yaşam kalitesi olmak üzere 8 alt kategoride 61 değişken ve temel bileşenler analizi kullanılarak hazırlanmıştır.

[4] İl ekonomisinin en önemli göstergesi olan İllerin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla değerleri 2001 yılından itibaren hesaplanmamaktadır. Bu serinin yerine üretilen Gayri Safi Katma Değer İstatistiklerinin en son yayınlanma yılı 2011 yılı olup, 2008 yılı değerlerini içermektedir. 2009 yılı değerlerine ilişkin veri seti henüz yayınlanmamıştır. Serinin başlangıç yılı 2004 yılıdır.

Tablo 1. Sektörlere göre bölgesel paylar

YILLAR	TARIM	SANAYİ	HİZMETLER
2004	7,3	4,0	2,6
2005	7,4	4,0	2,7
2006	7,5	4,2	2,7
2007	7,7	4,2	2,7
2008	8,5	4,3	2,7

Kaynak: TÜİK

2004'den 2008'e kadar tarım sektörünün toplamdaki payı her yıl artmakla beraber sanayi sektörünün toplamdaki payı iki yılda bir artıp sabit kalıp, 2008'de tekrar artmıştır. Hizmet sektörünün ise 2005'den 2008'e kadar toplamdaki payı değişmemiştir.

Grafik 1. Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, 2008

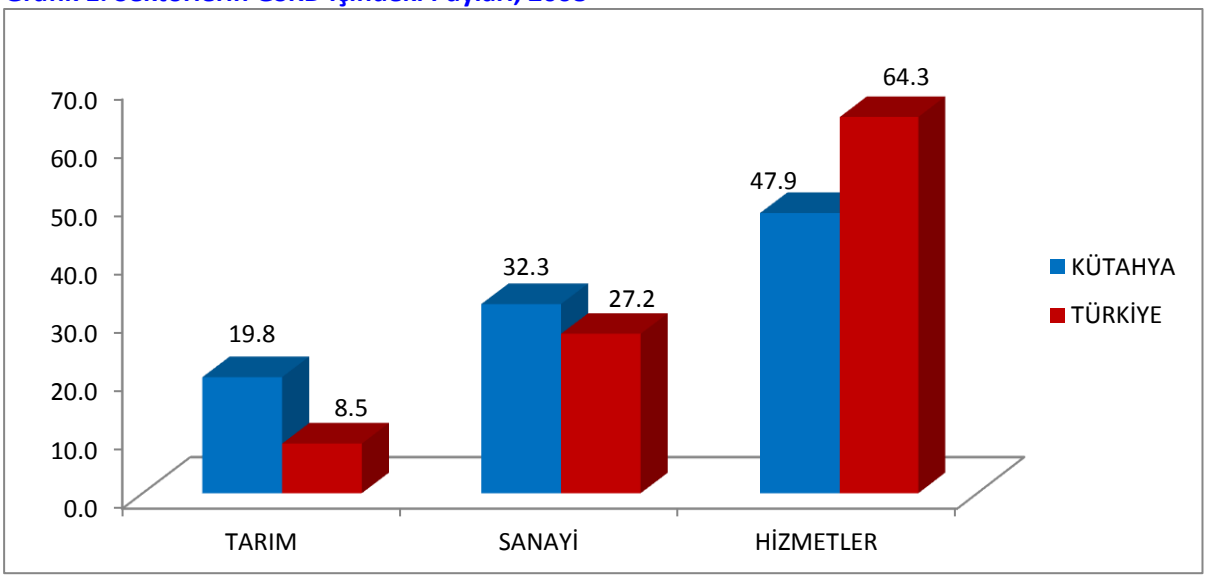

Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin 2008 yılındaki Gayri Safi Katma Değer içindeki payı en yüksek olan sektör hizmet sektörüdür. Hizmet sektöründen sonra sanayi sektörü gelmekte ve en son sırada tarım sektörü yer almaktadır. TR 33 bölgesinin de GSKD içindeki sektör sıralaması Türkiye ile paralellik göstermektedir. Yalnız Türkiye'nin GSKD içinde en yüksek paya sahip olan hizmet sektörü ile hizmet sektörüne en yakın sanayi sektörü arasında önemli bir fark bulunmaktadır. TR 33 bölgesinde ise en yüksek paya sahip olan hizmet sektörü ve onu takip eden sanayi sektörü arasında Türkiye'deki kadar büyük fark bulunmamaktadır.

Grafik 2. Sektörlerin gayri safi katma değer (GSKD)içindeki payları (2004 ile 2008 yılları arası)

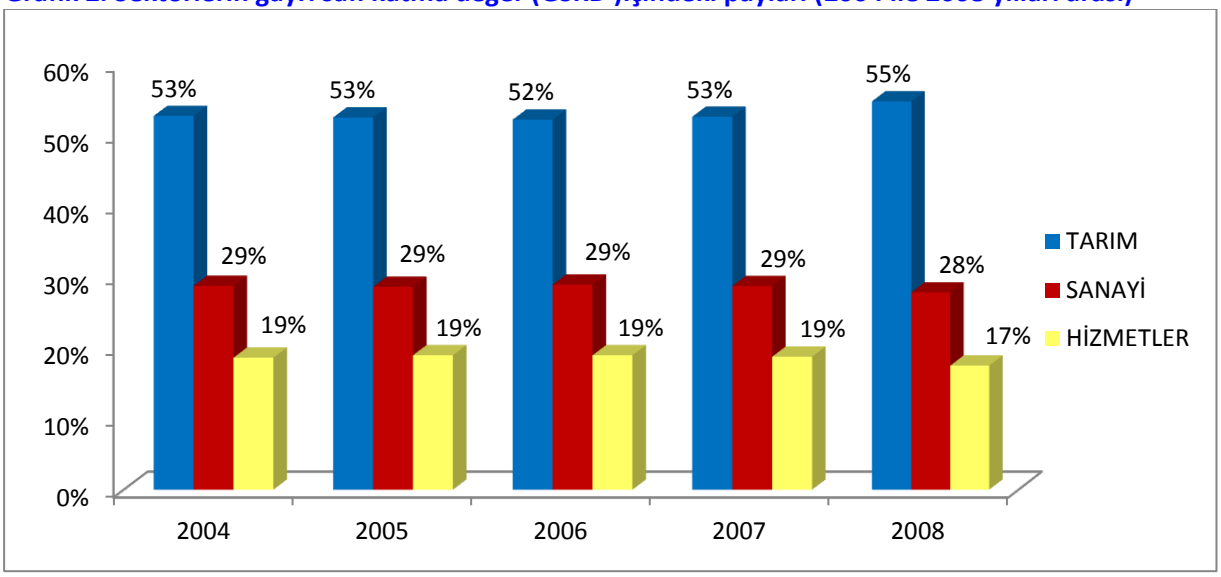

Kaynak: TÜİK

2004'den 2008'e kadar GSKD içindeki payı en yüksek olan sektör hizmet sektörü olmuştur. 2004'den 2007'ye kadar hizmet sektörünün toplam içindeki payı hep artmış olup, 2008'de çok az bir düşüş yaşanmıştır. Sanayi sektörünün de GSKD içindeki artıp azalan bir dalga oluşturmuştur. Tarım sektörünün GSKD içindeki payı ise 2004'den 2007'ye kadar düşüş içinde olmuştur. 2008 yılında bir artış gözlenmiştir.

Grafik 3. Sektörlerin gayri safi katma değer (GSKD)içindeki payları (2004 ile 2008 yılları arası)

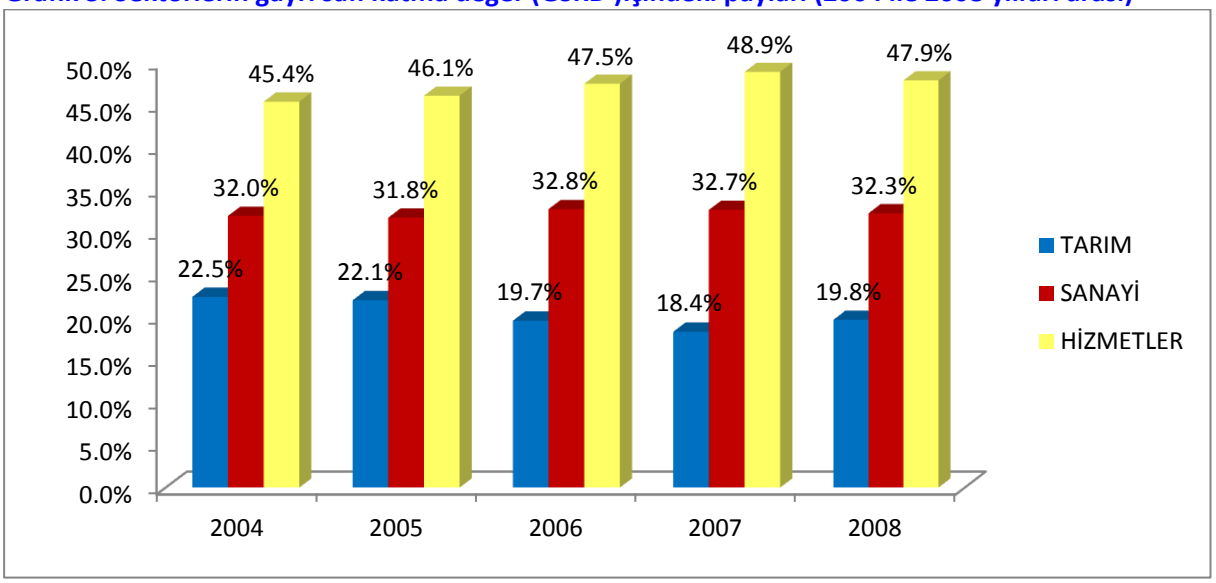

Kaynak: TÜİK

TR 33 bölgesinde GSKD içindeki paya en fazla sahip olan sektör hizmet sektörüdür. 2004'den 2007'ye kadar hizmet sektörünün payı sürekli artmış olup, 2008 yılında bir miktar düşüş gerçekleşmiştir. Sanayi sektörü GSKD içindeki payda ikinci sırayı alırken yıllar içinde artış ve azalış dalgalı bir şekilde görülmüştür. Tarım sektörü GSKD içindeki payda son sırayı almış ve 2007 yılına kadar sürekli düşüş göstermiştir, 2008 yılında ise küçük bir artış gözlenmiştir.

Tablo 2.Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, TR 33

TR 33					
	2004	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
TARIM	22,5	22,1	19,7	18,4	19,8
SANAYİ	32,0	31,8	32,8	32,7	32,3
HİZMET	45,4	46,1	47,5	48,9	47,9
TÜRKİYE					
	2004	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
TARIM	10,7	10,6	9,4	8,5	8,5
SANAYİ	10,7	28,0	28,2	27,8	27,2
HİZMET	61,3	61,3	62,4	63,7	64,3

Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin de GSKD içindeki payı en fazla olan sektör hizmet sektörüdür. Hizmet sektöründe 2005'den 2008'e kadar sürekli bir artış görülmüştür. Sanayi sektöründe ise 2004'den 2005'e kadar büyük bir artış gözlenmiş olup, 2006 yılından sonra küçük de olsa azalışlar görülmüştür. Tarım sektörü ise sürekli bir düşüş içindedir.

Tablo 3. Kişi başına GSKD, TR 33

TR 33					
YILLAR	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
TL	5789	6845	8092	9079	10575
USD	4042	5079	5617	6986	8256
TÜRKİYE					
YILLAR	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
TL	7307	8338	9632	10744	12020
USD	5103	6187	6686	8267	9384

Kaynak: TÜİK

TR 33 Bölgesi'nde 2008 yılında kişi başına düşen katma değer 10.575 TL'dir. 2008 yılındaki kişi başına düşen GSKD Türkiye'de TR 33 bölgesine göre %13 daha fazladır. Türkiye ve TR 33 Bölgesinde 2004'den 2008'e kadar kişi başı GSKD'de sürekli bir artış gözlenmiştir.

Tablo 4. Kişi başına GSKD, Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı, %

TR 33				
YILLAR	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
TL	18,2%	18,2%	12,2%	16,5%
USD	21,2%	8,1%	23,6%	13,5%
TÜRKİYE				
YILLAR	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
TL	14,1%	15,5%	11,5%	11,9%
USD	25,7%	10,6%	24,4%	18,2%

Kaynak: TÜİK

Kişi başına GSKD'in TR 33 Bölgesinde ve Türkiye'de en düşük olduğu yıl 2007 yılı olup, en yüksek olduğu yıl da 2005 yılı olmuştur.

Tablo 5. Yatırım Teşvikleri, 2012

İLİ/İLÇESİ	Belge Adedi	Yatırım (milyon)	İstihdam
Genel Toplam	4330	57688	146887
İzmir	210	8910	7367
İstanbul	573	5010	18245
Adana	89	2837	2017
Kocaeli	164	2783	5835
Bursa	214	2565	6769
Hatay	67	2278	2088
Gaziantep	227	1864	4463
Antalya	115	1813	6952
Ankara	178	1713	8323
Manisa	102	1479	2979
Kahramanmaraş	74	1428	2092
Muhtelif İller	10	1235	164
Mardin	48	1193	2657
Tekirdağ	121	1176	3736
Eskişehir	52	1117	3058
Mersin	95	1111	2282
Muş	19	1042	432
Balıkesir	68	952	1915
Aydın	51	912	2262
Konya	199	860	3926
Yalova	24	734	1651
Aksaray	24	697	1801
Afyonkarahisar	59	670	1449
Bilecik	19	641	1132
Adıyaman	29	622	1264
Şanlıurfa	99	601	5624
Muğla	57	597	2024
Sakarya	45	568	2409
Bolu	14	539	533
Kayseri	66	521	1816
Kırşehir	11	501	188
Düzce	48	499	3495
Malatya	45	487	2425
Kırklareli	25	450	634
Denizli	71	408	1364
Samsun	45	396	840
Diyarbakır	68	352	2614
Uşak	31	350	489
Kütahya	36	342	1151
Osmaniye	27	326	505
Trabzon	40	318	933
Kastamonu	29	313	821
Van	68	301	1377
Erzincan	17	292	255
Giresun	21	251	413
Kars	14	235	557
Karaman	18	233	717
Çanakkale	16	217	433

Niğde	22	213	795
Batman	38	172	3731
Kırıkkale	16	163	338
Sivas	39	162	894
Erzurum	18	156	301
Elazığ	31	125	567
Zonguldak	25	124	609
Siirt	7	123	731
Tokat	28	119	1036
Burdur	30	115	542
Bitlis	28	115	954
Rize	14	106	407
Yozgat	28	105	809
Çorum	22	102	641
Ordu	24	100	1268
Isparta	17	96	293
Sinop	13	84	416
Nevşehir	30	78	552
Ağrı	17	78	1704
Edirne	17	78	422
Bingöl	14	78	488
Amasya	21	73	770
Bartın	8	57	234
Kilis	8	48	244
Karabük	3	46	155
Artvin	12	45	205
Şırnak	12	33	338
Bayburt	5	33	99
Çankırı	10	30	138
Iğdır	10	28	406
Hakkari	7	23	103
Tunceli	4	17	86
Gümüşhane	5	14	79
Ardahan	3	8	26
Gökçeada	2	4	30

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, Yatırım Teşvik İstatiskleri

2012 yılının yatırım teşvikleri tablosuna baktığımızda bir kişi için istihdam yaratmanın maliyeti ile en ön sırada 2,66 milyon ile Kırşehir gelmektedir. En son sırayı 0,5 milyon ile Ağrı ve Batman paylaşmaktadır. Kütahya iline baktığımızda bir kişi için istihdam yaratmanın maliyeti 0,30 milyondur. Bu değer ile Kütahya ilimiz büyükten küçüğe sıralama yaptığımızda 42.sırayı almaktadır. TR 33 Bölgesindeki diğer illerde de bir kişi için istihdam yaratmanın maliyeti Uşak'ta 0,72 milyon, Manisa'da 0,50 milyon, Afyon'da 0,46 milyondur. Bölge içinde istihdam yaratmanın maliyetinin en az olduğu il Kütahya ilimizdir.

Tablo 6. Yatırım Teşvikleri-2, 2012

Sektörler	Sabit Yatırımların Toplamı (Milyon TL)		İstihdamın Toplamı	
	Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye
Enerji	276	0	345	0
Hizmetler	391	3	1736	95
İmalat	675	191	6490	490
Madencilik	343	8	1186	103
Tarım	30	0	103	0

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

Yerli sermayenin en fazla yatırım yaptığı sektör 675 milyon ile imalat sektörü olmuştur. Bir kişi için istihdam yaratmanın maliyeti 0,10 milyon ile imalat sektörü olmuştur. İmalat sektörü en az maliyet gerektiren sektör olmuştur. Yerli sermayede bir kişi için istihdam yaratmanın maliyeti 0,80 milyon ile (en fazla maliyet gerektiren sektör) enerji sektörü olmuştur.
Yabancı sermayeye baktığımızda hiç yatırım yapılmayan sektörler enerji ve tarım sektörü olmuştur. En fazla yatırım yapılan sektör yerli sektördeki gibi imalat sektörü olmuştur. Yerli sermayede bir kişi için istihdam yaratmanın maliyeti en düşük imalat sektöründeyken, yabancı sermayede 0,39 milyon ile en yüksek maliyet gerektiren sektör olmuştur. En az yatırım yapılan sektör yerli ve yabancı sektörde de tarım sektörü olmuştur.

Grafik 4. Kütahya İlinde Kamu Yatırımlarının Dağılımı, %

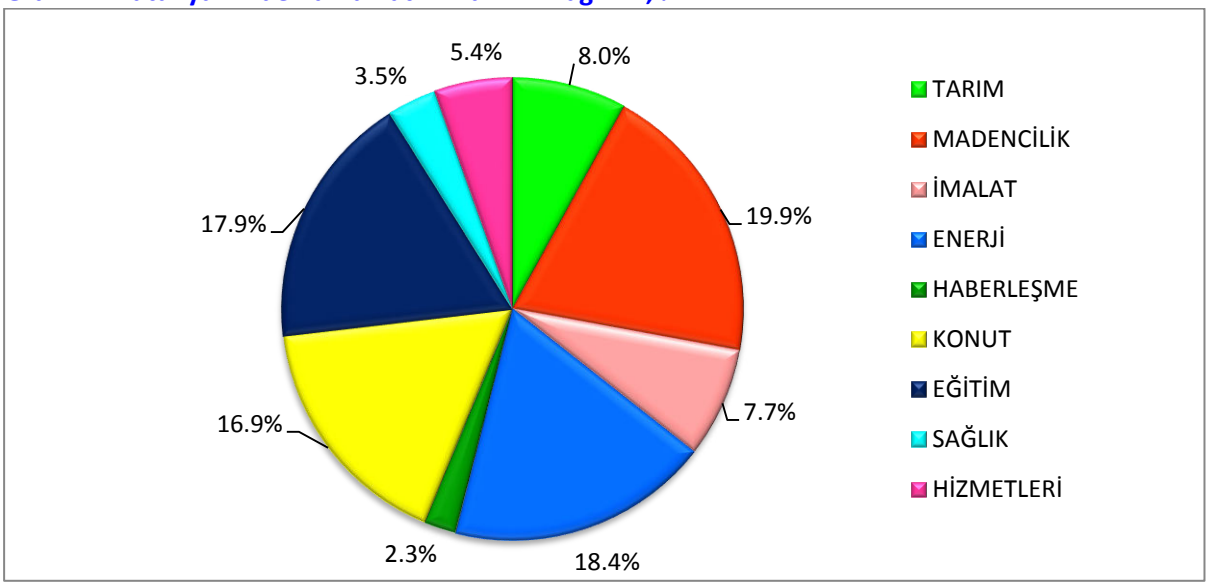

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Kütahya ilinde kamu yatırımlarının dağılımına bakıldığında en fazla payı madencilik sektörü almıştır. Bir önceki yıl bu dağılımda en fazla payı konut sektörü alırken bu sene yerini madencilik sektörüne bırakmıştır.

Grafik 5. Kamu Yatırımlarının Dağılımı, %

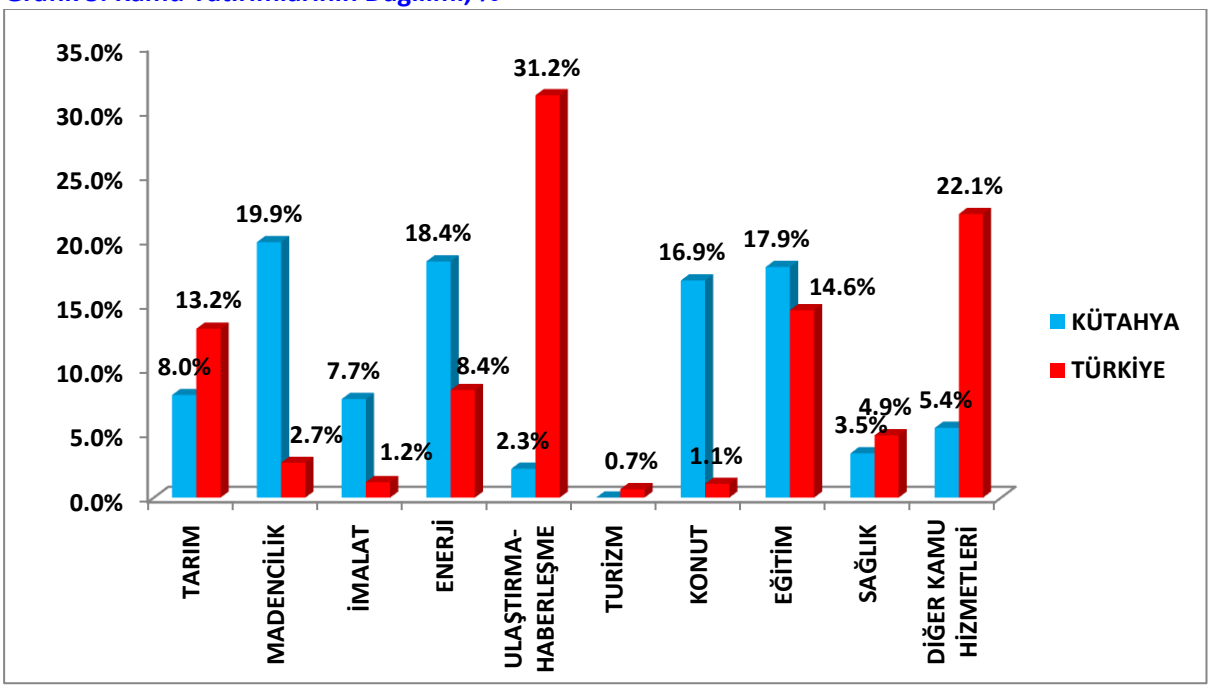

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Türkiye'nin kamu yatırımlarının dağılımında en yüksek payı ulaştırma-haberleşme sektörü alırken, Kütahya ilinde en yüksek payı madencilik sektörü almıştır. Kütahya ilinin kamu dağılımında en az payı ulaştırma-haberleşme sektörü alırken, Türkiye'de en az pay turizm sektöründe gerçekleşmiştir. Bu oranla Türkiye ve Kütahya arasında ters bir orantı mevcuttur.

Tablo 7. Açılan-Kapanan İşyeri Sayıları

2012	KURULAN	ŞİRKET	116
		KOOP.	10
		GER.KİŞİ TİC.İŞL.	372
	TASFİYE	ŞİRKET	26
		KOOP.	17
	KAPANAN	ŞİRKET	29
		KOOP.	15
		GER.KİŞİ TİC.İŞL.	117
2011	KURULAN	ŞİRKET	149
		KOOP.	11
		GER.KİŞİ TİC.İŞL.	385
	TASFİYE	ŞİRKET	53
		KOOP.	24
	KAPANAN	ŞİRKET	19
		KOOP.	28
		GER.KİŞİ TİC.İŞL.	196

Kaynak: TOBB, www.tobb.org.tr

Yatırım teşvikleri, kamu yatırımları ve kişilerin kendi kaynakları bir ilin ekonomik gelişimini etkilemektedir. 2011 ve 2012 yılının açılıp kapanan işyerlerinin sayılarını incelediğimizde 2011 yılında şirket bazında açılan işyerlerinin % 12,7'si kapanırken, 2012'de % 25'i kapanmıştır. Gerçek kişi ticaret

işletmelerine baktığımızda 2011 yılında açılan işyerlerinin % 50'si kapanırken, 2012'de % 31,4'ü kapanmıştır.

NÜFUS GÖSTERGELERİ

Tablo 8. Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus

		İl/İlçe Merkezi			Belde/Köy			Toplam		
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
KÜTAHYA	2009	358.725	181.766	176.959	213.079	104.145	108.934	571.804	285.911	285.893
	2010	383.572	204.605	178.967	206.924	101.029	105.895	590.496	305.634	284.862
	2011	362.274	180.286	181.988	201.990	98.876	103.114	564.264	279.162	285.102
	2012	375.267	187.851	187.416	198.154	97.058	101.096	573.421	284.909	288.512

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

2012 yılı sonuçlarına göre Kütahya ilinin nüfusu 573.421 olup[5], ilde 284.909 erkek, 288.512 kadın yaşamaktadır. 2011 yılına göre 2012 yılında erkek nüfusu % 2, kadın nüfusu %1,19 artarken, toplam nüfus da %1,19 artmıştır. Kütahya ilinde nüfusun %65'i il/ilçe merkezinde yaşarken %35'i kırsalda yaşamaktadır. 2011 yılında il/ilçe merkezinde ikamet edenlerin oranı %64 iken 2012 yılında bu oran çok değişmemiştir.

Tablo 9. Yaş Gruplarına Göre Nüfus, 2012

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
0-14'	109.208	56.213	52.995
'15-19'	45.209	22.389	22.820
'20-24'	51.941	26.985	24.956
'25-29'	43.824	22.520	21.304
'30-34'	44.289	22.281	22.008
'35-39'	41.847	20.912	20.935
'40-44'	38.594	18.882	19.712
'45-49'	38.416	18.803	19.613
'50-54'	37.988	18.780	19.208
'55-59'	33.443	16.696	16.747
'60-64'	27.310	13.193	14.117
65+	61.352	27.255	34.097
Toplam	**573.421**	**284.909**	**288.512**

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Kütahya ilinin toplam nüfusunun %70,2'sini çalışan nüfus oluşturmaktadır. Çalışan nüfusun(15-64 yaş) da yaklaşık %50'sini erkekler, %50'sini de kadınlar oluşturmaktadır.

[5] TÜİK; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları

Grafik 6. Nüfusun Geniş Yaş Gruplarına Göre Dağılımı, %

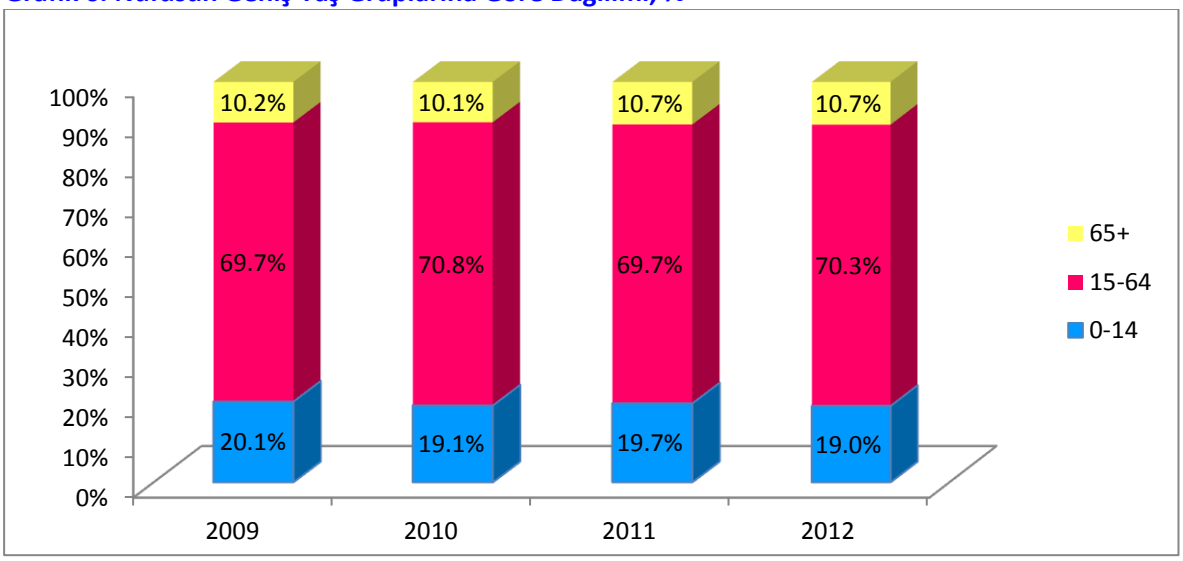

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

0-14 yaş grubundaki nüfusun toplam nüfusa oranı 2009 yılında en yüksek olurken, 2012 yılında ise en düşük olmuştur. 15-64 yaş grubundaki nüfusun toplam nüfusa oranı yıllar içinde bir artıp bir azalan bir dalga oluşturmuştur. 65 yaş ve üstü nüfusun toplam nüfusa oranı 2010 yılında düşüş göstermiş, 2011 yılında artmış ve 2012 yılında sabit kalmıştır. 2009'dan 2012'ye kadar nüfus oranları incelendiğinde her yıl en fazla oran 15-64 yaş grubundaki nüfus olmuştur. Türkiye oranlarına bakıldığında Türkiye'de de en fazla oran 15-64 yaş grubundaki nüfusta görülürken, 0-14 yaş grubundaki nüfusun oranı Kütahya ilinin oranından fazladır. Böylelikle 65 yaş ve üstü nüfusun oranı da Kütahya ilinin oranından düşük çıkmıştır.

Grafik 7. Yaş Bağımlılık Oranı, 2009-2012

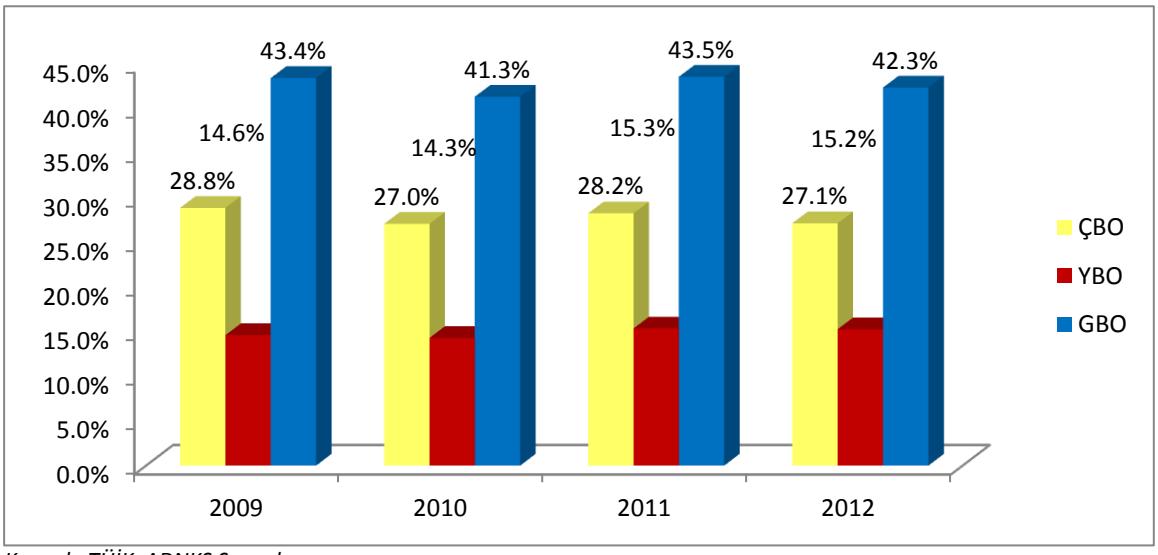

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Çocuk bağımlılık oranı; çalışma çağındaki her 100 kişi başına düşen çocuk sayısıdır. 2009 yılından 2012 yılına kadar ÇBO'na baktığımızda pek bir değişiklik görülmemiştir.

Yaşlı bağımlılık oranı; çalışma çağındaki her 100 kişi başına düşen yaşlı sayısıdır. YBO'nda 2010 yılında bir miktar düşme yaşanmış olup, diğer yıllar eski oranına yükselmiştir ve sabit kalmıştır.

Genel bağımlılık oranı; çalışma çağındaki her 100 kişi başına düşen çocuk yaşlı sayısıdır. Yani çocuk bağımlılık oranı ve yaşlı bağımlılık oranının toplamıdır. Yıllar içindeki seyrine baktığımızda artış ve azalış gösteren bir dalga oluşturmuştur.

Çocuk bağımlılık oranı ve yaşlı bağımlılık oranına baktığımızda çalışma çağındaki her 100 kişiye düşen çocuk sayısı yaşlı sayısından fazla çıkmıştır.

Tablo 10. Eğitim Düzeyine Göre Nüfus, 2012

Bitirilen eğitim düzeyi	Kütahya		
	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	16080	3065	13015
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	34970	10856	24114
İlkokul mezunu	159587	61385	98202
İlköğretim mezunu	88737	48873	39864
Ortaokul veya dengi okul mezunu	21034	14358	6676
Lise veya dengi okul mezunu	101191	63389	37802
Yüksekokul veya fakülte mezunu	36883	23340	13543
Yüksek lisans mezunu	2033	1355	678
Doktora mezunu	614	417	197
Bilinmeyen	2087	1158	929
Toplam	463216	228196	235020

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Kütahya ilinde eğitim durumuna göre nüfusu incelediğimizde en fazla ilkokul mezunu, en az doktora mezunu kişiler bulunmaktadır. Erkeklerde lise ve dengi okul mezunu, kadınlarda ise ilkokul mezunu kişiler fazladır.

Grafik 8. Eğitim Düzeyine Göre Nüfus, 2012

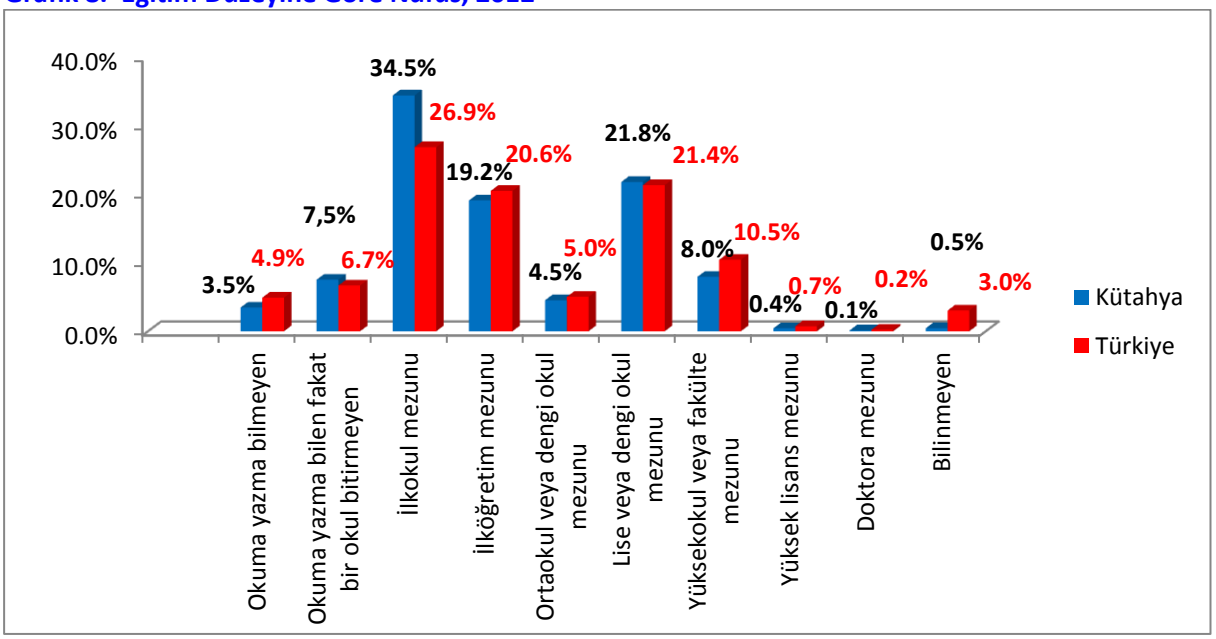

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Eğitim düzeyine göre Kütahya ile Türkiye'yi kıyasladığımızda her ikisinde ilkokul mezunlarının oranı fazladır. Her ikisinde de ikinci sırayı lise ve dengi mezunları almaktadır. Kütahya ve Türkiye'de en az doktora mezunları yer almaktadır.

Tablo 11. Net Göç Ve Net Göç Hızı, Kütahya

Yıllar	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı (%)
2009	15291	18210	-2919	-5,09
2010	590496	15311	575185	-7,78
2011	564264	17547	546717	-5,49
2012	20550	16702	3848	6,73

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Kütahya'nın 2009 yılından 2012 yılına kadarki aldığı ve verdiği göç sayılarını incelediğimizde 2012 yılında aldığı göç 2011 ve 2010 yıllarına göre azalmıştır. 2012 yılında verdiği göç de önceki yıllara göre azalmıştır. 2012 yılında nüfusu artmış olup, net göç hızı binde 6,73'e yükselmiştir.

Tablo 12. Kütahya'ya İlişkin Göç Verileri, 2012

En Fazla Göç Aldığı İller	En Fazla Göç Verdiği İller
Bursa	İzmir
İstanbul	İstanbul
İzmir	Bursa
Manisa	Eskişehir
Ankara	Manisa
Eskişehir	Ankara
Balıkesir	Antalya
Uşak	Uşak
Antalya	Balıkesir
Afyonkarahisar	Afyonkarahisar

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Kütahya'nın göç aldığı ve göç verdiği illere bakıldığında iller arasında paralellik görülür. Benzer illerden hem göç almakta hem de göç vermektedir. Göç aldığı ve verdiği iller genelde çevre illerdir. En fazla Bursa'dan göç almakta ve İzmir'e göç vermektedir.

EĞİTİM GÖSTERGELERİ

İlin istihdam göstergeleri açısından ilköğretimden ortaokula ve ortaokuldan yükseköğretime geçişte görülen okuldan ayrılmalar çok önemlidir. Okuldan ayrılan genç nüfus potansiyel işgücüdür. Bu kesim ilk kez iş arayan kesim olarak öncelikle potansiyel işsiz olarak işgücü piyasasına giriş yapacak, iş bulan kesim de istihdamda yer alacaktır. Bir kısmı ise işgücü piyasası dışında yer alacaktır.

Tablo 13.Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı

Okullaşma Oranı	İlkokul			Ortaokul			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Orta Öğretim		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Brüt	104,85	104,87	104,84	104,71	102,37	107,2	110,32	115,18	105,24	61,1	67,01	54,93
Net	99,08	99,13	99,02	95,79	95,8	95,78	84,79	87,42	82,05	51,79	55,43	47,99

Kaynak: MEB İstatistikleri

Kütahya'da toplam ve erkekte brüt okullaşma oranı en fazla genel ortaöğretim seviyesinde olup, en az mesleki ve teknik ortaöğretimdedir. Brüt okullaşma oranı kadınlarda en fazla ortaokul seviyesinde olup, en az mesleki ve teknik ortaöğretimdedir. Toplam, erkek ve kadında net okullaşma oranı ise en fazla ilkokul seviyesinde olup, en az mesleki ve teknik ortaöğretimdedir.

Tablo 14. Ortaöğretime Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı, Kütahya

	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	35190	18753	16437
Şehir	34592	18384	16208
Köy	598	369	229

Cinsiyet	Genel			Mesleki ve Teknik		
	Toplam	Şehir	Köy	Toplam	Şehir	Köy
Toplam	15701	15524	177	19489	19068	421
Erkek	7843	7739	104	10910	10645	265
Kadın	7858	7785	73	8579	8423	156

Kaynak: MEB İstatistikleri

Kütahya'da ortaöğretime kayıtlı öğrencilerin %98,3'ü şehirde yaşarken, %1,7'si kırsalda yaşamaktadır. Ortaöğretime kayıtlı öğrencilerin büyük çoğunluğu şehirde yaşamaktadır. Şehirde ve kırsalda yaşayan erkek öğrenciler kız öğrencilerden daha fazladır.
Kütahya'da ortaöğretime kayıtlı öğrencilerin %55,3'ü mesleki ve teknik lisesinde okurken, %44,7'si genel lisede okumaktadır. Ortaöğretimde okuyan kız öğrencilerin %47,8'i genel lisede okurken, %52,2'si mesleki ve teknik lisede okumaktadır. Erkek öğrencilerin de %41,8'i genel lisede okurken, %58,2'si de mesleki ve teknik lisede okumaktadır.

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK'in Hanehalkı İşgücü Anketleridir.

İl bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Kütahya ilinde dikkati çeken önemli husus işsizlik oranının düşüklüğüdür. Kütahya'nın da dâhil olduğu TR 33 NUTS bölgesinde işsizlik oranı 2012 yılı itibariyle % 4,4'tür. Bu oran ile en düşük işsizlik oranına sahip bölgedir. İşgücüne katılım oranı % 54,8'dir. İstihdam oranı % 52,4 ile % 45,4 olan Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Tablo 15. İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları (%)

	TR 33			TÜRKİYE		
	İşgücüne Katılım	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı	İşgücüne Katılım	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2010	48,2	7,6	44,5	48,8	11,9	43,0
2011	52,7	4,7	50,2	49,9	9,8	45,0
2012	54,8	4,4	52,4	50,0	9,2	45,4

Kaynak: TÜİK

Kütahya, Afyon, Uşak ve Manisa illerini içeren TR 33 Bölgesi'nin işgücüne katılım oranı yıllar ilerledikçe artmıştır. TR 33 Bölgesi'nin işgücüne katılım oranı hemen hemen Türkiye ile paralellik göstermekte olup, Türkiye'nin işgücüne katılım oranından biraz daha yüksektir.
TR 33 Bölgesinde yıllar ilerledikçe işsizlik oranı azalmıştır. Türkiye'de de işsizlik oranı yıllar ilerledikçe azalmıştır fakat TR 33 Bölgesi'nin işsizlik oranı Türkiye ortalamasının epey altındadır.
TR 33 Bölgesi'ndeki istihdam oranı yıllar ilerledikçe artmıştır. TR 33 Bölgesi'nin istihdam oranı hemen hemen Türkiye ile paralellik göstermekte olup, Türkiye'nin istihdam oranından biraz daha yüksektir.

Grafik 9.Kurumsal Olmayan Nüfusun Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, 2012

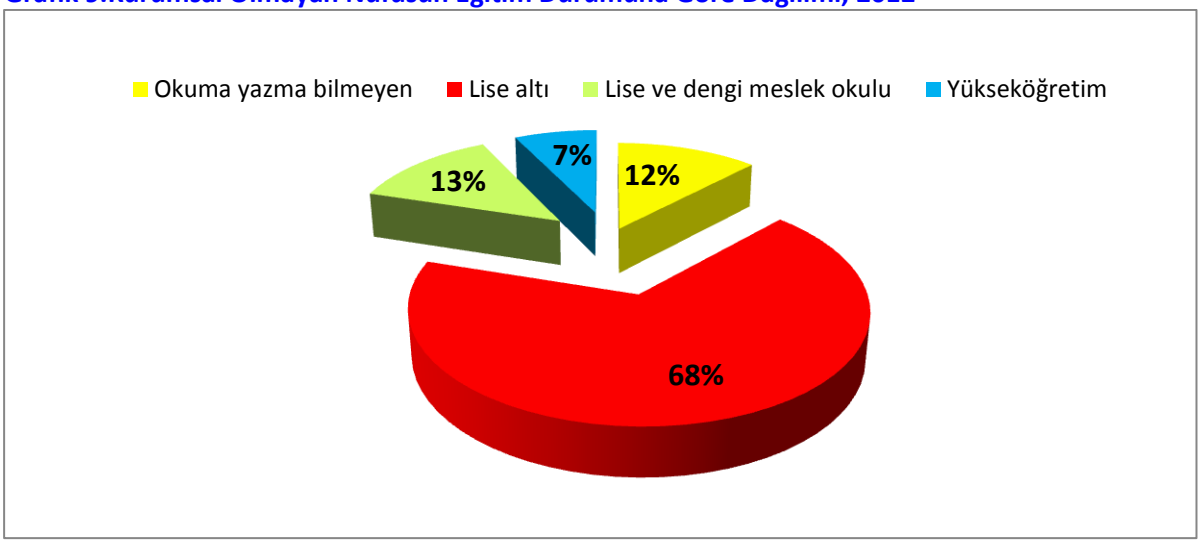

Kaynak: TÜİK

Kurumsal olmayan nüfusun %68'i lise altı eğitim mezunu, %13'ü lise ve dengi meslek okulu mezunu, %12'si okuma yazma bilmemekte ve %7'si de yükseköğretim mezunudur. İşgücüne dahil olmayan

nüfusun % 65,4'ü lise altı, % 10,6'sı lise ve dengi meslek okulu ve % 3,1'i yükseköğretim mezunudur. Ayrıca işgücüne dahil olmayan nüfusun % 20,9'u okuma yazma bilmemektedir.

Grafik 10. Yıllar İtibariyle işgücüne Katılım Oranı,(%) (2004-12)

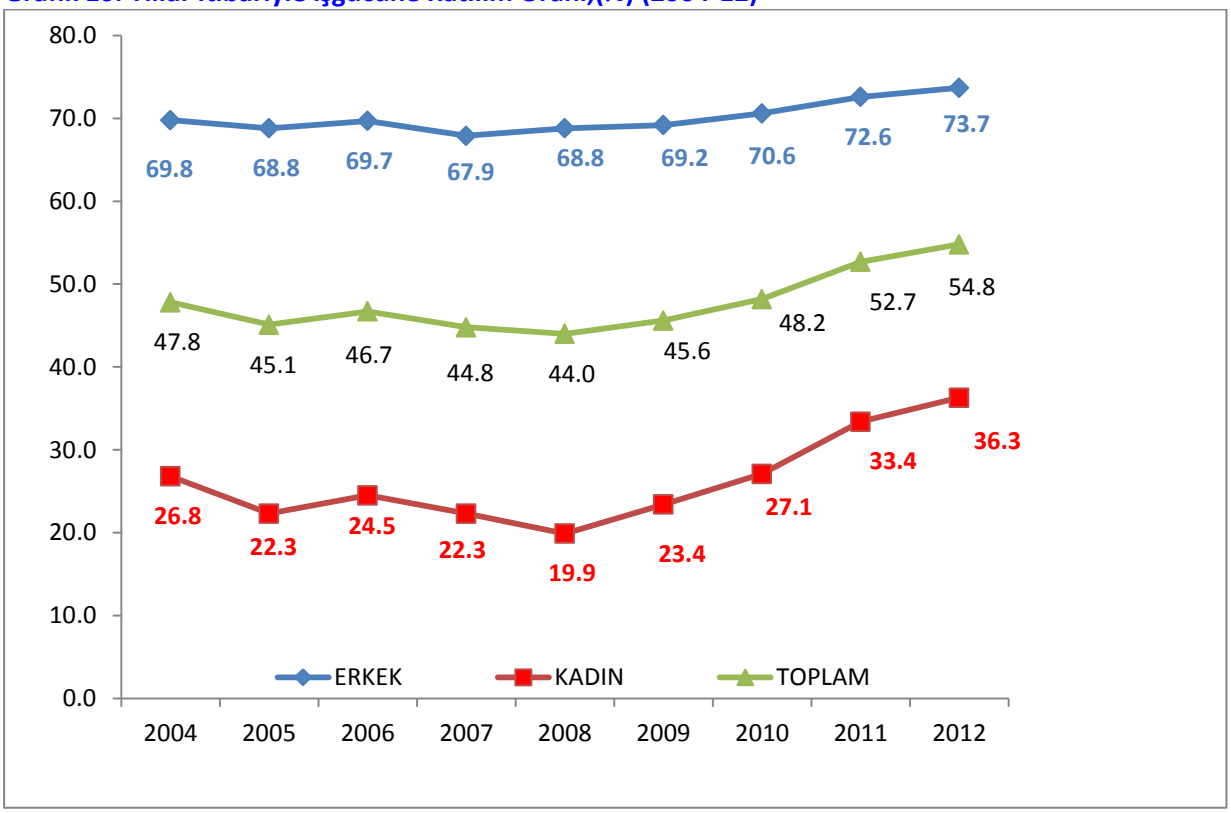

Kaynak: TÜİK

İşgücüne katılım oranlarını incelediğimizde 2008 yılına kadar artıp azalan dalgalar oluşmuş, 2008 yılından sonra sürekli artış görülmüştür. İşgücüne katılımda en fazla erkekler rol almaktadır.

Grafik 11. İşgücüne Katılım Oranının Eğitim Durumuna Göre Dağılımı,2012

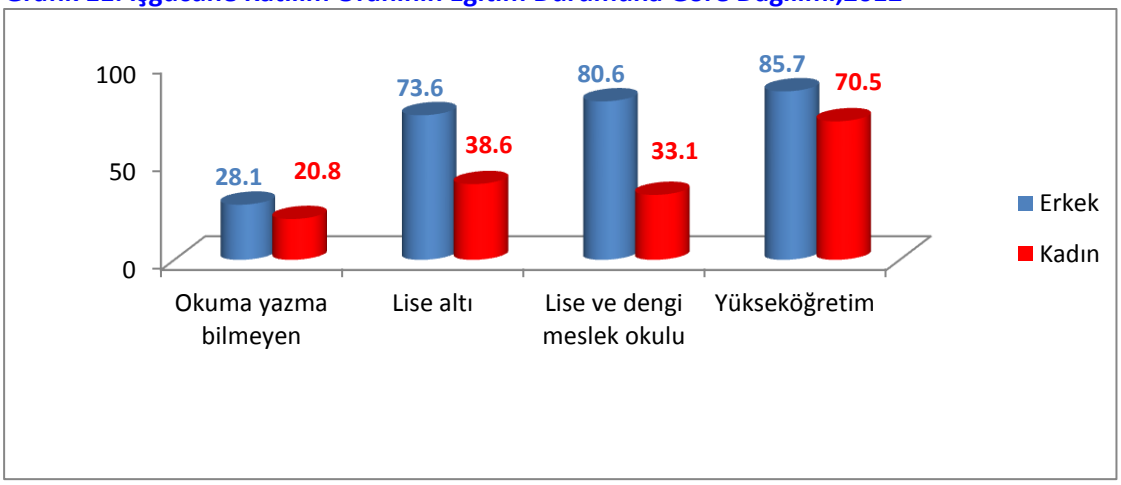

Kaynak: TÜİK

Eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılım oranı da artmaktadır. Erkeklerde işgücüne katılma oranı her eğitim düzeyinde kadınlardan fazladır.

Grafik 12. İşgücüne Katılım Oranının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı, 2012

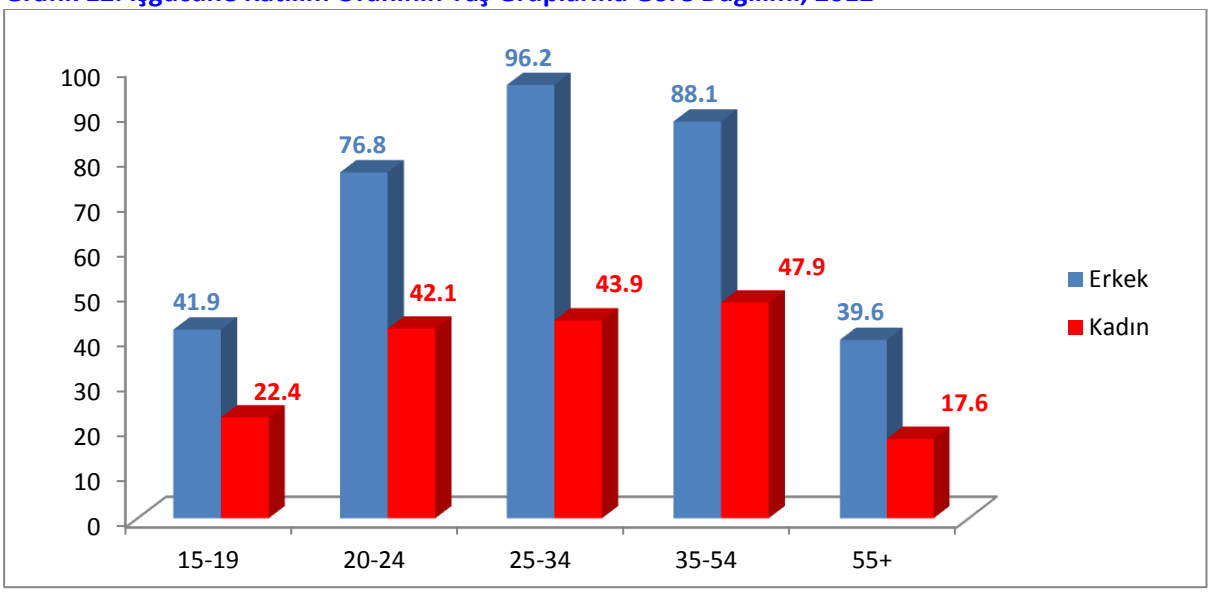

Kaynak: TÜİK

Erkeklerde işgücüne katılım oranı 25-34 yaş aralığında en fazladır. Daha sonra 35-54 yaş aralığı gelmektedir. 15-19 yaş aralığında işgücüne katılım oranı en azdır.
Kadınlarda işgücüne katılım oranı 35-54 yaş aralığında en fazladır. İkinci sırada 25-34 yaş aralığı gelmektedir. 55 ve üstü yaş aralığında işgücüne katılım oranı en azdır.

Grafik 13. Yıllar İtibariyle Kütahya Geneli İşsizlik Oranı,(%) (2004-12)

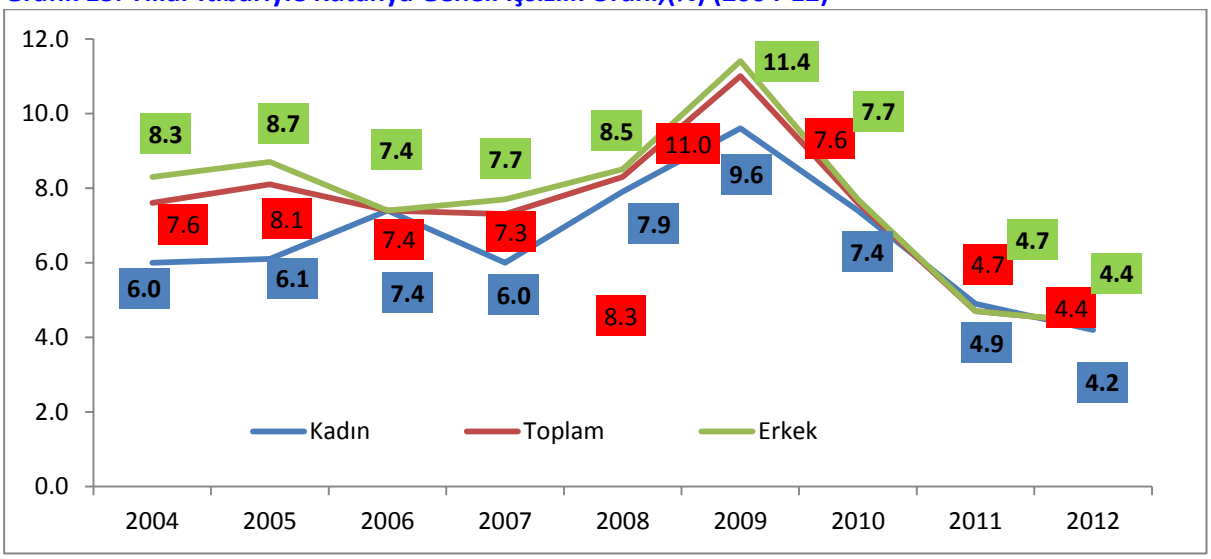

Kaynak: TÜİK

Kütahya'nın işsizlik oranlarına baktığımızda 2006'ya kadar işsizlikte azalma görülmüş, 2007'den 2009'a kadar işsizlikte büyük bir artış görülmüştür. 2009'dan 2012'ye kadar işsizlik oranı azalmıştır. Genelde işsizlik oranları erkeklerde daha yüksek çıkmıştır.

Grafik 14.İşsizlik Oranının Geniş Yaş Grubuna Göre Dağılımı, 2012

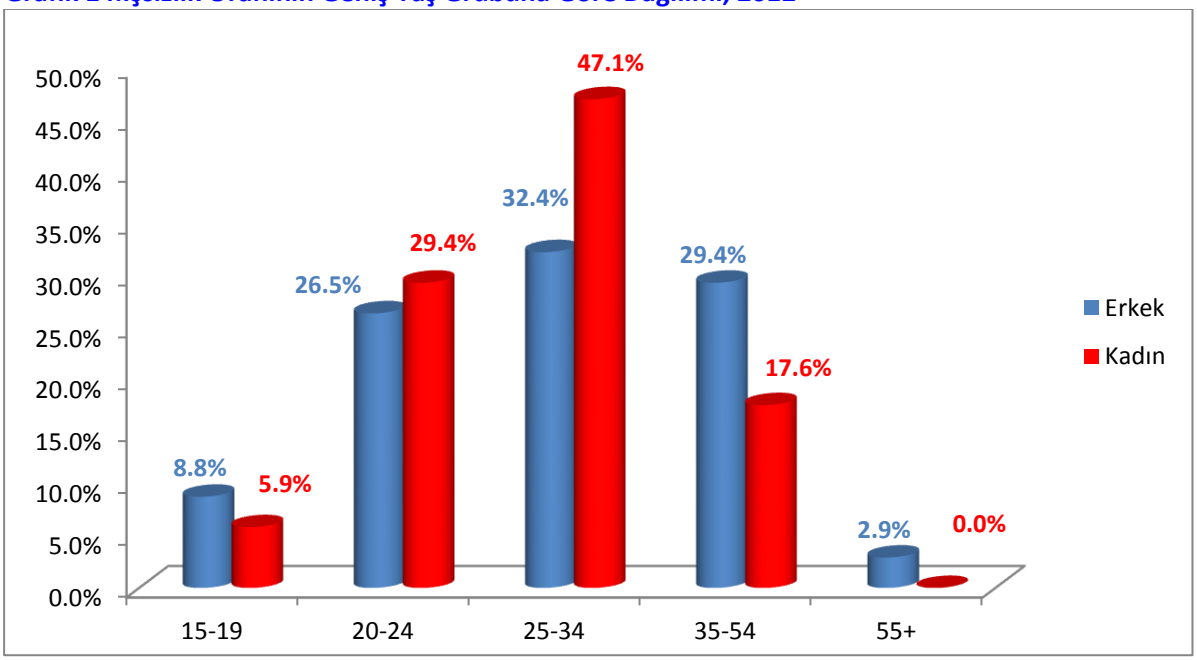

Kaynak: TÜİK

Erkeklerde işsizlik oranı 25-34 yaş aralığında en fazladır. Sonra 35-54 yaş aralığı gelmektedir. 55 ve üstü yaş grubunda işsizlik oranı en azdır.
Kadınlarda işsizlik oranı 25-34 yaş aralığında en fazladır. Sonra 20-24 yaş aralığı gelmektedir. 55 ve üstü yaş aralığında işsizlik oranı % 0'dır.

Grafik 15. İşsizlik Oranının Eğitim Durumuna Göre Dağılımı,2012

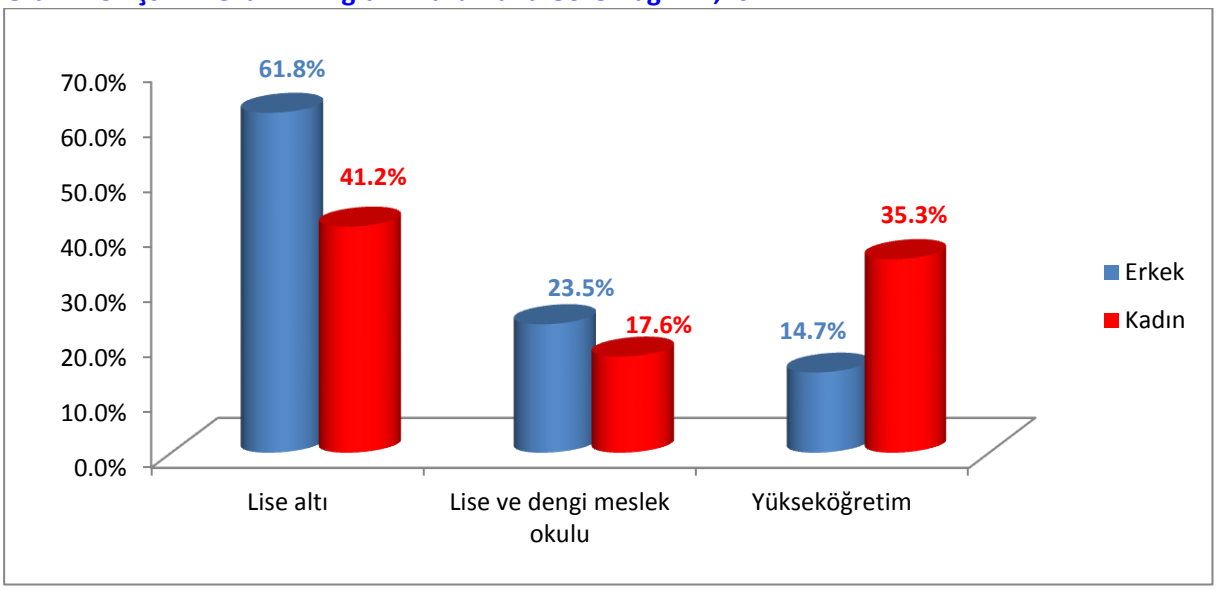

Kaynak: TÜİK

Erkeklerde işsizlik oranı ile eğitim durumu arasında ters orantı vardır. Eğitim düzeyi arttıkça işsizlik oranı düşmektedir. İşsiz erkeklerin % 61,8'i lise altı, %23,5'i lise ve dengi meslek okulu ve % 14,7'si de yükseköğretim mezunudur.
Kadınlarda işsizlik oranı ve mezuniyet arasında bir bağlantı gözükmemektedir. İşsiz kadınların %41,2'si lise altı, %35,3'ü yükseöğretim ve %17,6'sı da lise ve dengi meslek okulu mezunudur.

Grafik 16.Yıllar İtibariye İstihdam Oranı (%) (2004-12)

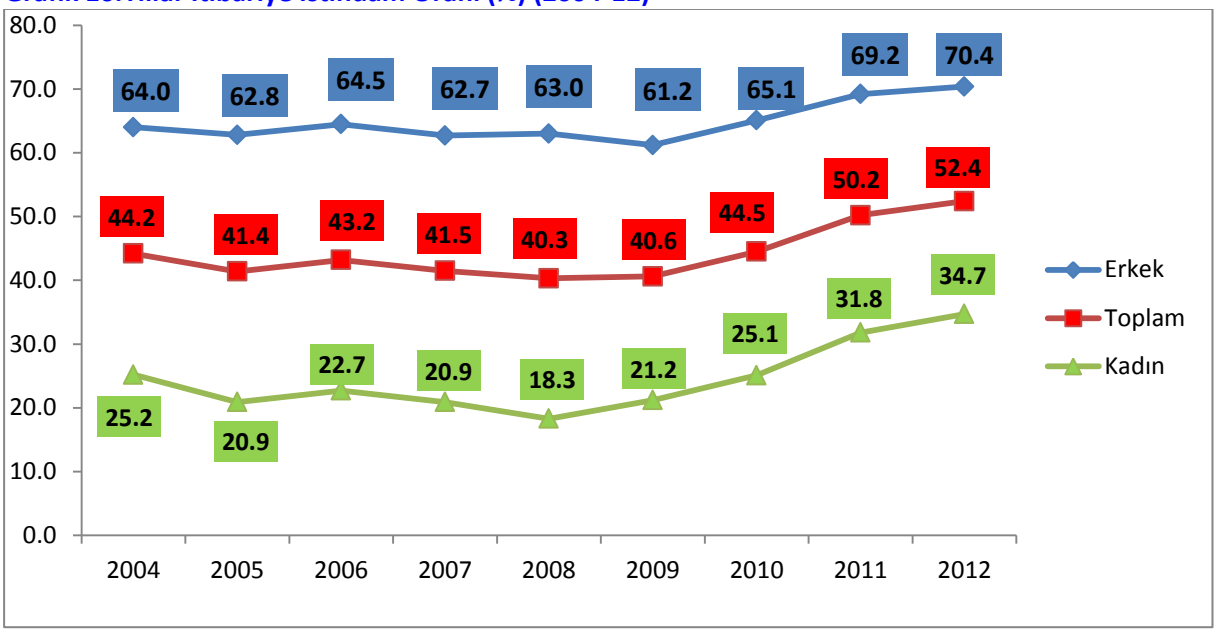

Kaynak: TÜİK

Erkeklerde istihdam oranı 2009 yılından beri sürekli artmıştır. İstihdam oranında 2004 yılından 2012 yılına kadar yaklaşık 6 puanlık artış söz konusudur.
Kadınlarda istihdam oranı 2008 yılından beri sürekli artmıştır. İstihdam oranında 2004 yılından 2012 yılına kadar yaklaşık 10 puanlık artış söz konusudur.
Toplamda istihdam oranı 2008 yılından beri sürekli artmıştır. İstihdam oranında 2004 yılından 2012 yılına kadar yaklaşık 8 puanlık artış söz konusudur.

Grafik 17. İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, 2012

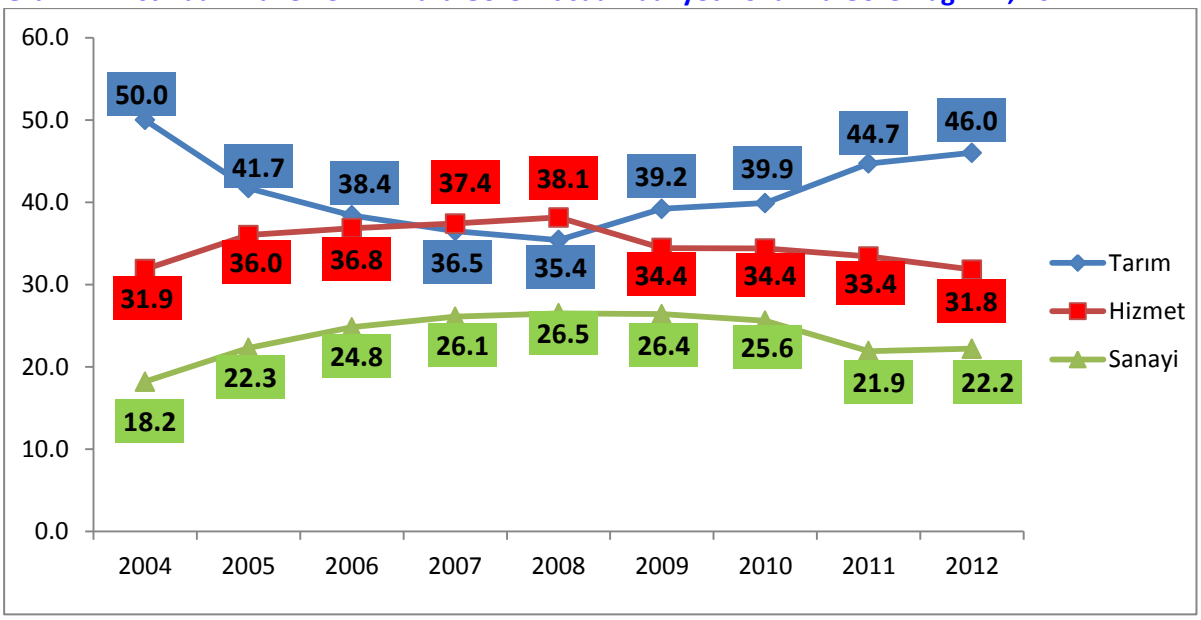

Kaynak: TÜİK

Tarım sektöründe istihdam edilenlerin oranı 2008 yılına kadar sürekli düşmüş, 2008'den 2012'ye kadar sürekli artmıştır.
Hizmet sektöründe istihdam edilenlerin oranı 2008 yılına kadar sürekli artmış, 2010 yılından sonra azalma göstermiştir.

Sanayi sektöründe istihdam edilenlerin oranı 2008 yılına kadar artmış, 2011 yılına kadar sürekli düşmüştür.

Grafik 18. İstihdam Edilenlerin Yıllar ve Cinsiyete Göre İşteki Durumu, 2012

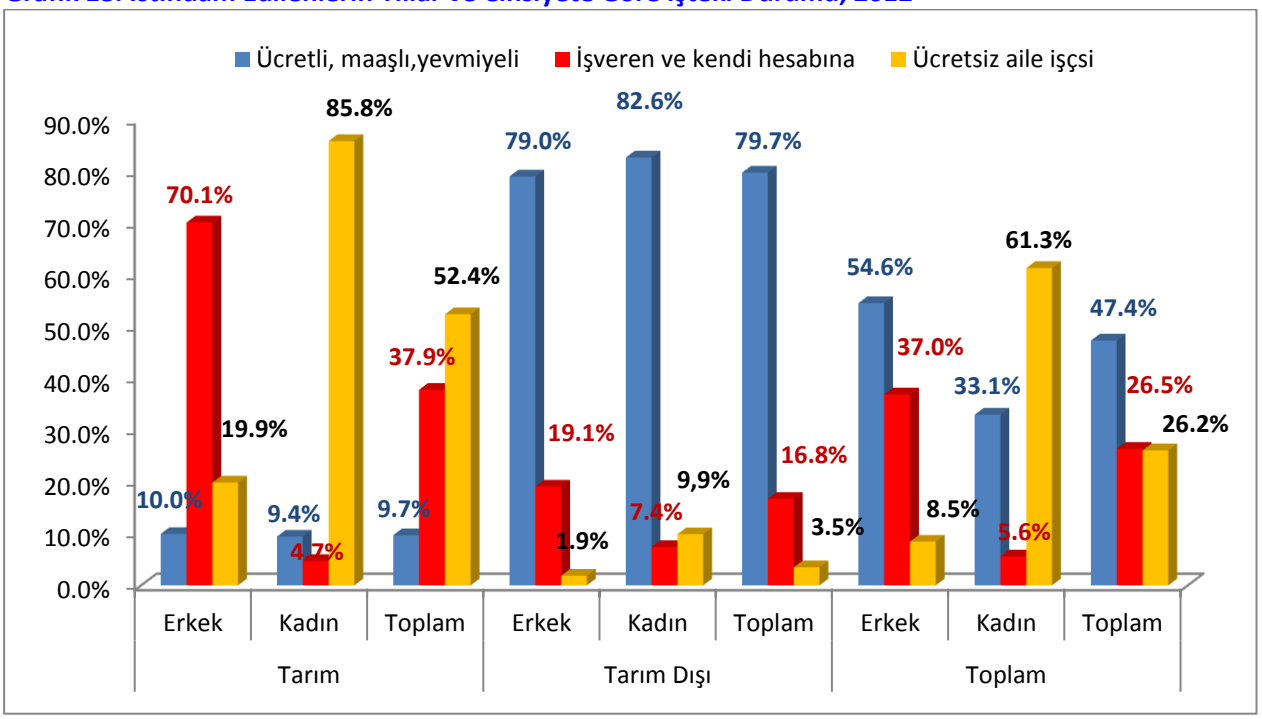

Kaynak: TÜİK

Tarım sektöründe ücretsiz aile işçiliği durumunda kadınlar %85,8 ile en yüksektedir.Tarım sektöründe işveren ve kendi hesabına çalışanlar ile ücretli, maaşlı, yevmiyeli çalışanlarda erkekler ön sıradadır.
Tarım dışı sektöründe ücretli,maaşlı,yevmiyeli çalışanlar ile ücrtesiz aile işçiliğinde çalışanlarda kadınlar öndedir. İşveren ve kendi hesabına çalışanlarda erkekler ilk sıradadır.
Genel olarak ücretsiz aile işçiliğinde kadınlar erkeklere göre daha yüksek oranda olup, erkeklerde işveren, kendi hesabına çalışanlarda ve ücretli, maaşlı, yevmiyeli çalışanlarda kadınlara göre daha öndedirler.

Grafik 19. Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığın Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, 2012

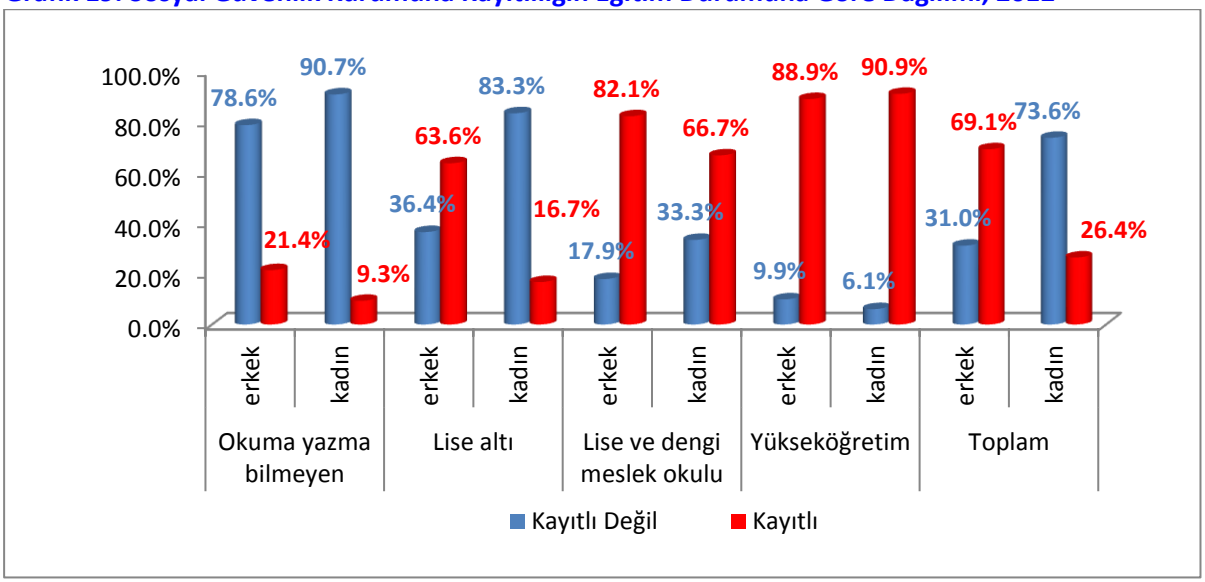

Kaynak: TÜİK

Kadınlar erkeklere göre daha fazla kayıt dışı çalışmaktadır.
Okuma yazma bilmeyen kadınların % 90,7'si, erkeklerin de %78,6'sı SGK'ya kayıtlı olmadan çalışmaktadır.
Lise altı eğitime sahip kadınların %16,7'si, erkeklerin de%63,6'sı SGK'ya kayıtlı olarak çalışmaktadır.
Lise ve dengi meslek okulu mezunu kadınların %66,7'si,erkeklerin de %82,1'i SGK'ya kayıtlı olarak çalışmaktadır.
Yükseköğretim mezunu kadınların %90,9'u, erkeklerin de 88,9'u SGK'ya kayıtlı olarak çalışmaktadır. Kadınlarda kayıtlı olarak çalışanların oranının en fazla olduğu eğitim duurmu yükseköğretimdir.

Grafik 20. İstihdam Oranının Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, 2012

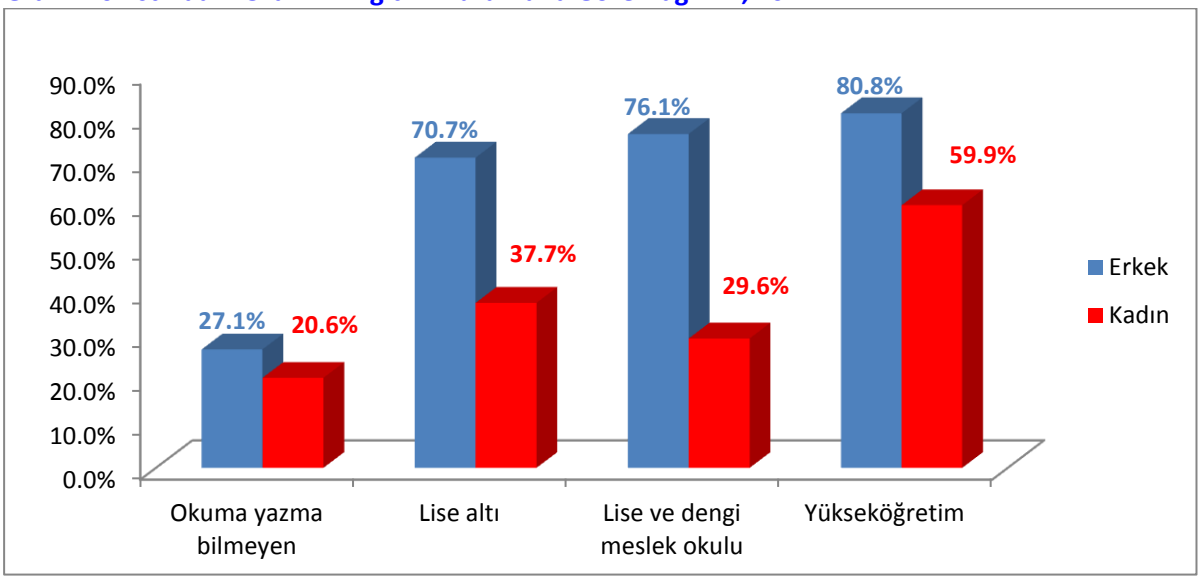

Kaynak: TÜİK

İsitihdam edilen erkeklerde eğitim durumu arttıkça istihdam oranı artmaktadır. İstihdam oranı ile eğitim durumu arasında doğrı bir orantı vardır. İstihdam edilen kadınlarda ise böyle bir ilişki yoktur.
Yükseköğretim mezunu kadınlar diğer mezuniyet durumlarına göre daha fazla istihdam edilmektedir.
Lise altı ve lise dengi meslek okulu mezunu erkeklerin lise altı ve lise dengi meslek okulu mezunu kadınlara göre istihdamında büyük bir fark vardır.

Grafik 21. İstihdam Oranının Yaş Grubuna Göre Dağılımı, 2012

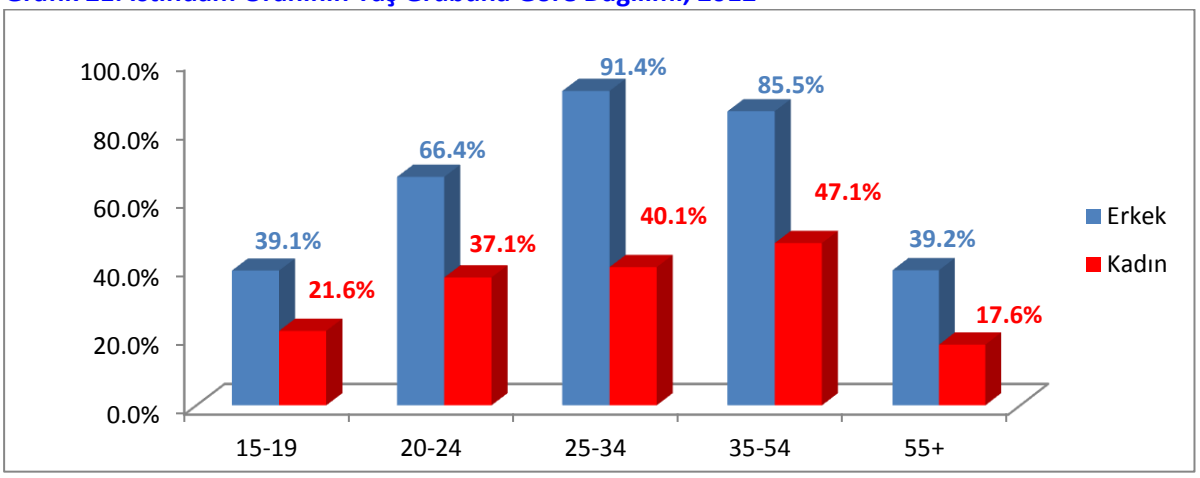

Kaynak: TÜİK

En fazla istihdam edilen erkekler 25-34 yaş aralığındaki erkeklerdir. Sonra 35-54 yaş aralığındaki erkekler gelmektedir. En az istihdam edilen erkekler 15-19 yaş aralığındaki erkeklerdir.

En fazla istihdam edilen kadınlar 35-54 yaş aralığındaki kadınlardır. İkinci sırayı 25-34 yaş aralığındaki kadınlar almaktadır. En az istihdam edilen kadınlar 55 yaş ve üstü yaş aralığındaki kadınlardır.

Grafik 22. İşgücüne Dahil Olmayanların Cinsiyete Göre İşgücüne Dahil Olmama Nedenleri,2012

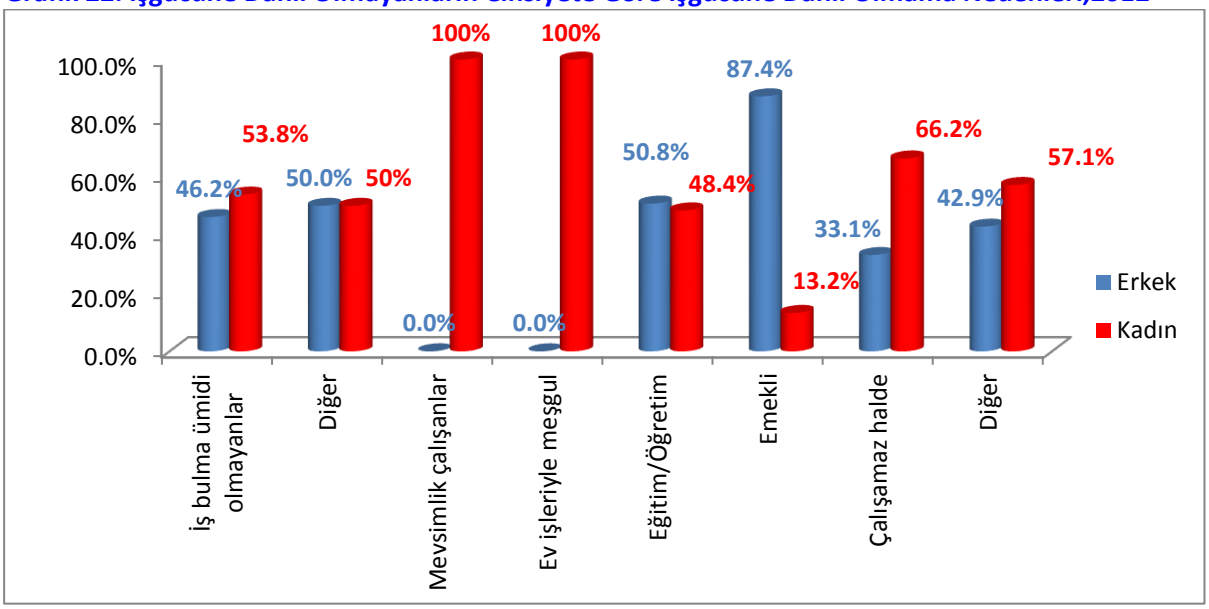

Kaynak: TÜİK

Mevsimlik çalışma ve ev işleriye meşgul olma sebebleriyle işgücüne dahil olamayanların hepsi kadındır. Çalışamaz halde olduklari için işgücüne dahil olmama kadınlarda daha fazladır.
Kadınların iş bulma ümidinin olmayarak işgücüne dahil olmaması erkeklere göre daha fazladır. Eğitim/öğretim sebebiyle işgücüne dahil olmama erkeklerde kadınlara göre daha fazladır.
Emeklilik sebebiyle işgücüne dahil olmama erkeklerde daha fazladır.

Grafik 23. İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri, (2008-12)

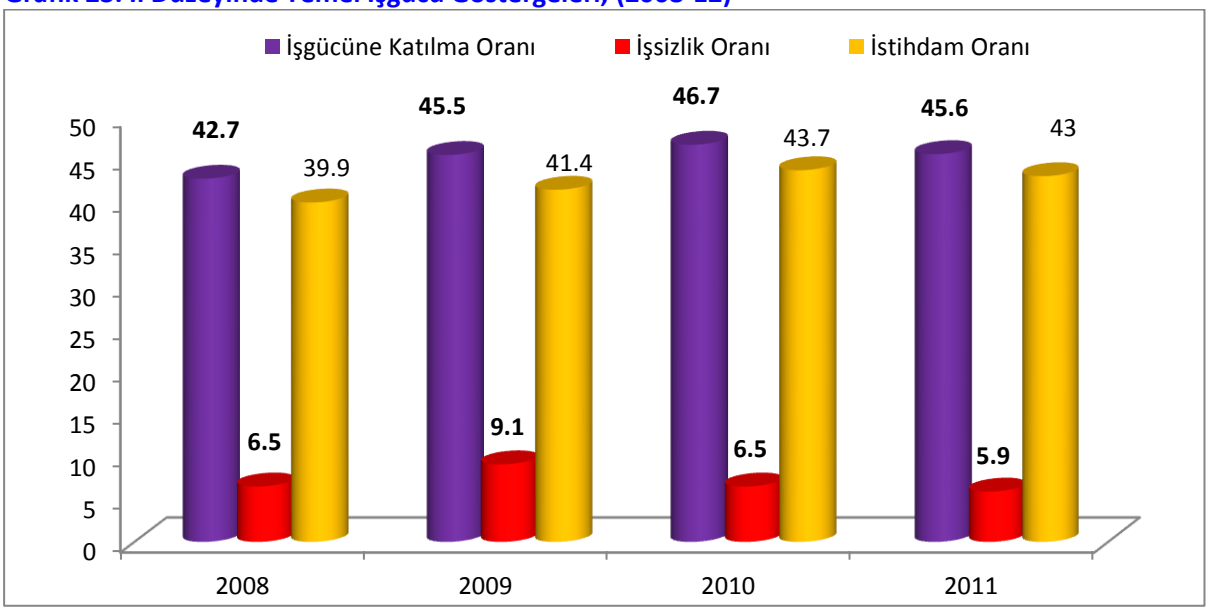

Kaynak: TÜİK

İstihdam oranı her yıl artmakta olup, işsizlik oranı 2009 yılından beri azalmıştır. İşgücüne katılma oranı 2010' kadar artmış 2011 yılında azalma göstermiştir.

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcut olmasına rağmen bu veri seti il bazında cinsiyet, yaş, eğitim gibi kayıtlı işsizlerin özelliklerini ve açık işlerin sektörel dağılımı gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir.

2012 yılında İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlanmak amacıyla Kütahya'da kuruma başvuran kişi sayısı 28.821 kişi olmuştur. Kütahya'da 2012 yılı sonunda kayıtlı işsiz sayısı 21.425 kişidir. Kayıtlı işsizlerin dağılımları Türkiye dağılımından çok farklı değildir. Türkiye toplamında kayıtlı işsizlerin büyük çoğunluğu 20-29 yaş arası gruptur.

Grafik.24 2008-2012 Arasında İŞKUR'a Başvurular, Kütahya

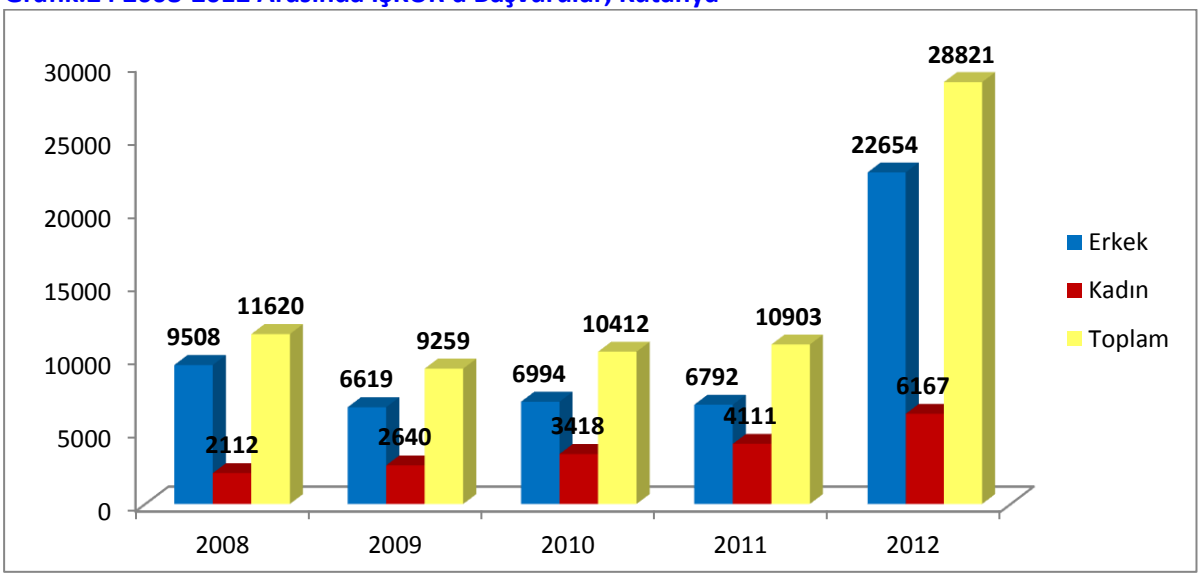

Kaynak: İŞKUR

2008 yılından 2012 yılına kadar Kütahya İŞKUR'a yapılan başvuruları incelediğimizde ilk 4 yıl çok fazla değişim göstermeyen verileri görmekteyiz. 2012 yılına baktığımızda bir önceki yıla göre toplamda %164 oranında bir artış görülmektedir. Yapılan başvurulardan erkek adaylarda bir önceki yıla göre %233 oranında, kadınlarda ise %50 oranında artış olmuştur.

Tablo 16. Eğitim Durumuna Göre Başvurular, 2012

KÜTAHYA		
EĞİTİM DURUMU	Erkek	Kadın
Okuma-Yazma bilmeyenler	73	48
Okur-Yazar Olanlar	47	28
İlköğretim	11928	3189
Ortaöğretim	8622	1858
Önlisans	1166	569
Lisans	791	455
Yüksek Lisans	26	20
Doktora	1	0

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında İŞKUR'a başvurularda başvuru yapan adayların %52,4'ünü ilköğretim mezunu, %36'sını da ortaöğretim mezunları oluşturmaktadır. Doktora mezunları, okur-yazar olanlar ve okuma yazma bilemeyenlerin başvuruları çok düşük orandadır.

Tablo 17. En Fazla Başvuru Alınan İlk 20 Meslek

KÜTAHYA		TÜRKİYE	
Meslek	Başvuru	Meslek	Başvuru
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	11145	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	572862
BÜRO İŞÇİSİ	1506	BÜRO MEMURU (GENEL)	100687
BÜRO MEMURU (GENEL)	1174	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	86976
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	766	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	53649
TREN TEŞKİL İŞÇİSİ	738	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47515
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	677	SEKRETER	36929
ORMAN İŞÇİSİ	666	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	33993
ŞOFÖR-İTFAİYE ARACI	448	ÖN MUHASEBECİ	30406
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	401	GARSON (SERVİS ELEMANI)	27132
GARSON (SERVİS ELEMANI)	391	MUHASEBECİ	25799
YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	373	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	21000
MONARAY OPERATÖRÜ	346	AŞÇI	20870
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	344	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20686
MADENCİ (GENEL)	333	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	20649
SATIŞ TEMSİLCİSİ/PLASİYER	252	KASİYER	19481
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	212	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	18560
MUHASEBECİ	192	ÇAYCI	18547
ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	170	MAKİNECİ (DİKİŞ)	17979
MEKANİK BAKIM VE ONARIMCISI (MOTORLU TAŞITLAR HARİÇ)	166	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	17754
BEDEN İŞÇİSİ-BİNA İNŞAATI	150	BÜRO İŞÇİSİ	16029

Kaynak: İŞKUR

Kütahya'da ve Türkiye'de en fazla başvuru alınan meslek beden işçisi (genel) olmuştur. Kütahya'da beden işçisi mesleği için 11145, Türkiye'de ise 57862 başvuru alınmıştır. Satış elemanı, şoför (yük taşıma), büro işçisi, büro memuru, güvenlik görevlisi, garson, beden işçisi (bina-inşaat),muhasebeci, beden işçisi(temizlik) Kütahya ve Türkiye'de en çok başvuru alınan mesleklerdendir. Kütahya'da Türkiye'den farklı olarak şoför-itfaiye aracı, dikiş makinesi operatörlüğü, elektrik teknisyenliği, yangın ilk müdahale işçisi mesleklerinde fazla başvuru alınmaktadır. Orman işçisi, monaray operatörlüğü, madenci(genel) ve tren teşkil işçisi mesleklerinde Kütahya'da kamu ilanlarında iş talebi açıldığından en fazla başvuru alınan 20 meslek içinde yer aldığını görmekteyiz.

Tablo 18. En Fazla Açık İş Olan ve En Fazla Başvuru Olan İlk 20 Meslek

En Fazla Açık İş Olan Meslekler	Ağırlığı	En Fazla Başvuru Alınan Meslekler	Ağırlığı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	43%	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	38,7%
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	11%	BÜRO İŞÇİSİ	5,2%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	4%	BÜRO MEMURU (GENEL)	4,1%
ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	3%	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	2,7%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	2%	TREN TEŞKİL İŞÇİSİ	2,6%
KABLO AĞI BANTLAMA ELEMANI	2%	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	2,3%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	2%	ORMAN İŞÇİSİ	2,3%
SATIŞ TEMSİLCİSİ/PLASİYER	2%	ŞOFÖR-İTFAİYE ARACI	1,6%
BAHÇIVAN	1%	ELEKTRİK TEKNİSYENİ	1,4%
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	1%	GARSON (SERVİS ELEMANI)	1,4%
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	1%	YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	1,3%
BÜRO MEMURU (GENEL)	1%	MONARAY OPERATÖRÜ	1,2%
İŞ MAKİNELERİ TAMİRCİSİ	1%	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1,2%
MEKANİK BAKIM VE ONARIMCISI (MOTORLU TAŞITLAR HARİÇ)	1%	MADENCİ (GENEL)	1,2%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1%	SATIŞ TEMSİLCİSİ/PLASİYER	0,9%
MAKİNE BAKIM ONARIMCISI	1%	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	0,7%
TORNACI (TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ)	1%	MUHASEBECİ	0,7%
MOTOR TEKNİSYENİ	1%	ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	0,6%
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	1%	MEKANİK BAKIM VE ONARIMCISI (MOTORLU TAŞITLAR HARİÇ)	0,6%
AŞÇI	1%	BEDEN İŞÇİSİ-BİNA İNŞAATI	0,5%

Kaynak: İŞKUR

Kütahya ilinde en fazla açık iş olan meslek %43 oranında beden işçisi(genel) olmuştur. Beden işçisi(genel) mesleği aynı zamanda en fazla başvuru alınan meslek grubunda da ilk sırada yer almaktadır. Dikiş makinesi operatörü, garson, elektrikçi, şoför(yük taşıma), güvenlik görevlisi, satış temsilcisi ve elektrik teknisyenliği mesleklerinde hem açık iş ilanı bulunmakta hem de başvuru bulunduğu için bu mesleklerde açılan taleplerin karşılanma olasılıkları yüksektir. Fakat kablo ağı bantlama elemanı, çağrı görevlisi, iş makineleri tamircisi, mekanik bakım ve onarımcısı, tornacı, motor teknisyeni ve aşçı mesleklerinde çok fazla başvuru olmadığı için açılan taleplerin karşılanamama olasılığı yüksektir.

Tablo 19. En Fazla Kayıtlı İşsizlerin Bulunduğu İlk 20 Meslek

KÜTAHYA		TÜRKİYE	
MESLEKLER	KAYITLI İŞSİZ SAYISI	MESLEKLER	KAYITLI İŞSİZ SAYISI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	7726	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	580621
BÜRO MEMURU (GENEL)	1498	BÜRO MEMURU (GENEL)	142007
BÜRO İŞÇİSİ	1027	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	92007
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	472	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47614
ORMAN İŞÇİSİ	470	SEKRETER	46050
TREN TEŞKİL İŞÇİSİ	446	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	45512
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	331	ÖN MUHASEBECİ	38206
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	324	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	35912
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	323	MUHASEBECİ	32002
ŞOFÖR-İTFAİYE ARACI	273	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	26951
YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	265	GARSON (SERVİS ELEMANI)	25819
GARSON (SERVİS ELEMANI)	225	AŞÇI	24021
SATIŞ TEMSİLCİSİ/PLASİYER	223	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	22344
MUHASEBECİ	192	ÇAYCI	21965
BİLGİSAYAR OPERATÖRÜ	191	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	19608
MONARAY OPERATÖRÜ	181	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	19408
MADENCİ (GENEL)	178	BÜRO İŞÇİSİ	17425
SEKRETER	129	KASİYER	16640
BEDEN İŞÇİSİ-BİNA İNŞAATI	125	MAKİNECİ (DİKİŞ)	15574
KİMYA TEKNİSYENİ	125	AŞÇI YARDIMCISI	14503

Kaynak: İŞKUR

Kütahya'daki kayıtlı işsizlerin %36'sı beden işçisi mesleğine sahiptir. Türkiye'de ise kayıtlı işsizlerin %24,5'inin mesleği beden işçisidir. Kütahya'daki beden işçisi mesleğine sahip kayıtlı işsizlerin dağılımı daha yüksektir. Kütahya'daki kayıtlı işsizleri incelediğimizde ikinci sırayı %7'lik oranla büro memuru mesleği almaktadır. Türkiye'de de ikinci sıra % 6'lık oranla büro memurluğu mesleğidir.
Kütahya ilindeki kayıtlı işsizlerin bulunduğu ilk 20 meslekte Türkiye'ninkilerden farklı olarak orman işçisi, tren teşkil işçisi, elektrik teknisyeni, dikiş makinesi operatörü, şoför-itfaiye aracı, madenci, monaray operatörü ve kimya teknisyeni gelmektedir

Grafik 25. Kütahya İlinde 2008-2012 Yılları Arasında Kayıtlı İşsiz Sayısının Değişimi

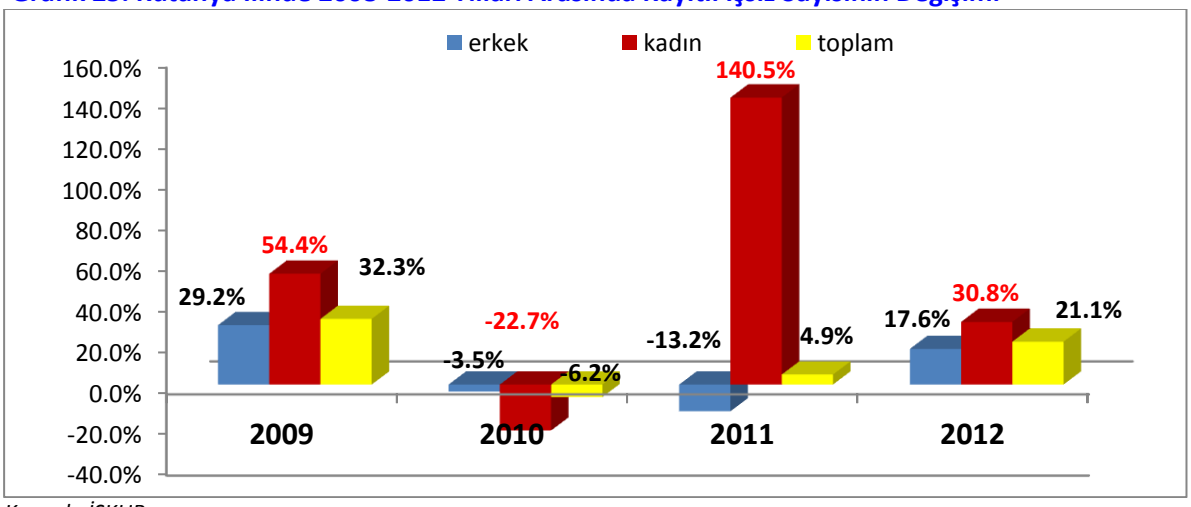

Kaynak: İŞKUR

Kayıtlı işsizlerin bir önceki yıla göre değişimine baktığımızda erkeklerin sayısında en fazla 2009 yılında artış olmuştur. Erkeklerde kayıtlı işsizlerin değişiminde 2011 yılında düşüş gerçekleşmiştir. Değişim hızı negatiftir. Kadınlarda ise bu artış en fazla 2011 yılında gerçekleşmiştir.2010 yılında kadınların işsiz dağılımında düşüş gözükmektedir ve değişim hızı negatiftir. Toplamdaki kayıtlı işsizlerin sayısının değişiminde de en fazla artış 2009 yılında olmuştur. Toplamda da düşüşün olduğu yıl 2010 yılıdır ve değişim hızı negatiftir. Kayıtlı işsizlerin(erkek-kadın-toplam) sayısının en fazla olduğu yıl 2012 yılıdır.

Grafik 26. Kütahya İlinde Bekleme Sürelerine Göre İşsizlerin Dağılımı, %

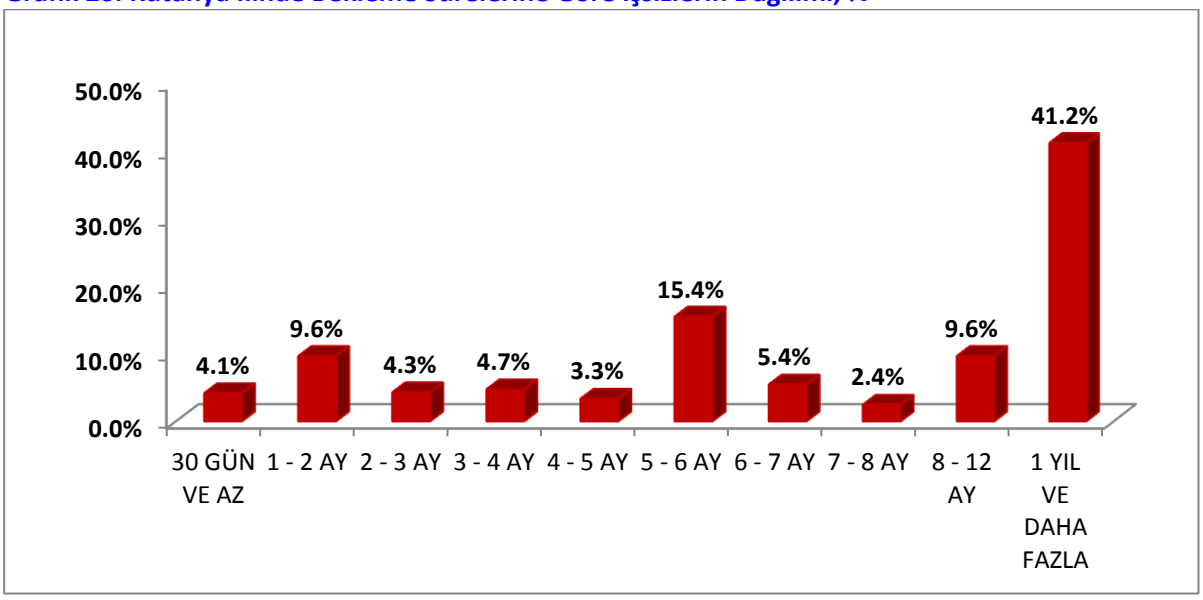

Kaynak: İŞKUR

Kütahya'daki kayıtlı işsizlerin % 41,2'si uzun süreli işsizdir. Bekleme sürelerine göre dağılımda en az pay alan süre 7-8 ay olan bekleme süresidir.

Tablo 20. Yaş Gruplarına Göre Kayıtlı İşsiz

	ERKEK	KADIN	TOPLAM
15 - 19	643	319	962
20 -24	3803	1668	5471
25 -29	3271	1324	4595
30 - 34	2592	988	3580
35 - 39	2116	880	2996
40 - 44	1555	604	2159
45 - 49	889	283	1172
50 - 54	206	126	332
55 - 59	72	46	118
60 - 64	21	11	32
65+	7	1	8
TOPLAM	15175	6250	21425

Kaynak: İŞKUR

Kütahya'daki kayıtlı işsizlerin yaş grupları incelendiğinde 20-24 yaş grubundaki işsizler ilk sırayı almaktadır. Bu yaş grubundaki işsizler toplamın %25,5'ini oluşturmaktadır. 20-24 yaş grubundaki işsizlerin %69,5'ini de erkekler oluşturmaktadır. Daha sonra 25-29 yaş grubundaki işsizler gelir. Çalışma çağındaki işsizlerin % 0,14'ünü de 60-64 yaş grubundaki işsizler oluşturmaktadır.

Grafik 27. Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, 2012

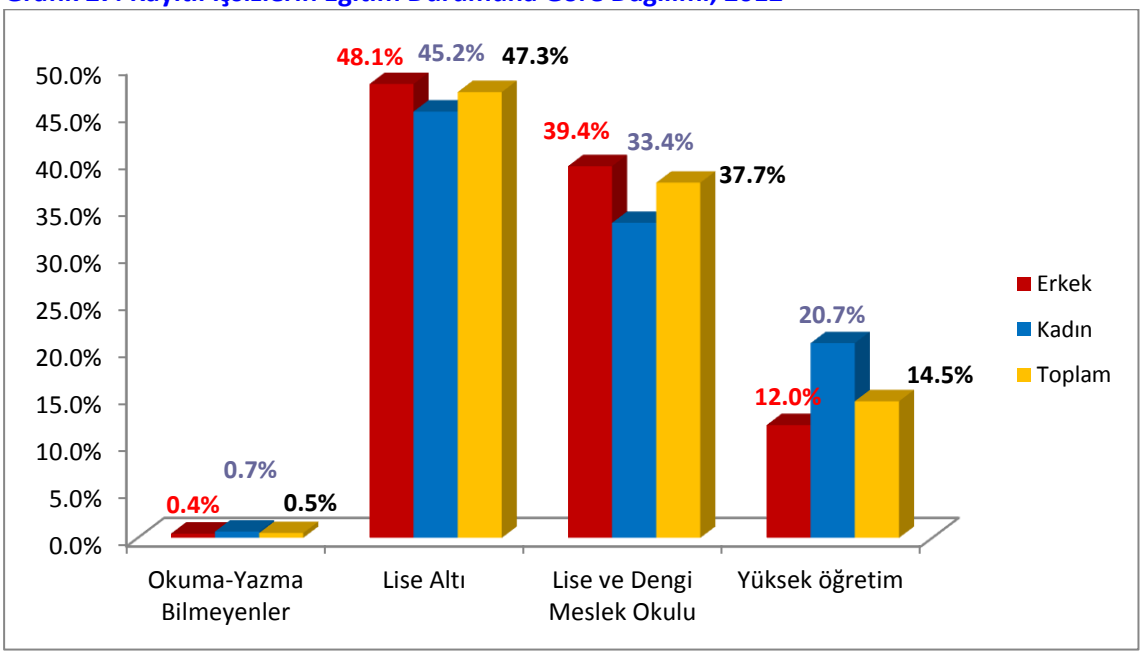

Kaynak: İŞKUR

Kütahya'daki kayıtlı işsizlerde en fazla lise altı eğitime sahip işsizler bulunmaktadır. Lise altı eğitim durumu kadın, erkek ve toplamda en fazla sahip olunan eğitim durumudur. Sonra sırayla lise ve dengi meslek okulu, yükseköğretim ve okuma-yazma bilmeyenler gelmektedir.

Grafik 28. Kütahya İlinde Yıllara Göre Açık İş Sayısı

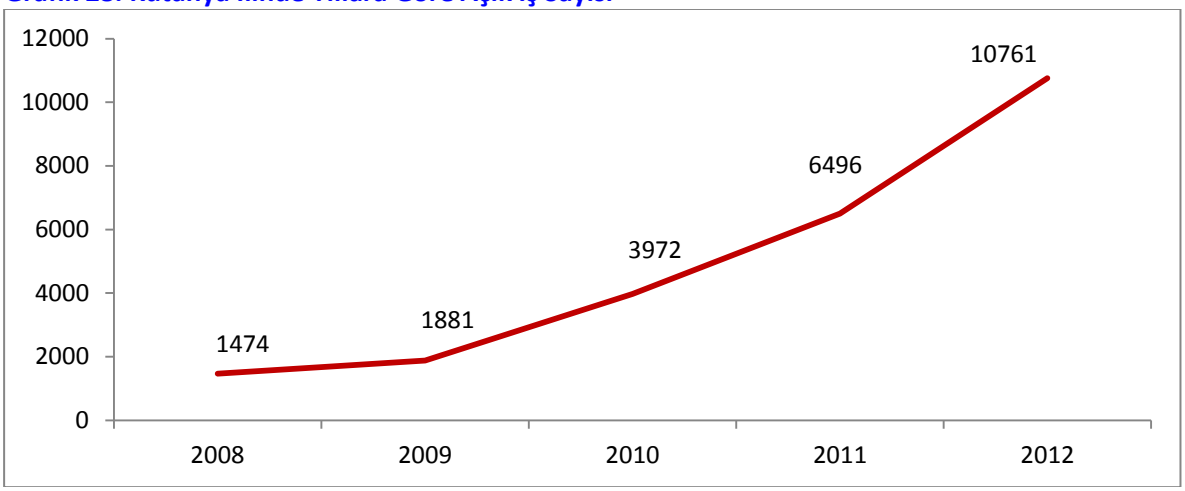

Kaynak: İŞKUR

2008 ve 2012 yılları arasındaki açık iş sayıları her yıl artmıştır. Açık iş sayılarının bir önceki yıla göre değişimine baktığımızda en fazla artış % 111,16 değişim hızıyla 2010 yılında yaşanmıştır. Açık iş sayısında 2012 yılında %65,65, 2011 yılında %63,5 ve 2009 yılında %27,6 oranında değişim hızı görülmüştür.

Tablo 21. En Fazla Açık İş Bulunan İlk 20 Meslek

Meslekler	Açık İş Sayısı	Meslekler	Açık İş Sayısı
KÜTAHYA		TÜRKİYE	
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	4669	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	366718
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	1165	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	48132
GARSON (SERVİS ELEMANI)	390	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	43931
ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	275	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	22153
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	247	BÜRO MEMURU (GENEL)	20913
KABLO AĞI BANTLAMA ELEMANI	214	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20446
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	210	MAKİNECİ (DİKİŞ)	18058
SATIŞ TEMSİLCİSİ/PLASİYER	186	GARSON (SERVİS ELEMANI)	15768
BAHÇIVAN	155	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	13197
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	116	REYON GÖREVLİSİ	11054
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	115	KASİYER	10159
BÜRO MEMURU (GENEL)	111	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	7944
İŞ MAKİNELERİ TAMİRCİSİ	103	ÖN MUHASEBECİ	7860
MEKANİK BAKIM VE ONARIMCISI (MOTORLU TAŞITLAR HARİÇ)	103	LOJİSTİK ELEMANI	7723
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	84	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	7551
MAKİNE BAKIM ONARIMCISI	79	BULAŞIKÇI (STEVARD)	7114
TORNACI (TORNA TEZGÂHI OPERATÖRÜ)	74	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	6820
MOTOR TEKNİSYENİ	71	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	6621
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	67	AŞÇI	6033
AŞÇI	61	ELEKTRİK TEKNİSYENİ	5817

Kaynak: İŞKUR

Kütahya ve Türkiye'de açık iş sayısının en fazla olduğu meslek beden işçisi (genel) mesleğidir. Dikiş makinesi operatörü, garson, şoför (yük taşıma),güvenlik görevlisi, satış temsilcisi, elektrik teknisyeni, büro memuru, pazarlamacı, çağrı merkezi görevlisi ve aşçılık Kütahya ve Türkiye'de en fazla açık iş bulunan meslekler arasında ortak olan mesleklerdendir.

Tablo 22. En Fazla Açık İş Bulunan İlk 20 Mesleğin Toplam İçerisindeki Ağırlığı

KÜTAHYA		TÜRKİYE	
Meslekler	Ağırlık	Meslekler	Ağırlık
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	43%	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	37,0%
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	11%	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	4,9%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	4%	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	4,4%
ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	3%	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	2,2%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	2%	BÜRO MEMURU (GENEL)	2,1%
KABLO AĞI BANTLAMA ELEMANI	2%	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	2,1%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	2%	MAKİNECİ (DİKİŞ)	1,8%
SATIŞ TEMSİLCİSİ/PLASİYER	2%	GARSON (SERVİS ELEMANI)	1,6%
BAHÇIVAN	1%	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	1,3%
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	1%	REYON GÖREVLİSİ	1,1%
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	1%	KASİYER	1,0%
BÜRO MEMURU (GENEL)	1%	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	0,8%
İŞ MAKİNELERİ TAMİRCİSİ	1%	ÖN MUHASEBECİ	0,8%
MEKANİK BAKIM VE ONARIMCISI (MOTORLU TAŞITLAR HARİÇ)	1%	LOJİSTİK ELEMANI	0,8%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1%	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	0,8%
MAKİNE BAKIM ONARIMCISI	1%	BULAŞIKÇI (STEVARD)	0,7%
TORNACI (TORNA TEZGÂHI OPERATÖRÜ)	1%	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	0,7%
MOTOR TEKNİSYENİ	1%	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	0,7%
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	1%	AŞÇI	0,6%
AŞÇI	1%	ELEKTRİK TEKNİSYENİ	0,6%

Kaynak: İŞKUR

Kütahya ve Türkiye'de açık iş bulunan mesleklerde en fazla ağırlık beden işçisi mesleğindedir. Kütahya'da % 43, Türkiye'de % 37 gibi yüksek bir oranda olup, ikinci sırada yer alan meslekle arasında ciddi bir fark bulunmaktadır. Türkiye'de Kütahya'dan farklı olarak temizlik görevlisi, reyon görevlisi, kasiyer, gaz altı kaynakçısı, ön muhasebeci ve lojistik elemanı gibi meslekler açık iş bulunan ilk 20 meslekte yer almaktadır.

Grafik 29. Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı

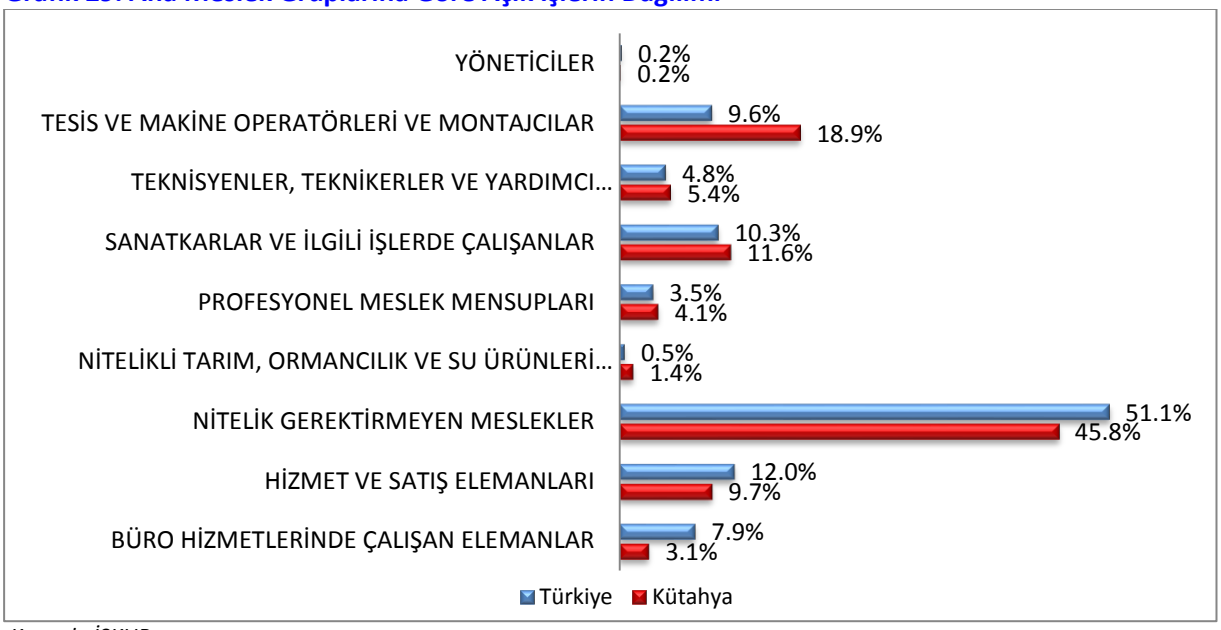

Kaynak: İŞKUR

Türkiye'de ve Kütahya'da açık işlerin dağılımında en yüksek oran nitelik gerektirmeyen meslek grubunda olmuştur. Kütahya'daki oran Türkiye'ye göre biraz daha düşüktür. En düşük oran ise yönetici meslek grubundadır. Bu oran Kütahya ve Türkiye'de aynıdır.

Tablo 23. Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı

SEKTÖRLER	KÜTAHYA	TÜRKİYE
Bilgi ve İletişim	1,1%	4,4%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	17,4%	9,1%
Eğitim	0,8%	3,9%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	2,3%	0,7%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,0%	1,1%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,5%	0,1%
Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri	0,0%	0,1%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	7,3%	8,6%
İmalat	42,3%	33,9%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,7%	1,4%
İnşaat	5,0%	5,4%
Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	0,0%	1,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	2,3%	5,4%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0,2%	0,4%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	2,2%	0,8%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	1,7%	6,7%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0,9%	1,5%
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	4,2%	1,6%
Toptan ve Perakende Ticaret	7,7%	9,5%
Ulaştırma ve Depolama	3,3%	4,2%

Kaynak: İŞKUR

Kütahya ve Türkiye'de sektörlerdeki açık işlerin dağılımında imalat sektörü birinci sırayı almaktadır. Türkiye'de eğitim sektöründeki açık iş dağılımının oranı Kütahya'nın eğitim sektöründeki açık iş dağılımına oranının yaklaşık beş katı, insan sağlığı ve sosyal hizmetler, konaklama ve yiyecek hizmetler ve kültür eğlence sektörlerinin de yaklaşık iki katı kadardır. Kütahya'da madencilik ve tarım sektörlerindeki açık iş dağılımının oranı Türkiye'nin madencilik ve tarım sektörlerindeki açık iş dağılımına oranının yaklaşık 3 katı kadardır.

Grafik 30. Kütahya İlinde 2008-2012 Yılları Arasında İşe Yerleştirme Faaliyetleri

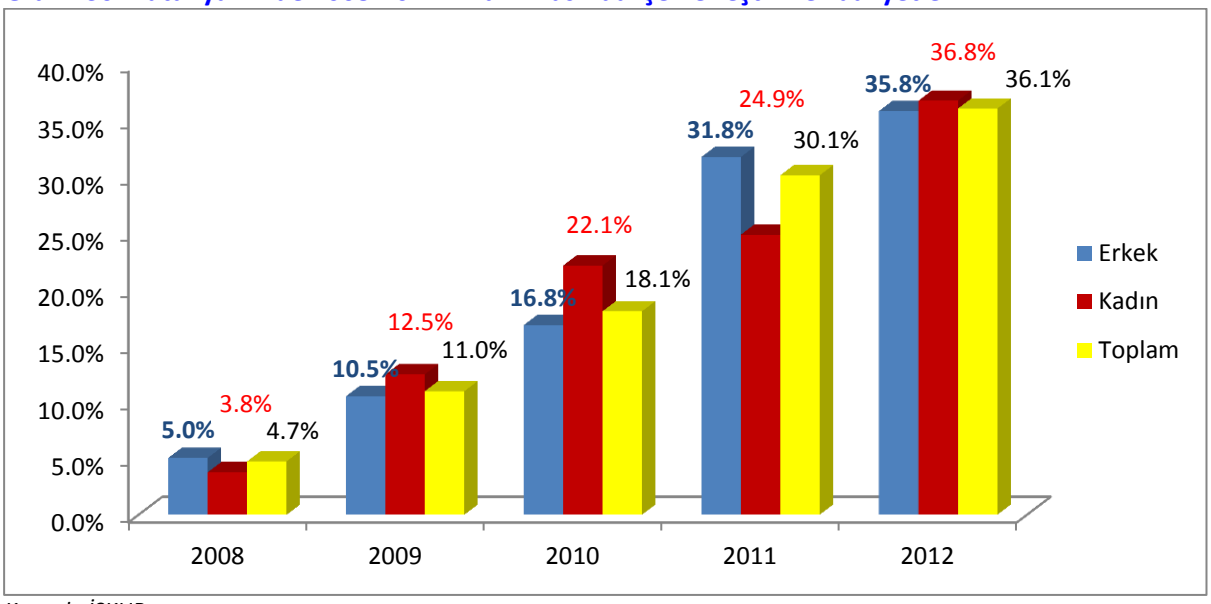

Kaynak: İŞKUR

2008 ve 2012 yılları arasında toplam işe yerleştirmelerin %36'sı 2012 yılında, %30'u 2011 yılında, %18'i 2010 yılında, %11'i 2009 yılında, %4,7'si 2008 yılında gerçekleşmiştir. İşe yerleştirmeler her yıl artış göstermiştir. Bu yıllar arasında işe yerleşen erkeklerin %35,8'i 2012 yılında, %5'i de 2008 yılında işe yerleşmiştir. Kadınların ise %36,8'i 2012 yılında, %3,8'i de 2008 yılında işe yerleşmiştir.

Grafik 31. Kütahya İlinde Kamu Ve Özel İşe Yerleştirme Oranı,%

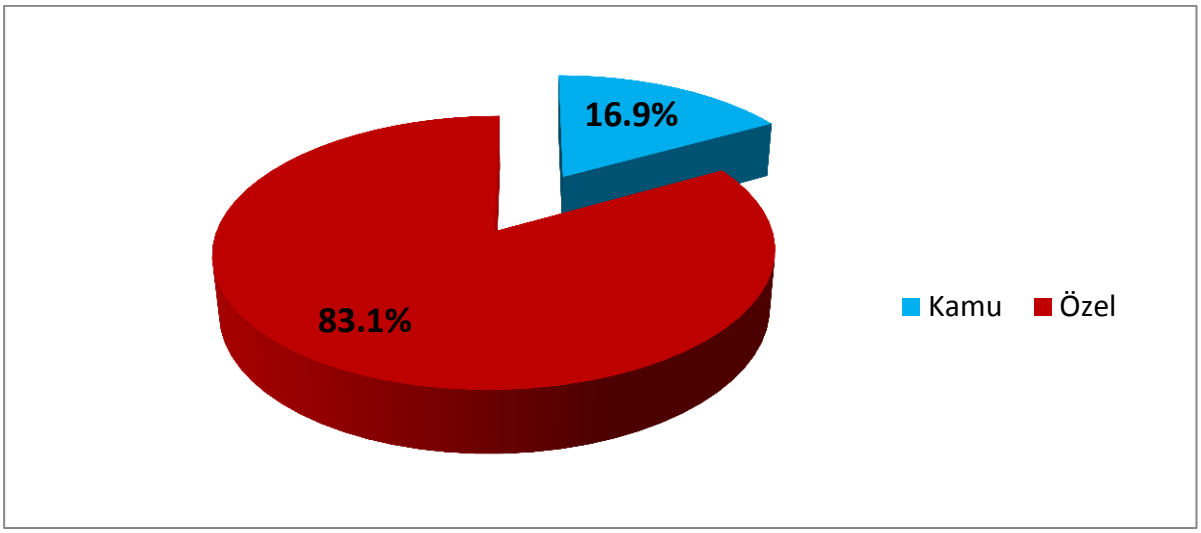

Kaynak: İŞKUR

Kütahya'da işe yerleştirmelerin % 83,1'i özel sektörde, %16,9'u da kamu sektöründe olmaktadır. İşe yerleştirmelerin büyük çoğunluğu özel sektörde olmaktadır.

Grafik 32. Kütahya İlinde Cinsiyet Bazında İşe Yerleştirmenin Dağılımı

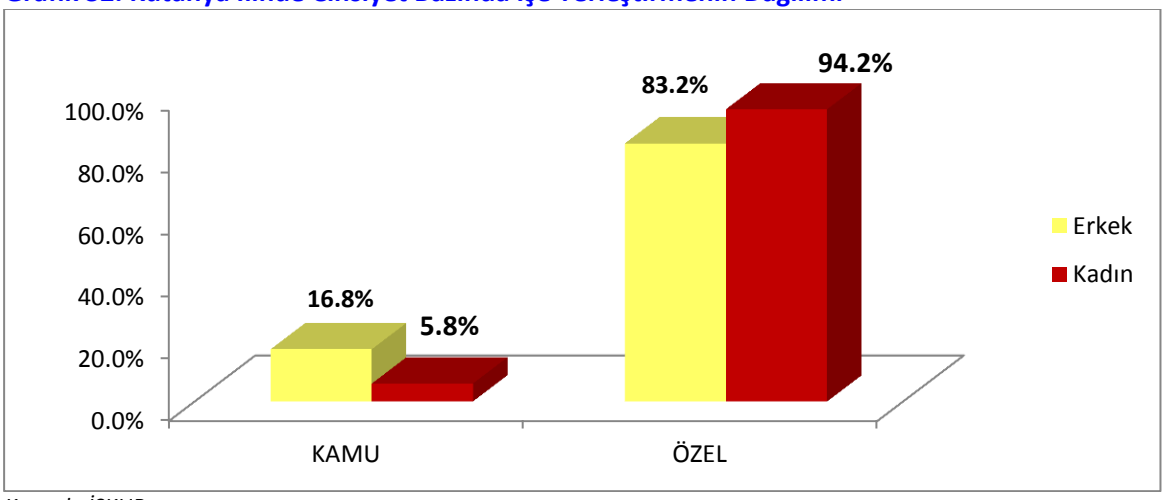

Kaynak: İŞKUR

Kütahya'da işe yerleşen kadınların % 94,2'si özel sektörde çalışmaktadır. Erkeklerin % 83,2'si özel sektörde çalışmakta olup kadınların oranından daha düşüktür. Kütahya'da kamu sektöründe işe yerleşenler içinde erkekler kadınların yaklaşık 3 katı kadardır.

Tablo 24. Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler,2012

	KÜTAHYA	TÜRKİYE
Okuma-yazma bilmeyenler	11	2602
Okur-yazar olanlar	17	20965
İlköğretim	3188	318636
Ortaöğretim	1870	159761
Önlisans	243	32547
Lisans	137	21425
Yüksek Lisans	2	644
Doktora	0	7

Kaynak: İŞKUR

Grafik 33. Eğitim Durumlarına Göre Kütahya İlinde İşe Yerleştirmeler,2012

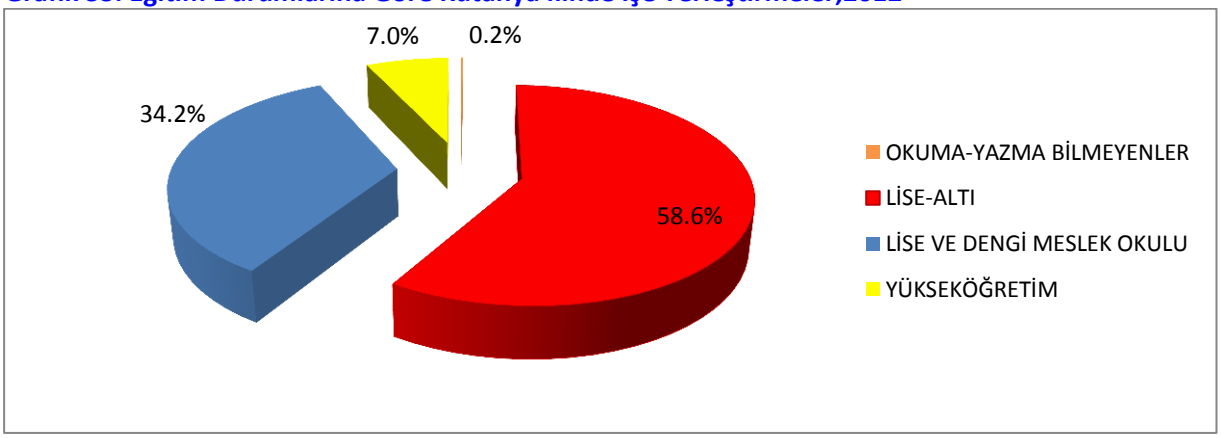

Kaynak: İŞKUR

Kütahya'da işe yerleşenlerin % 58,6'sı lise altı eğitim düzeyine sahiptir. Türkiye'de ise işe yerleşenlerin % 61'i lise altı eğitim düzeyindedir. Kütahya'da işe yerleşenlerin % 34,2'si lise ve dengi meslek okulu mezunu, % 7'si yükseköğretim mezunu ve % 0,2'si de okuma-yazma bilmemektedir. Kütahya'daki bu oranlar Türkiye ile paralellik göstermektedir. Türkiye'de işe yerleşenlerin % 28,7'si lise ve dengi meslek okulu mezunu, % 9,7'si yükseköğretim mezunu ve % 0,5'i okuma yazma bilmemektedir.

Grafik 34. Cinsiyet Bazında Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı, Kütahya, 2012

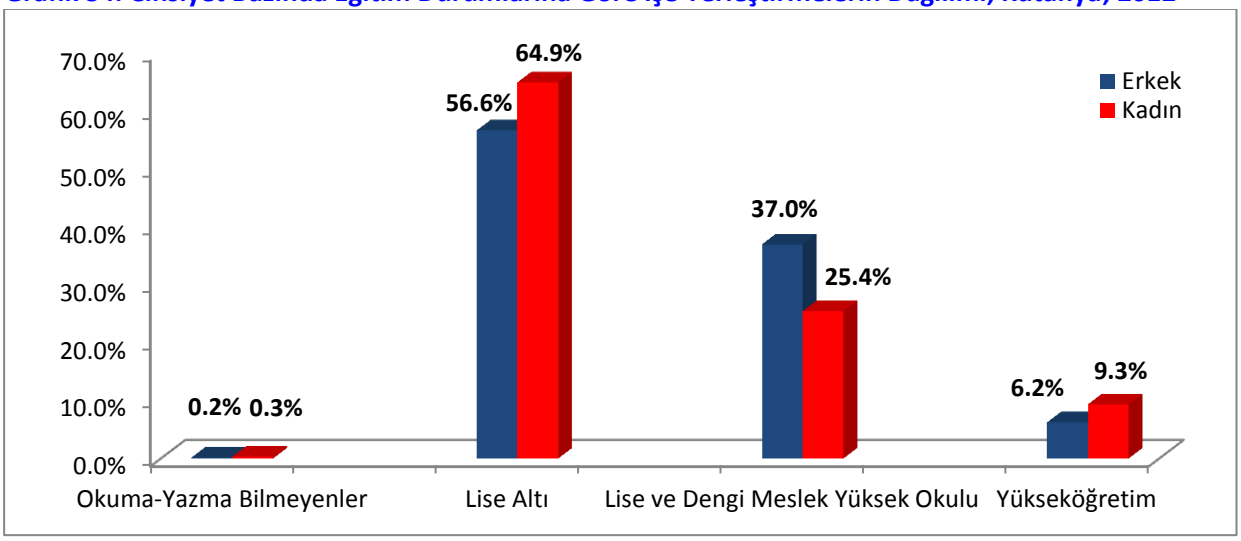

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleşen erkeklerin %56,6'sı ve işe yerleşen kadınların %64, 9'u lise altı eğitim düzeyindedir. İşe yerleşen erkeklerin %37'si ve işe yerleşen kadınların %25,4'ü lise ve dengi meslek okulu mezunudur. İşe yerleşen erkeklerin %6,2'si ve işe yerleşen kadınların %9,3'ü yükseköğretim mezunudur. Yükseköğretim mezunu olup işe yerleşen kadınların oranı erkeklerden yüksektir.

Tablo 25. En Fazla İşe Yerleştirme Yapılan İlk 20 Meslek

MESLEKLER	KÜTAHYA	MESLEKLER	TÜRKİYE
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2710	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	229943
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	602	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	37294
ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	194	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	29650
GARSON (SERVİS ELEMANI)	191	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	13308
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	186	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	11867
KABLO AĞI BANTLAMA ELEMANI	156	BÜRO MEMURU (GENEL)	8597
BAHÇIVAN	154	REYON GÖREVLİSİ	8267
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	139	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	8152
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	128	MAKİNECİ (DİKİŞ)	8115
MEKANİK BAKIM VE ONARIMCISI	59	KASİYER	6740
İŞ MAKİNELERİ TAMİRCİSİ	51	LOJİSTİK ELEMANI	6087
BÜRO MEMURU (GENEL)	48	GARSON (SERVİS ELEMANI)	6017
TREN TEŞKİL İŞÇİSİ	44	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	4940
AŞÇI YARDIMCISI	34	İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	4029
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	31	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	3261
MAKİNE BAKIM ONARIMCISI	29	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	2913
SATIŞ TEMSİLCİSİ/PLASİYER	28	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	2842
MOBİLYA MONTAJ İŞÇİSİ	28	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	2838
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	28	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	2739
İŞ MAKİNELERİ YAĞCISI	26	ÖN MUHASEBECİ	2738

Kaynak: İŞKUR

Türkiye'de işe yerleştirmelerin % 41,3'ü beden işçisi(genel) mesleğinde gerçekleşmiştir. Kütahya Türkiye'ye ile paralellik göstermiş olup, % 49,6 oranında beden işçisi(genel) mesleğinde işe

yerleştirme gerçekleşmiştir. Kütahya'da ikinci sırayı % 11'lik oranla dikiş makinesi operatörlüğü mesleği alırken, Türkiye'de % 6,7'lik oranla beden işçisi(temizlik) mesleği almıştır. İşe yerleştirme yapılan ilk 20 meslek içinde Kütahya'da Türkiye'den farklı olarak elektrikçi, kablo ağı bantlama elemanı, bahçıvan, mekanik bakım onarımcısı, iş makineleri tamircisi, aşçı yardımcısı ve mobilya montaj işçisi gibi meslekler bulunmaktadır.

Grafik 35. Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirme

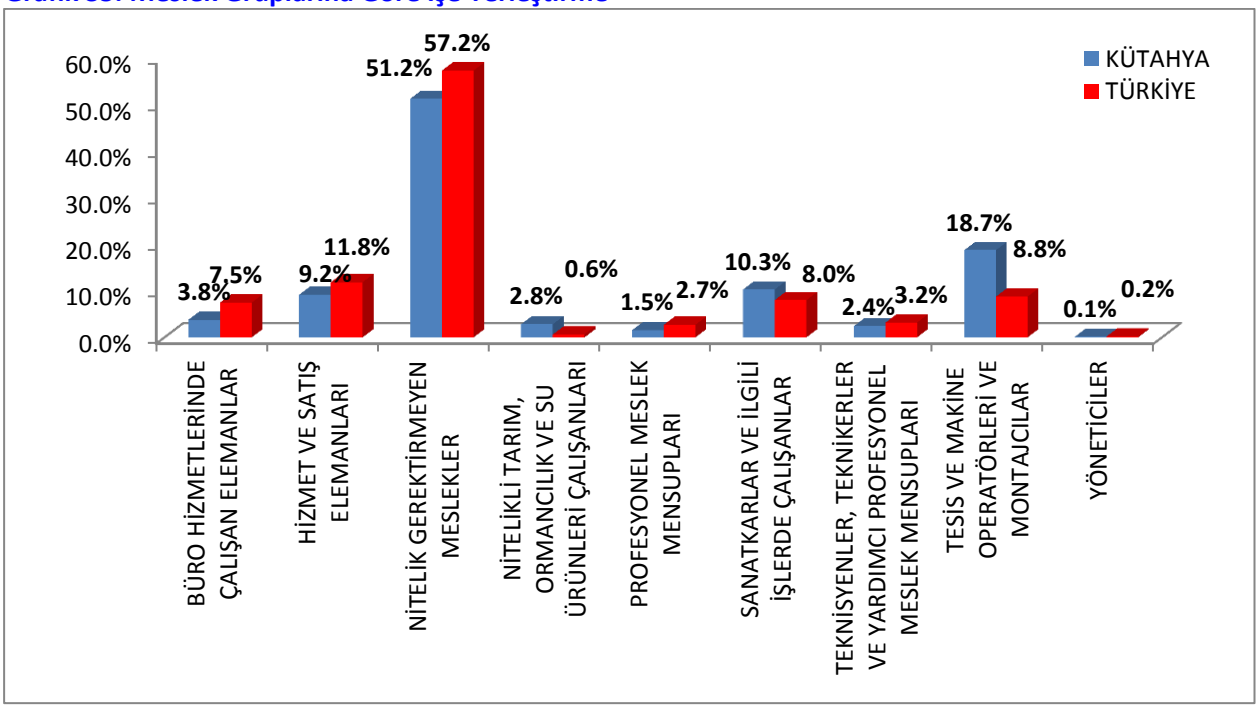

Kaynak: İŞKUR

Kütahya'da işe yerleşenlerin %51,2'si nitelik gerektirmeyen meslek grubundandır. Kütahya'daki bu oran Türkiye ile paralellik göstermiştir ve Türkiye'de bu oran 57,2'dir.İşe yerleştirmedeki yönetici meslek grubu Türkiye'de ve Kütahya'da en son sırayı almıştır. Kütahya'daki meslek gruplarına göre işe yerleştirme sıralaması Kütahya'daki meslek gruplarının açık iş dağılımının sıralaması ile paralellik göstermektedir.

Grafik 36. Sektörlere Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı, Kütahya

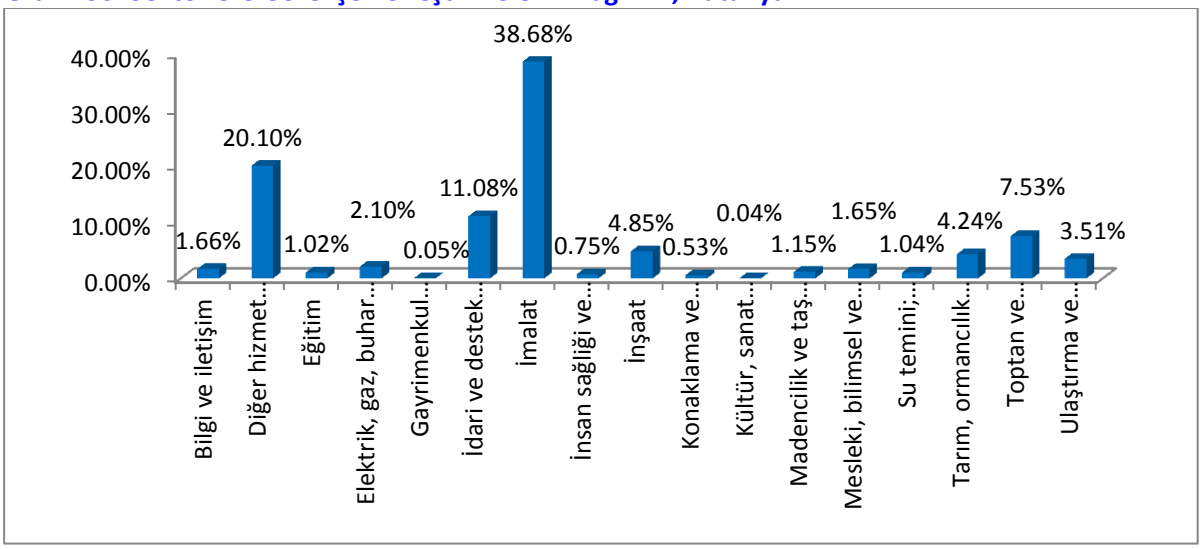

Kaynak: İŞKUR

Kütahya'da en fazla işe yerleştirilen sektör imalat sektörü olmuştur. İşe yerleşenlerin ne fazla çalıştığı ikinci sektör diğer hizmet faaliyetleridir. İmalat sektöründe işe yerleşenler diğer hizmet faaliyetleri sektöründe işe yerleşenlerin yaklaşık iki katı kadardır. Kütahya'da işe yerleşenlerin en az çalıştığı sektörler kültür, sanat, eğlence, gayrimenkul faaliyetleri, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleridir.

Tablo 26. Sektörlere Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı, Kütahya

SEKTÖRLER	KÜTAHYA	TÜRKİYE
Bilgi ve iletişim	1,66%	6,09%
Diğer hizmet faaliyetleri	20,10%	9,77%
Eğitim	1,02%	6,00%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2,10%	0,85%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,00%	1,24%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,05%	0,03%
Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri	0,00%	0,03%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11,08%	10,68%
İmalat	38,68%	28,00%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,75%	1,45%
İnşaat	4,85%	5,55%
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0,00%	1,76%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,53%	3,33%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,04%	0,38%
Madencilik ve taş ocakçılığı	1,15%	0,75%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1,65%	7,28%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1,04%	2,42%
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	4,24%	2,33%
Toptan ve perakende ticaret	7,53%	8,02%
Ulaştırma ve depolama	3,51%	4,03%

Kaynak: İŞKUR

Kütahya'da ve Türkiye'de işe yerleşenlerin büyük bir kısmını imalat sektöründe çalışanlar oluşturmaktadır. Kütahya'daki diğer hizmet faaliyetleri, tarım, ormancılık ve balıkçılık, elektrik sektörlerindeki işe yerleştirmelerin oranı Türkiye'deki işe yerleştirmelerin yaklaşık iki katı kadardır.

Türkiye'deki bilgi ve iletişim, konaklama ve yiyecek hizmet faaliyetleri sektörlerindeki işe yerleştirmelerin oranı Kütahya'daki işe yerleştirmelerin yaklaşık altı katı kadardır. Mesleki, teknik ve bilimsel faaliyetler sektöründeki işe yerleştirmelerin oranı Kütahya'daki işe yerleştirmelerin yaklaşık yedi katı kadardır. Kültür, sanat ve eğlence sektöründeki işe yerleştirmenin oranı ise Kütahya'dakinin yaklaşık on katı kadardır.

Tablo 27. Eğitim Durumuna Göre Cinsiyet Bazında İşsizlik Ödeneği Hakedenler

Eğitim Durumu	Erkek	Kadın	Toplam
Okuma-Yazma Bilmeyen	12	8	20
Lise Altı	2304	241	2545
Lise ve Dengi Meslek Okulu	989	193	1182
Yükseköğretim	258	125	383
Toplam	3563	567	4130

Kaynak: İŞKUR

İşsizlik ödeneğini hak edenlerin %86,3'ünü erkekler, %13,7'sini de kadınlar oluşturmaktadır.
İşsizlik ödeneğini hak edenlerin %61,6'sı lise altı eğitim düzeyine sahiptir. %28,6 oranında lise ve dengi meslek okulu mezunu işsizlik ödeneğini hak etmiştir. %9,3'ü yükseköğretim ve %0,5'i de okuma yazma bilmemektedir.
İşsizlik ödeneğini hak edenler erkeklerin de %64,7'si lise altı eğitim, %27,8'i lise ve dengi meslek okulu, %7,2'si yükseköğretim mezunu ve %0,3'ü de okuma yazma bilmemektedir.
İşsizlik ödeneğini hak edenler kadınların %42,5'i lise altı eğitim,%34'ü lise ve dengi meslek okulu, %22 yükseköğretim mezunu ve % 1,4'ü de okuma yazma bilmemektedir.

Tablo 28. Düzenlenen Kurs Ve Katılımcı Sayıları

KURS TÜRÜ	KURS SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
ÇALIŞANLARIN MESLEKİ EĞİTİMİ	0	0	0	0
ESKİ HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	1	13	0	13
GAP III	0	0	0	0
GAP II TYÇP	0	0	0	0
GAP II/GİRİŞİMCİLİKII/ENTREPRENEURSHIP	0	0	0	0
GAP II/UMEM	0	0	0	0
GAP II/UMEM-İEP	0	0	0	0
GİRİŞİMCİLİK	10	126	137	263
HİBE PROJELERİ	0	0	0	0
HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	4	73	0	73
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI / İSTİHDAM GARANTİLİ	62	239	1157	1396
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI/GENEL	27	86	347	433
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI/TYÇP	61	541	53	594
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI(İEP)	99	105	70	175
ENGELLİ KURSLARI	9	47	30	77
UMEM PROJESİ	10	111	14	125
UMEM PROJESİ/İEP	9	32	0	32
TOPLAM	**292**	**1373**	**1808**	**3181**

Kaynak: İŞKUR

Kütahya İŞKUR'un düzenlemiş olduğu kurslara katılanların %43,2'si erkek, %56,8'i kadındır.
Düzenlenen kurslar arasında %33,9 oranıyla en fazla İşbaşı Eğitim Programı yapılmıştır. Daha sonra sırayla %21,2 İşgücü Yetiştirme Kursları-İstihdam Garantili, %20,9 İşgücü Yetiştirme Kursları-TYÇP, %9,2 İşgücü Yetiştirme Kursları-Genel, %3,4 Girişimcilik ve UMEM Projesi, %3,1 Özürlü Kursları ve UMEM Projesi-İep, %1,4 Hükümlülere Yönelik Kurslar ve % 0,3 Eski Hükümlülere Yönelik Kurslar açılmıştır.
Kursa katılan erkeklerin %39,4'ü İşgücü Yetiştirme Kursları-TYÇP, %17,4'ü İşgücü Yetiştirme Kursları-İstihdam Garantili, %9,2'si Girişimcilik %8,1'i UMEM Projesi, %7,6'sı İşbaşı Eğitim Programı, %6,3'ü İşgücü Yetiştirme Kursları-İstihdam Garantili ve %5,3'ü Hükümlülere Yönelik Kurslara katılmıştır.

Kursa katılan kadınların %64'ü İşgücü Yetiştirme Kursları-İstihdam Garantili, %19,2'si İşgücü Yetiştirme Kursları-Genel, %7,6'sı Girişimcilik, %3,9'u İşbaşı Eğitim Programı, %2,9'u İşgücü Yetiştirme Kursları-TYÇP, %1,7'si Engelli Kursları ve %0,8'i UMEM Projesine katılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 29: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2013)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI[6]**	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985

[6] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs-30 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**87.719**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si[7] kapsama dahil edilmiştir.

Araştırmaya 1111 işyeri cevap vermiştir. Bu işyerlerinin 924 tanesinin, TÜİK İşyeri Listesinde 1-9, 10-49 ve 50+ çalışanı büyüklüğünde olduğu halde, birçok sektörde işyeri sayısı artmıştır. Sadece Madencilik ve Taş Ocağı sektörü ile Finans ve Sigorta sektöründe kısmen azalış görülmektedir. Özellikle İmalat ve Ticaret sektöründe 1-9, 10-49 ve 50+ işyerlerinde de artış görülmektedir.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektör bazında il tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için tabakalamaya mesleki kırılım dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Araştırma sonuçlarına göre işyerlerinin büyük çoğunluğu toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 27,7'si ticaret sektöründedir. Bu sektörü % 26,3 ile imalat ve % 14,1 ile inşaat sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri, araştırmaya cevap veren işyerlerinin yarısını oluşturmaktadır. Dördüncü sırada % 6,9 pay Konaklama ve Yiyecek Faaliyetleri yer almaktadır.

Tablo 30.İşyerlerinin İşyeri Büyüklüğü ve Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri Sayısı(1-9)	İşyeri Sayısı(10-49)	İşyeri Sayısı(50++)	TOPLAM
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	6	10	12	28
İMALAT	52	166	43	261
İNŞAAT	49	76	15	140
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	73	182	20	275
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	14	34	5	53
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	22	41	5	68
BİLGİ VE İLETİŞİM	2	2	0	3
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	0	5	1	6
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	2	1	0	3
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	15	17	0	32
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	4	10	13	28
EĞİTİM	6	33	6	45
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	1	11	4	16
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	17	9	1	27
Genel Toplam:	263	598	129	991

Kaynak: İl İPTA

Kütahya'daki işyerlerinin % 60,4'ü 10 ile 49 arasında işçi, %26,6'sı 1 ile 9 arasında işçi, %13,1'i 50 ve üzeri işçi çalıştırmaktadır. İşyerlerinin %27,7'si toptan perakende sektöründe, %26,3'ü imalat sektöründe, %14,1'i inşaat sektöründe hizmet vermektedir. Bilgi ve iletişim ile gayrimenkul sektöründe %0,3 oranında işyerleri mevcuttur.

[7] yiyecek hizmeti faaliyetleri; Bilgi ve iletişim; Finans ve sigorta faaliyetleri; Gayrimenkul faaliyetleri; Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler; İdari ve destek hizmet faaliyetleri; Eğitim; İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri; Kültür,sanat,eğlence,dinlence ve spor; ve Diğer hizmet faaliyetleri.

Grafik 37.İşyeri Büyüklüklerinin Türkiye Geneli ile Karşılaştırılması

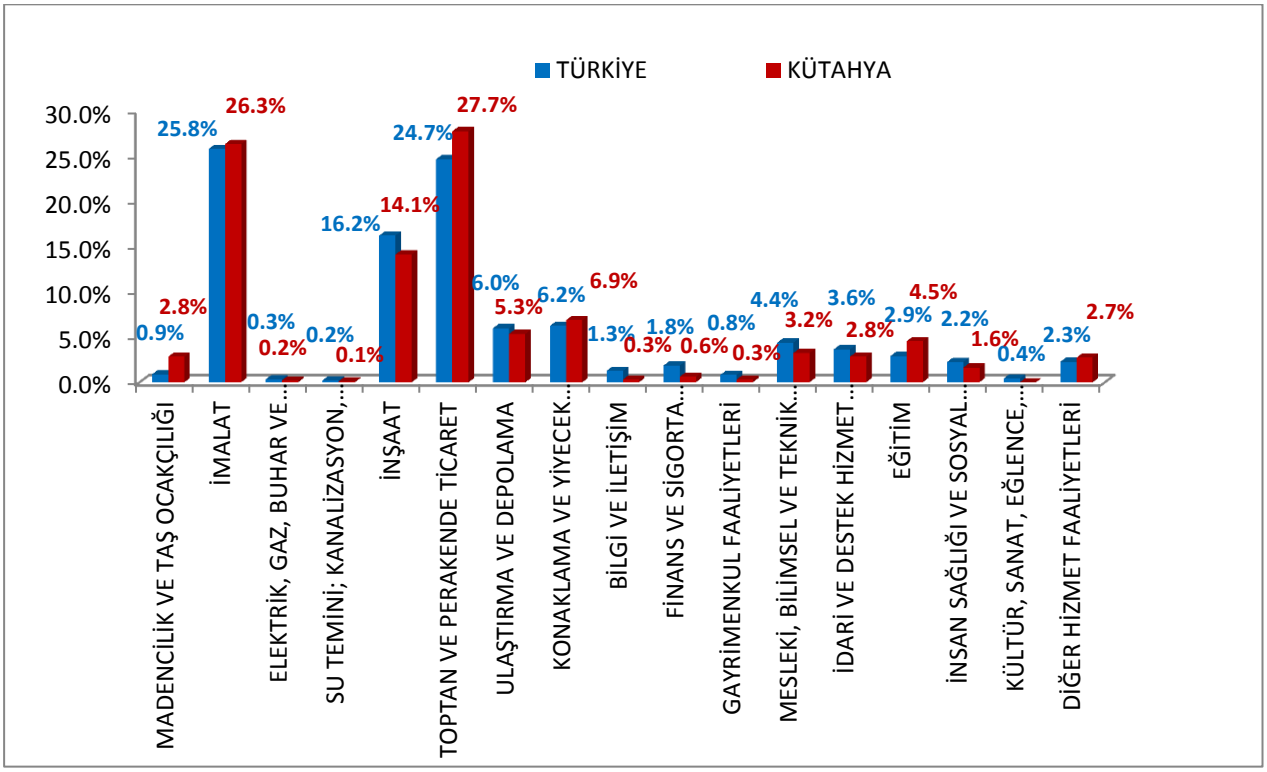

Kaynak: İl İPTA

Kütahya ilinde %27,7 toptan ve perakende, %26,3 imalat ve %14,1 inşaat sektörü en fazla hizmet veren sektörlerdendir. Türkiye'de %25,8 imalat, %24,7 toptan ve perakende ve % 16,2 inşaat sektörü en fazla hizmet veren sektörlerdendir. Kütahya ili Türkiye bu konuda paralellik göstermiştir. Türkiye'de kültür, sanat ve eğlence sektörü % 0,4 oranında iken Kütahya'da bu sektör grubunda işyeri yoktur. Kütahya ve Türkiye'de elektrik, gaz, buhar ve su temini, kanalizasyon sektörleri en az faaliyet gösteren sektörlerdendir.

Tablo 31. Sektörlere Göre Çalışan Sayıları

Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	2769	103	2872
İMALAT	8747	2917	11664
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	300	10	310
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	219	1	220
İNŞAAT	3197	168	3364
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	5075	1146	6221
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	1056	80	1135
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	907	390	1297
BİLGİ VE İLETİŞİM	18	5	23
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	93	50	143
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	55	1	56
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	266	60	325

İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	2040	659	2698
EĞİTİM	777	458	1235
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	268	370	638
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	50	1	51
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	281	36	318
Genel Toplam:	26118	6453	32571

Kaynak: İl İPTA

Kütahya ilinde çalışma hayatındaki kişilerin %35,8'i imalat sektöründe, %19,1'i toptan ve perakende sektöründe, % 10,3'ü de inşaat sektöründe ve % 8,3'ü de madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe çalışmaktadır.

Grafik 38. Çalışan Sayılarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması

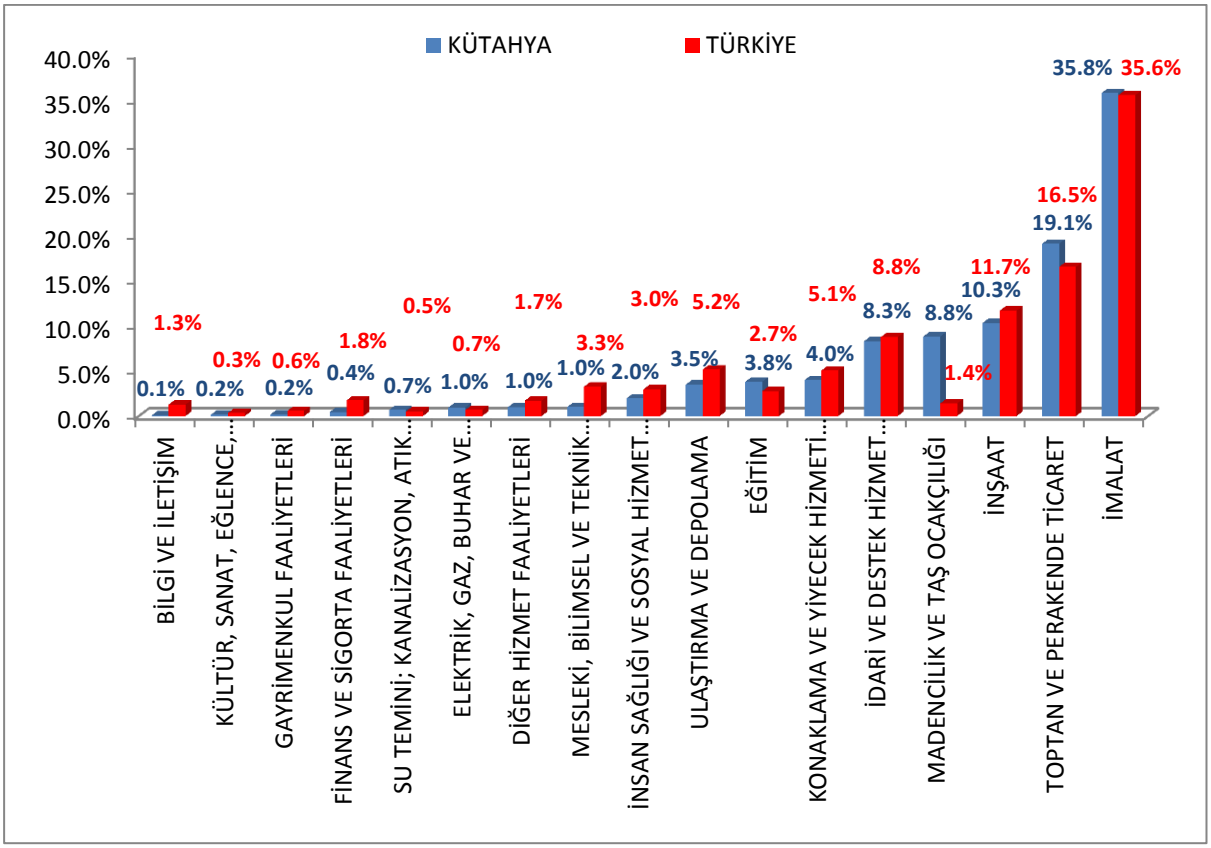

Kaynak: İl İPTA

Kütahya ve Türkiye'de imalat, toptan perakende ve inşaat sektörlerinde çalışan kişi sayısı en fazladır. Kütahya ilinde madencilik sektöründe çalışanların oranı % 8,8 iken, Türkiye'de % 1,4'dür. Kütahya'da en az bilgi iletişim sektüründe çalışan kişi varken, Türkiye'de kültür,sanat ve eğlence sektöründe çalışan sayısı en azdır.

Tablo 32. Sektörlere Göre Çalışanın Cinsiyet Ağırlıkları

Sektör	KÜTAHYA		TÜRKİYE	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	96,4%	3,6%	95,6%	4,4%
İMALAT	75,0%	25,0%	78,0%	22,0%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	96,8%	3,2%	84,3%	15,7%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	99,5%	0,5%	92,8%	7,2%
İNŞAAT	95,0%	5,0%	92,8%	7,2%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	81,6%	18,4%	76,4%	23,6%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	93,0%	7,0%	87,9%	12,1%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	69,9%	30,1%	75,4%	24,6%
BİLGİ VE İLETİŞİM	80,0%	20,0%	66,9%	33,1%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	65,0%	35,0%	64,0%	36,0%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	98,2%	1,8%	82,2%	17,8%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	81,6%	18,4%	67,3%	32,7%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	75,6%	24,4%	72,1%	27,9%
EĞİTİM	62,9%	37,1%	50,7%	49,3%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	42,0%	58,0%	40,1%	59,9%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	98,0%	2,0%	78,1%	21,9%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	88,6%	11,4%	65,9%	34,1%
Genel Toplam:	80,2%	19,8%	76,9%	23,1%

Kaynak: İl İPTA

Kütahya ilinde su temini, kanalizasyon sektörü, elektrik, gaz, buhar sektörü ve madencilik sektöründe en fazla erkekler çalışmaktadır. Kütahya'daki kadınlarda en fazla insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektöründe çalışmaktadır.

Türkiye'deki madencilik, su temini, kanalizasyon ve ulaştırma-depolama sektöründe en fazla erkekler çalışmaktadır. Türkiye'deki kadınlarda en fazla insan sağlığı sosyal hizmetler ve eğitim sektöründe çalışmaktadır.

Tablo 33.Meslek Gruplarına Göre Çalışanlar

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Yöneticiler	390	60	450
Profesyonel Meslek Mensupları	1302	755	2057
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	3203	448	3651
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1038	595	1633
Hizmet Ve Satış Elemanları	2477	623	3100
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	209	8	218
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	6451	918	7369
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	7027	1518	8546
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	4021	1527	5548
Genel Toplam:	26118	6453	32571

Kaynak: İl İPTA

Çalışanların % 26,2'si tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda, %22,6'sı sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda, %17'si nitelik gerektirmeyen meslek grubunda çalışmaktadır.

Çalışan erkeklerin % 26,9'u tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda, %24,7'si sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda ve %15,4 'ü de nitelik gerektirmeyen meslek grubunda çalışmaktadır.

Çalışan kadınların % 23,7'si nitelik gerektirmeyen meslek grubunda, % 23,5'i ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda ve %14,2'si de sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda çalışmaktadır.

Grafik 39. Meslek Gruplarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması

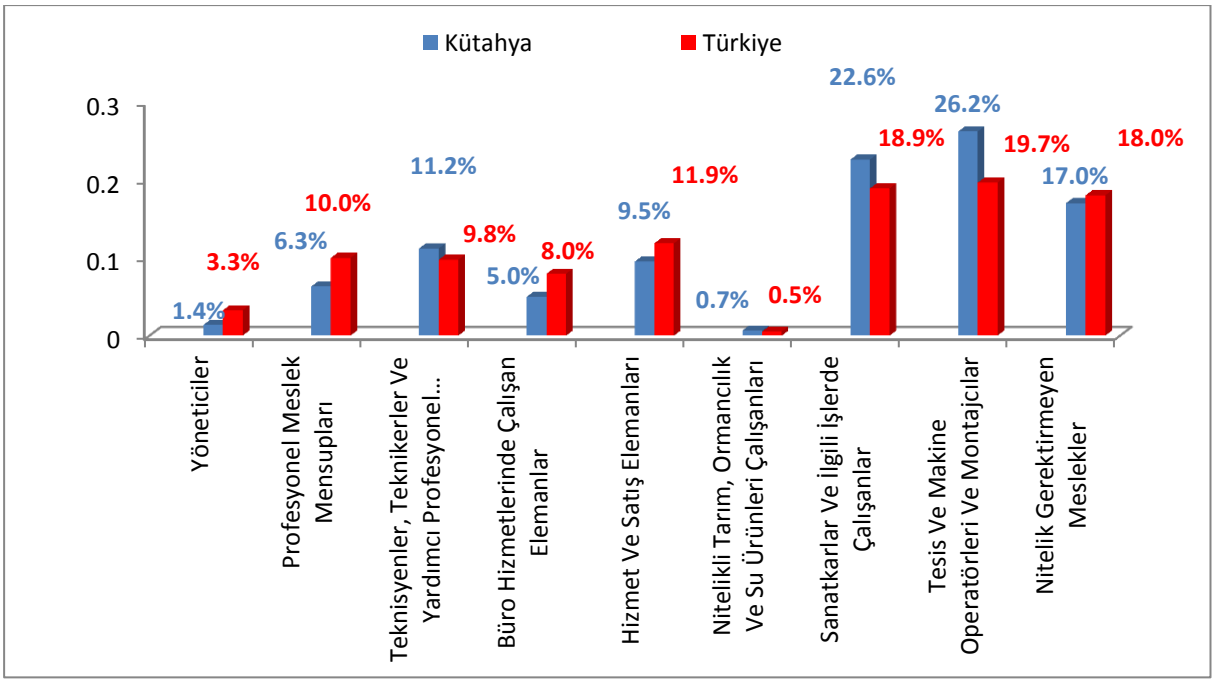

Kaynak: İl İPTA

Türkiye'deki çalışanların %19,7'si tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda,%18,9'u sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda, %18'i de nitelik gerektirmeyen meslek grubunda çalışmaktadır. Meslek gruplarına göre çalışan oranlarında Türkiye ile Kütahya paralellik göstermektedir.

Grafik 40. Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları

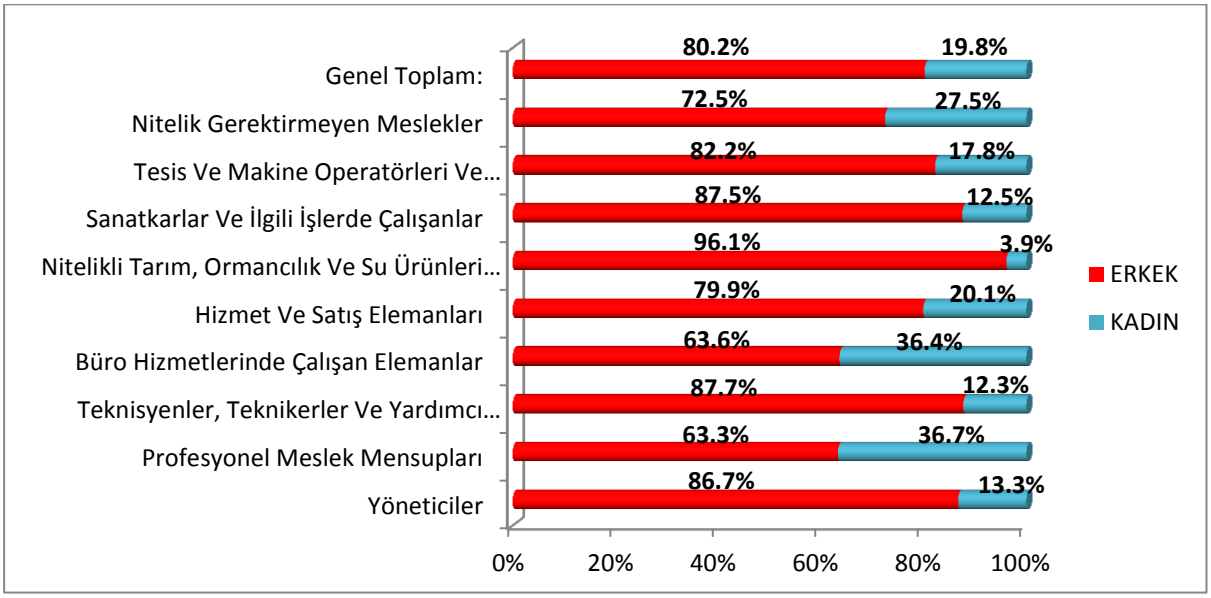

Kaynak: İl İPTA

Çalışanların % 80,2'sini erkekler, %19,8'ini kadınlar oluşturmaktadır. Erkekler bütün meslek gruplarında en fazla oranda yer almaktadır. Nitelikli tarım, ormancılık ve süt işleri meslek grubunda çalışanların % 96,1'ini erkekler oluşturmaktadır. Kadınların en az yer aldığı meslek grubudur.

Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunun % 87,5'ini erkekler oluşturmaktadır. Profesyonel meslek mensubu meslek grubunun % 36,7 'sini ve büro hizmetlerinde çalışan elemanların %36,4'ünü kadınlar oluşturmaktadır. Profesyonel meslek mensubu ve büro hizmetlerinde çalışan meslek grubundaki erkek ve kadın oranları arasındaki fark diğer meslek gruplarındaki erkek kadın oranlarına göre azdır.

Tablo 34. Çalışanların Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

TOPLAM		ERKEK		KADIN	
Şoför-Yük Taşıma	4,5%	Şoför-Yük Taşıma	5,6%	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	16,2%
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	3,7%	Prototip İşçisi	4,1%	Beden İşçisi (Genel)	6,2%
Prototip İşçisi	3,5%	Yer Altı Maden İşletmesi Hazırlık Elemanı	3,3%	Temizlik Görevlisi	5,4%
Beden İşçisi (Genel)	3,4%	Beden İşçisi (Genel)	2,7%	Paketleme İşçisi (Cam)	4,8%
Temizlik Görevlisi	3,1%	Temizlik Görevlisi	2,6%	Kablo Montaj İşçisi	4,5%
Paketleme İşçisi (Cam)	2,7%	İnşaat Sürveyanı	2,4%	Sekreter	3,3%
Yer Altı Maden İşletmesi Hazırlık Elemanı	2,7%	Satış Temsilcisi / Plasiyer	2,3%	Satış Temsilcisi / Plasiyer	2,8%
Satış Temsilcisi / Plasiyer	2,4%	Paketleme İşçisi (Cam)	2,2%	Büro Memuru (Genel)	2,0%
Kablo Montaj İşçisi	2,1%	Beden İşçisi (İnşaat)	2,1%	İmal İşçisi	1,8%
İmal İşçisi	2,0%	İmal İşçisi	2,1%	Ön Muhasebeci	1,7%
İnşaat Sürveyanı	1,9%	Diğer Madenciler Ve Taş Ocakçılar	1,5%	Bulaşıkçı (Stevard)	1,7%
Beden İşçisi (İnşaat)	1,7%	Kablo Montaj İşçisi	1,5%	Kasiyer	1,6%
Diğer Madenciler Ve Taş Ocakçılar	1,2%	Pazarlamacı	1,4%	Çini İşlemecisi	1,6%

Pazarlamacı	1,2%	Tuğla İmal İşçisi	1,3%	Muhasebeci	1,5%
Reyon Görevlisi	1,2%	Kaldırım İşçisi	1,2%	Beden İşçisi (Temizlik)	1,3%
Beden İşçisi (Temizlik)	1,1%	Garson (Servis Elemanı)	1,2%	Reyon Görevlisi	1,2%
Garson (Servis Elemanı)	1,1%	Güvenlik Görevlisi	1,2%	Büro İşçisi	1,2%
Tuğla İmal İşçisi	1,1%	Reyon Görevlisi	1,1%	Seramik Dekoratörü	1,2%
Büro Memuru (Genel)	1,0%	Beden İşçisi (Temizlik)	1,1%	Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	0,9%
Ön Muhasebeci	1,0%	Şoför (Yolcu Taşıma)	1,1%	Prototip İşçisi	0,9%

Kaynak: İl İPTA

Toplamda kişi sayısını incelediğimizde çalışanların % 4,5 şoför-yük taşıma, %3,7 dikiş makinesi operatörü-kumaş ve %3,7 prototip işçisi mesleğinde çalışmaktadır. Çalışan erkeklerin % 5,6'sışoför-yük taşıma, %4,1'i prototip işçisi ve %3,3 'ü de yer altı maden işletmesi hazırlık elemanı mesleğinde çalışmaktadırlar. Çalışan kadınların %16,2'si dikiş makinesi operatörlüğü, %6,2'si beden işçisi (genel) ve %5,4'ü temizlik görevlisi mesleğinde çalışmaktadır.

AÇIK İŞLER

Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle en fazla açık iş imalat sanayindedir. Kütahya ilinde özel 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde hem işyeri sayısı hem de çalışanlar itibariyle lokomotif sektör imalattır. Bu husus açık işlerde de kendini göstermekte ve en fazla açık işin olduğu sektör de yine İmalat olmakta ve İmalatı Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Açık işlerin % 42,3'ü İmalat, % 17,4'ü Diğer Hizmet Faaliyetleri,% 7,7'si Ticaret sektöründedir. Finans ve sigorta faaliyetleri Gayrimenkul faaliyetleri, Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri, Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik sektörlerinde ise hiç açık iş bulunmamaktadır. Türkiye'de de en fazla açık iş yine imalat sektörüdür ve açık iş oranı % 33,9'dur.

Tablo 35. Açık İş Veren İşyerleri

Sektörler	Toplam İşyeri Sayısı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	Açık İş Veren İşyeri Dağılımı	TÜRKİYE
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	28	8	28%	19,9%
İMALAT	261	82	32%	40,6%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİM. ÜR. VE DAĞ.	2	0	0%	13,0%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖN.VE İYİLEŞ FAAL.	1	0	0%	23,4%
İNŞAAT	140	24	17%	17,3%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	275	59	21%	27,8%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	53	8	16%	18,1%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	68	22	32%	35,8%
BİLGİ VE İLETİŞİM	3	0	0%	29,1%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	6	0	0%	17,2%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	3	0	0%	21,6%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	32	10	30%	24,1%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	28	9	32%	24,8%
EĞİTİM	45	16	36%	21,8%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	16	4	25%	36,9%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	3	0	0%	19,9%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	27	2	8%	27,4%
Genel Toplam:	991	244	25%	28,70%

Kaynak: İl İPTA

Kütahya ilinde buluna işyerlerinin % 24,6'sı açık iş ilanı vermiştir. Türkiye'de de işyerlerinin%25'i açık iş ilanı vermiş olup, Kütahya ile Türkiye bu konuda paralellik göstermiştir. Kütahya'daki eğitim sektöründeki işyerlerinin % 35,6'sı, konaklama ve yiyecek hizmeti sektörünün %32,3'ü, idari ve destek hizmetlerinin % 32'si ve imalat sektörünün % 31,5'i açık iş vermiştir. Elektrik, gaz, buhar sektörü, su temini, kanalizasyon sektörü, bilgi iletişim sektörü, finans ve sigorta faaliyetleri sektörü, gayrimenkul faaliyetleri sektörü ve kültür, sanat, eğlence sektöründe Kütahya'da açık iş ilanı bulunmasa da Türkiye'de bu sektörlerde açık iş ilanı vardır.

Türkiye'de ise imalat sektörünün %40,6'sı, insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörünün %36,9'u, konaklama ve yiyecek hizmeti sektörünün %35,8'i ve bilgi ve iletişim sektörünün % 29,1'i açık iş vermiştir

Tablo 36. Açık İşlerin Ekonomik Faaliyetlere Göre Dağılımı

Sektör	Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	45	4,1%	1,54
İMALAT	478	44,0%	3,93
İNŞAAT	120	11,1%	3,46
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	135	12,4%	2,12
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	20	1,9%	1,74
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	91	8,4%	6,56
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	21	2,0%	6,15
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	122	11,3%	4,33
EĞİTİM	36	3,3%	2,83
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	12	1,1%	1,85
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	4	0,4%	1,29
Genel Toplam:	1085	100,0%	3,22

Kaynak: İl İPTA

Kütahya ilinde 1085 açık iş talebi alınmıştır. Açık iş taleplerinin % 44'ü imalat, %12,4'ü toptan perakende ve %11,3'ü de idari destek hizmet faaliyetleri sektöründe açılmıştır.

Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti sektörünün %93,44'ü, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörünün %93,85'i ve idari destek hizmet faaliyetleri sektörünün % 95,67'sinde kadrolar doludur. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti sektörünün %6,56'sı, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörünün %6,15'i ve idari destek hizmet faaliyetleri sektörünün % 4,33'ündeki kadrolar doldurulmaya hazırlanıyor.

Grafik 41. Açık İş Oranının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması

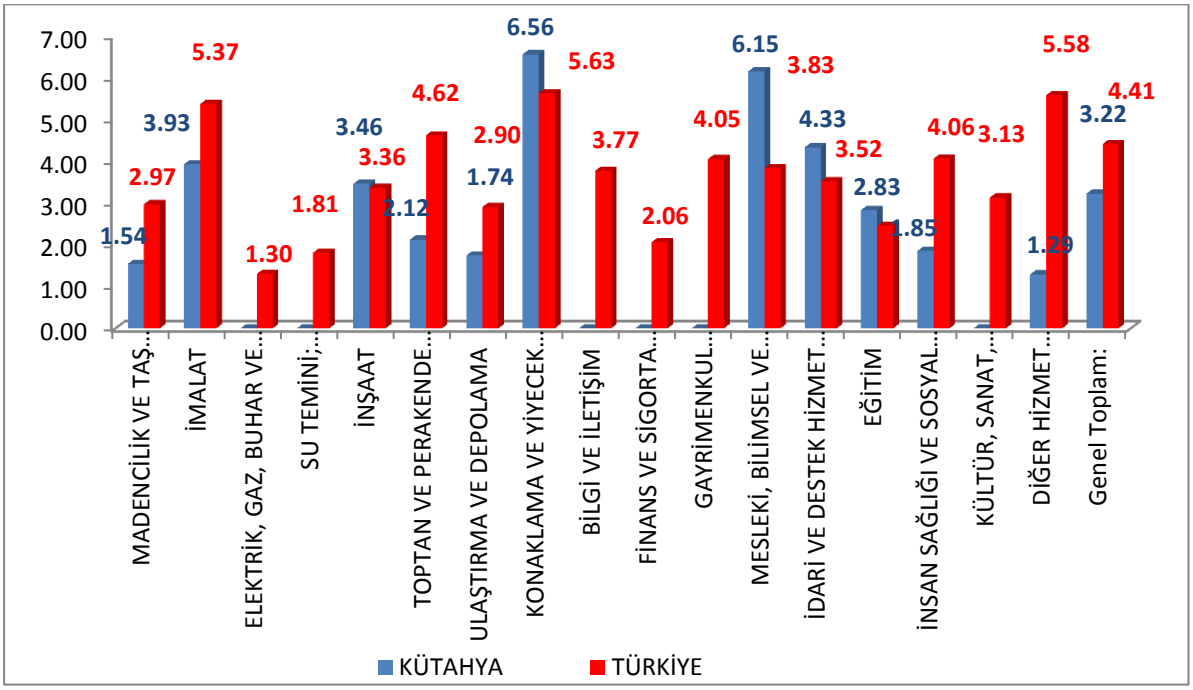

Kaynak: İl İPTA

Kütahya'da açık iş oranı % 3,22 iken Türkiye'de 4,41'dir. Yani Kütahya'da her 100 kişilik kadronun 97'si dolu, 3'ü de doldurulmaya hazırlanıyordur. Türkiye'de de her 100 kişilik kadronun 94'ü dolu, 6'sı doldurulmaya hazırlanıyordur.

Kütahya'da konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetler sektörü ve idari destek hizmetleri sektöründe en fazla doldurulmaya hazırlanan kadro mevcut iken, Türkiye'de konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti sektörü, imalat sektörü, toptan ve perakende sektöründe en fazla doldurulmaya hazırlanan kadro mevcuttur.

Elektrik, gaz, buhar sektörü, su temini, kanalizasyon sektörü, bilgi iletişim sektörü, finans sigorta faaliyetleri sektörü ve gayrimenkul faaliyetleri sektöründe Kütahya'da açık iş olmamasına karşın Türkiye'de bu sektörlerde eleman arayan iş yerleri vardır. Kütahya'da eğitim sektöründe eleman arayan iş yerleri var iken, Türkiye'de eğitim sektöründe eleman arayan iş yeri yoktur.

Tablo 37. Meslek Gruplarına Göre Açık İşler

Meslek Grup	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Yöneticiler	1	0,09%	0,22%
Profesyonel Meslek Mensupları	73	6,75%	3,44%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	85	7,83%	2,27%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	21	1,97%	1,29%
Hizmet Ve Satış Elemanları	166	15,34%	5,09%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	13	1,19%	5,62%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	336	31,02%	4,37%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	262	24,17%	2,98%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	126	11,63%	2,22%
Genel Toplam:	1085	100,00%	3,22%

Kaynak: İl İPTA

İş yerlerinden alınan taleplerin % 31,02'si sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, % 24,17'si tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, % 15,34'ü hizmet ve satış elemanları ve % 11,63'ü nitelik gerektirmeyen meslek grubundandır.

Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri meslek grubunda çalışanlarda açık iş oranı % 5,62 olmasına karşın, açık iş taleplerinin % 1,19'unu oluşturmaktadır. Hizmet ve satış elemanları meslek grubunda çalışanlarda açık iş oranı % 5,09 iken açık iş taleplerinin % 15,34'ünü oluşturur.

Grafik 42. Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranlarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması

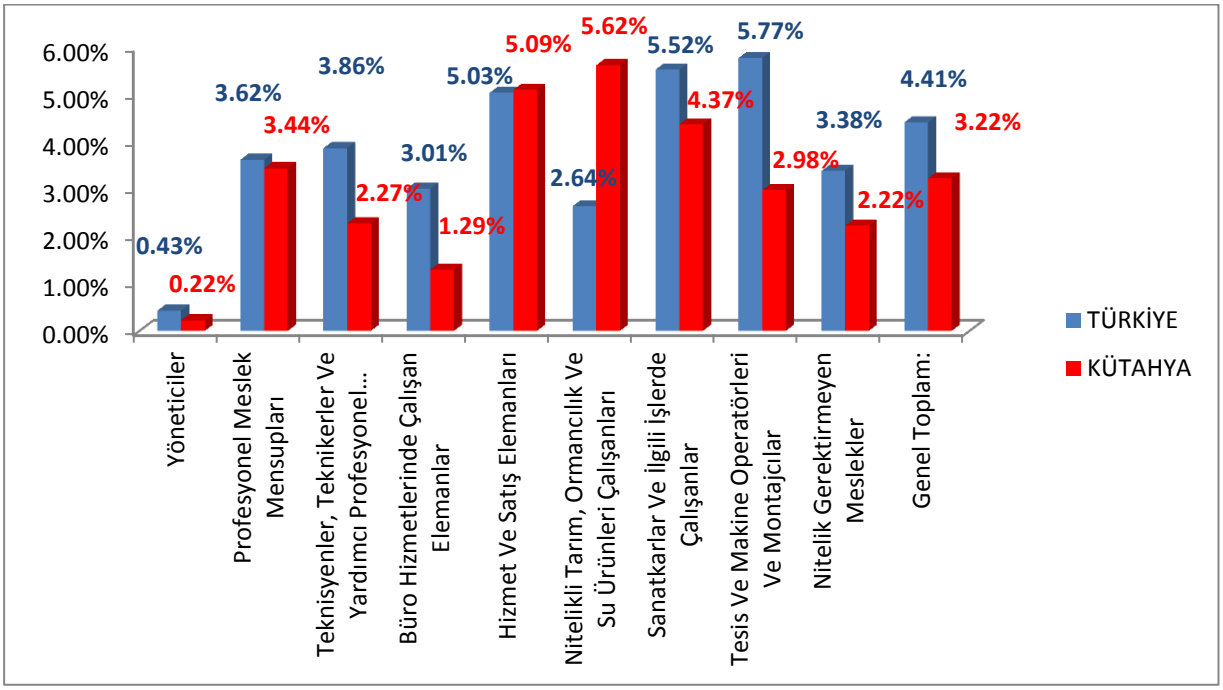

Kaynak: İl İPTA

Türkiye'de genel açık iş oranı % 4,41 iken, Kütahya'da % 3,22'dir. Kütahya'da nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları, hizmet satış elemanları ve sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda açık iş oranı diğer meslek gruplarındakilere göre yüksektir. Türkiye'de tesis makine operatörleri ve montajcılar, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve hizmet satış elemanları meslek grubundaki açık iş oranı da diğer meslek grubundakilere göre yüksektir.

Türkiye'de nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünlerinde çalışan meslek grubunda açık iş oranı % 2,7 iken, Kütahya'da % 6, Kütahya'da tesis makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda açık iş oranı % 2,98 iken, Türkiye'de % 5,77'dir.

Tablo 38. Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı

KÜTAHYA	Açık İş Dağılımı	TÜRKİYE	Açık İş Dağılımı
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	8,1%	Makineci (Dikiş)	7,9%
Paketleme İşçisi (Cam)	5,7%	Beden İşçisi (Genel)	3,3%
Garson (Servis Elemanı)	3,9%	Güvenlik Görevlisi	3,2%
Çini İşlemecisi	2,9%	Garson (Servis Elemanı)	2,4%
Satış Temsilcisi / Plasiyer	2,3%	Temizlik Görevlisi	2,2%

Yer Altı Maden İşletmesi Hazırlık Elemanı	2,2%	Ortacı	1,7%
Beden İşçisi (Genel)	2,1%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
Güvenlik Görevlisi	2,1%	Satış Danışmanı	1,6%
Çömlek Ve Porselen Şekillendirme İşçisi	2,0%	Pazarlamacı	1,4%
Sır İşçisi	2,0%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,3%
Mermer Ebatlandırma İşçisi	2,0%	Komi (Garson Yardımcısı)	1,1%
Mobilya Döşeme İşçisi	2,0%	Şoför-Yük Taşıma	1,1%
Şoför-Yük Taşıma	2,0%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,0%
Elektrikçi (Genel)	1,7%	Ütücü	1,0%
Kalite Kontrolörü-Kumaş	1,5%	Depo Hamalı	0,9%
Diğer Bıçkıcılar, Kontrplak İmalatçıları Ve İlgili Ağaç İşlem İşçileri	1,5%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,9%
Porselen Ve Seramik Eşyası İmal İşçisi	1,2%	Overlok Makinesi Operatörü	0,9%
Pazarlamacı	1,2%	Beden İşçisi (İnşaat)	0,8%
Aşçı	1,1%	Ön Muhasebeci	0,8%
Kalite Kontrolcü	1,0%	Muhasebeci	0,7%

Kaynak: İl İPTA

Kütahya'da işyerlerinden alınan taleplerin % 8,1'i dikiş makinesi operatörü-kumaş, % 5,7'si paketleme işçisi-cam ve % 3,9'u da garson (servis elemanı) mesleğindedir. Türkiye'de ise alınan taleplerin % 7,9'u makineci (dikiş), %3,3'ü beden işçisi (genel) , %3,2'si de güvenlik görevlisi mesleğindedir.

Garson, beden işçisi (genel), güvenlik görevlisi ve pazarlamacı meslekleri Kütahya ve Türkiye'nin açık iş dağılımının en yüksek olduğu ilk 20 meslekte ortak mesleklerdendir.

Grafik 43. Açık İşlerin Talep Edilen Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

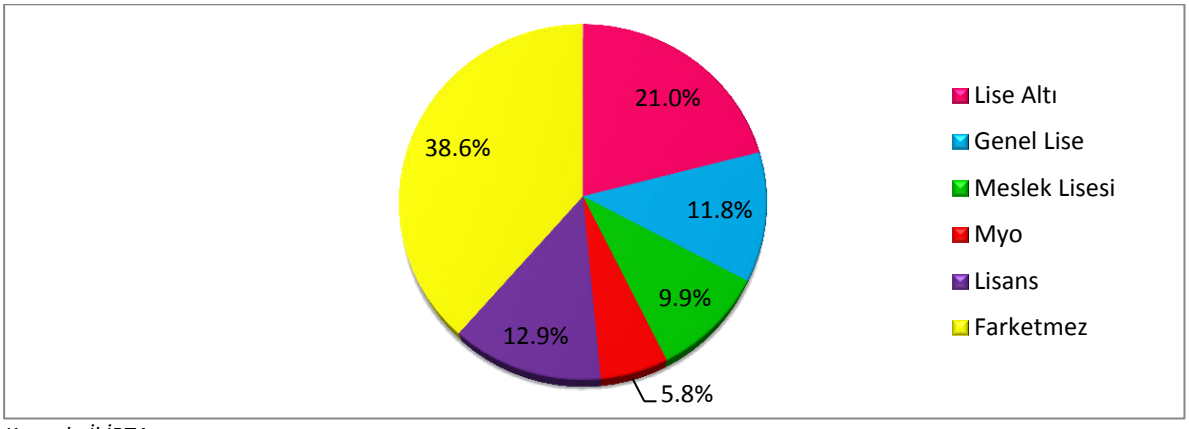

Kaynak: İl İPTA

İşverenler açık iş taleplerinin % 38,6'sında mezuniyet durumu aramamaktadır. %21'inde lise altı, % 12,9'unde lisans, % 11,8'inde genel lise, %9,9'unde meslek lisesi, % 5,8'inde meslek yüksek okulu mezunu eleman aramaktadır.

Grafik 44. Açık İşlerde Talep Edilen Beceriler

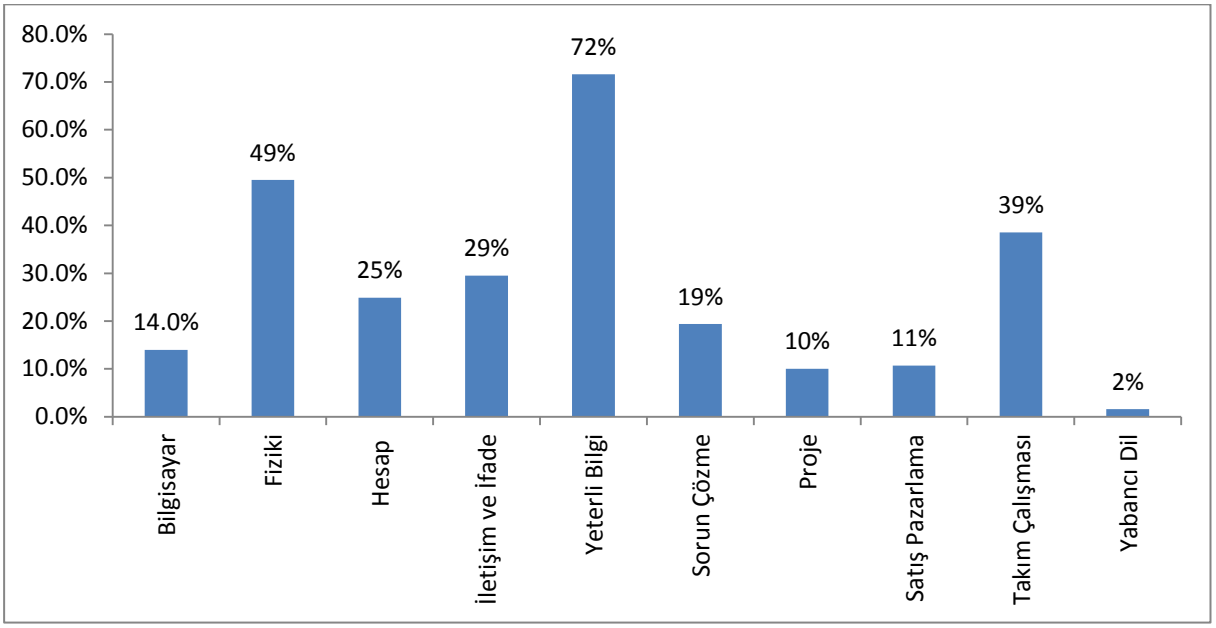

Kaynak: İl İPTA

Açık işlerin %72'sinde yeterli bilgi, %49'unda fiziki ve bedensel yeterlilik, % 39'unda takım çalışması, % 29'unda iletişim ve ifade, % 25'inde hesap yapabilme,%19'unda sorun çözme, %14'ünde bilgisayar kullanma, %11 'inde satış pazarlama becerisi, % 10'unda proje tabanlı çalışma ve %2 'sinde yabancı dil becerisi aranmaktadır.

Grafik 45.Açık İşlerin Aranma Kanallarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması

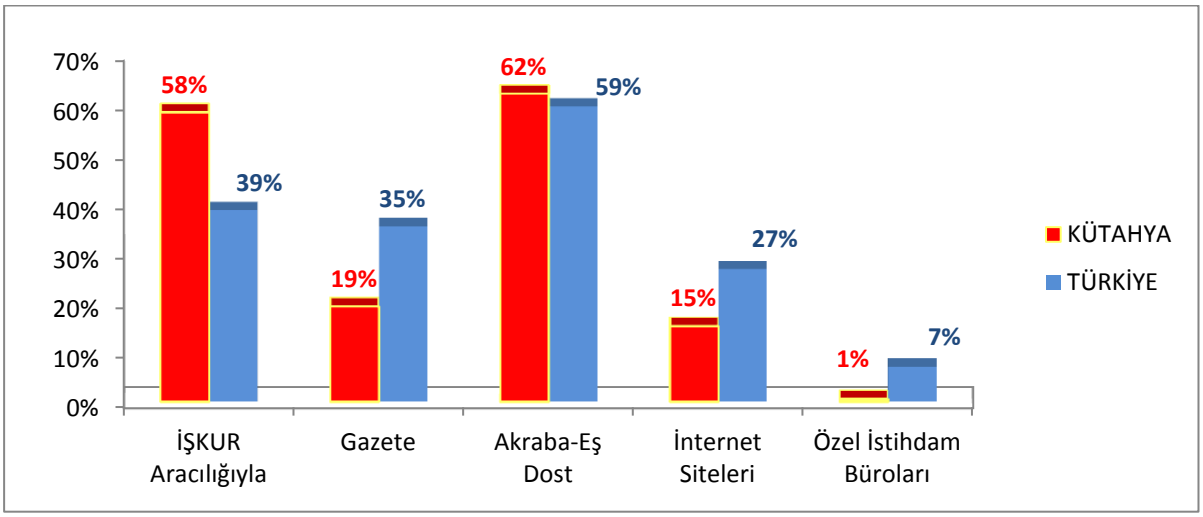

Kaynak: İl İPTA

Türkiye ve Kütahya'da açık işler en fazla akraba-eş dost kanalıyla karşılanmaya çalışılmaktadır. Türkiye'de % 58, Kütahya'da % 39 oranıyla İŞKUR aracılığıyla eleman aranmaktadır. Sonra sırayla gazete, internet ve özel istihdam büroları kanalıyla eleman aranmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Temininde güçlük çekilen meslekler işverenlerin açık işlerini istedikleri meslek ve/veya becerilere sahip çalışanlarla dolduramamaları veya zorluk çekerek doldurmaları durumunu ifade eder. Talep araştırması kapsamında işverenlere 2013 yılı içerisinde bu durumda oldukları meslekler sorulmuştur. Ankete cevap veren işyerleri içinde en yüksek oranda eleman temininde güçlük çeken sektör Türkiye sonucunda olduğu gibi imalattır. Yalnız ilde imalat sektörü eleman bulmada Türkiye'den daha fazla zorluk çekmektedir. İmalat sektöründeki işyerlerinin % 44,8'i eleman temininde güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir. Türkiye'de bu oran % 34'tür.

İkinci sırada Toptan perakende ticaret (% 25,6) yer almaktadır. İlde üçüncü sırada (% 11,9) inşaat sektörü yer alırken, Türkiye sonucunda inşaat dördüncü sıradadır. Dördüncü sırada konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörü yer almaktadır.

Tablo 39. Temininde Güçlük Bildiren İşyerleri

Sektör	Toplam İşyeri Sayısı	Teminde Güçlük Bildiren İşyeri Sayısı	Temininde Güçlük Dağılımı
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	28	8	28,0%
İMALAT	261	117	44,8%
İNŞAAT	140	42	30,3%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	275	91	33,1%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	53	11	20,0%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	68	29	43,1%
BİLGİ VE İLETİŞİM	3	2	66,6%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	32	14	43,3%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	28	7	25,0%
EĞİTİM	45	20	44,4%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	16	6	37,5%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	3	1	33,3%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	27	7	25,9%
Genel Toplam:	991	354	35,8%

Kaynak: İl İPTA

Kütahya'daki işyerlerinin % 35,8'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Kütahya'da bilgi ve iletişim sektöründeki işyerlerinin % 66,6'sı, imalat sektörünün % 44,8'i ve eğitim sektörünün % 44,4'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Ulaştırma ve depolama sektöründeki işyerlerinin % 20'si eleman temininde güçlük çekmektedir.

Tablo 40. Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektör	Toplam Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Kütahya	Türkiye
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	30	2,2%	0,8%
İMALAT	608	44,3%	39,4%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİM VE DAĞ.	0	0,0%	0,1%
SU TEMİNİ; KANALİZAS. ATIK YÖN. VE İYİLEŞ. FAAL.	0	0,0%	0,2%
İNŞAAT	160	11,6%	13,4%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	271	19,7%	18,1%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	20	1,5%	3,8%

KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	126	9,1%	6,5%
BİLGİ VE İLETİŞİM	2	0,1%	0,8%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	0	0,0%	0,7%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0	0,0%	0,6%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	31	2,3%	3,1%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	45	3,3%	5,8%
EĞİTİM	42	3,1%	1,7%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	24	1,7%	2,9%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	2	0,1%	0,2%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	14	1,0%	1,8%
Genel Toplam:	1373	100,0%	100,0%

Kaynak: İl İPTA

Kütahya'da eleman temininde güçlük çekilen kişi sayısı 1373 çıkmıştır. Kütahya'da elektrik, gaz, buhar sektörü, su temini, kanalizasyon sektörü, finans ve sigorta faaliyetleri sektörü ve gayrimenkul faaliyetleri sektöründe teminde güçlük çekilen eleman yoktur. Güçlük çekilen elemanların % 44,3'ü imalat, %19,7'si toptan ve perakende, % 11,6's imalat, %9,1'i konaklama ve yiyecek hizmetleri ve %3,3'ü de idari ve destek hizmetleri faaliyetleri sektöründedir. Türkiye'de teminde güçlük çekilen elemanların sektörel dağılımında ilk 5 sektör Kütahya ile paraleldir.

Tablo 41. Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek Grup	Toplam Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Dağılımı	Açık İş Dağılımı
Yöneticiler	2	0,20%	0,20%
Profesyonel Meslek Mensupları	88	6,40%	3,60%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yar. Profes. Mes. Mensupları	119	8,70%	2,30%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	25	1,80%	1,30%
Hizmet Ve Satış Elemanları	203	14,80%	5,40%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	16	1,20%	6,00%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	517	37,60%	4,60%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	301	22,00%	3,10%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	101	7,40%	2,30%
Genel Toplam:	1373	100%	3,30%

Kaynak: İl İPTA

Temininde güçlük çekilen kişi sayısının % 37,6'sı sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, %22'si tesis ve makine operatörleri ve % 14,8'i hizmet ve satış elemanları meslek grubundandır. Yöneticiler meslek grubunun eleman temininde güçlük dağılımı en düşüktür.

Açık işlerin % 6'sını nitelikli tarım, ormancılık meslek grubu, % 5,4'ünü hizmet ve satış elemanları meslek grubu ve % 4,6'sını da sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu oluşturur. Yöneticiler meslek grubunun açık iş dağılımı da en düşüktür.

Grafik 46.Temininde Güçlük Çekilen Meslek Gruplarının Türkiye İle Karşılaştırılması

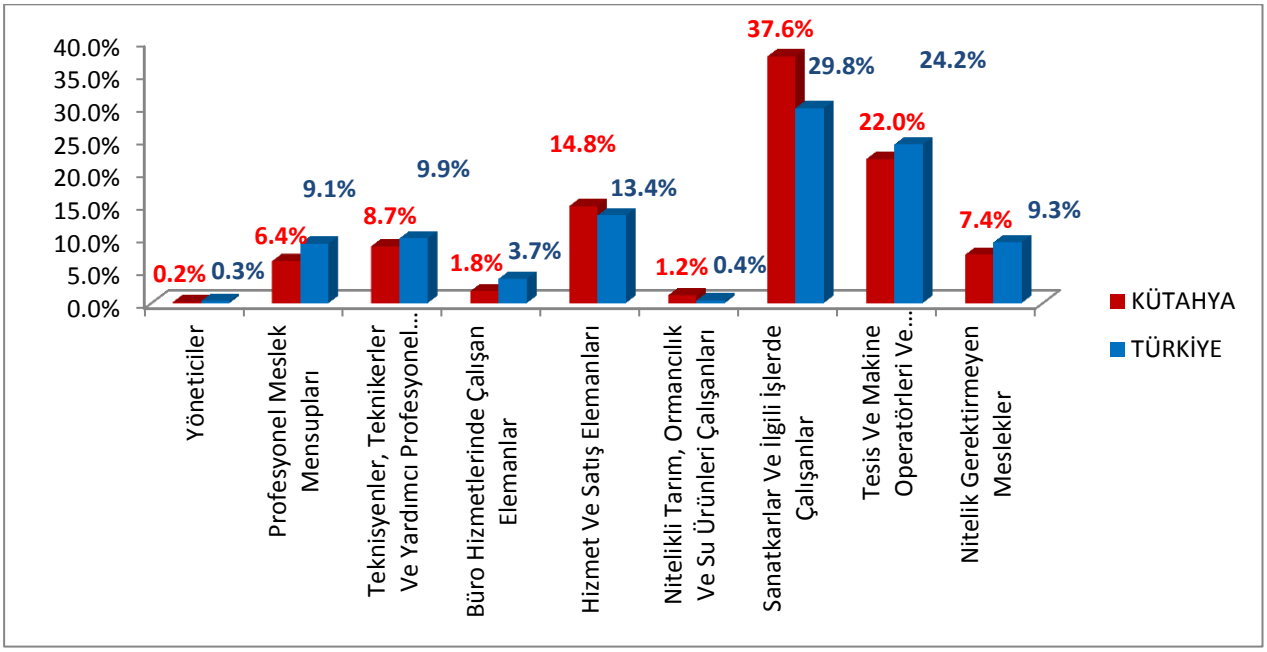

Kaynak: İl İPTA

Türkiye'de temininde güçlük çekilen kişi sayısının % 29,8'i sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, % 24,2'si tesis ve makine operatörleri ve % 13,4'ü hizmet ve satış elemanları meslek grubundandır. Temininde güçlük dağılımı gösteren bu ilk 3 meslek grubu ile Kütahya paralellik göstermektedir. Yöneticiler meslek grubunun eleman temininde güçlük dağılımı en düşüktür.

Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve hizmet satış elemanları meslek gruplarının temin güçlük dağılımı Kütahya'da Türkiye'den daha yüksektir. Diğer meslek gruplarının temin güçlük dağılımı ise Türkiye'de daha yüksektir.

Tablo 42. Mesleklere Göre Temininde Güçlük Dağılımı

KÜTAHYA	ORAN	TÜRKİYE	ORAN
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	8,8%	Makineci (Dikiş)	8,8%
Mobilya Montaj İşçisi	3,8%	Güvenlik Görevlisi	3,8%
Garson (Servis Elemanı)	3,7%	Garson (Servis Elemanı)	3,7%
Şoför-Yük Taşıma	2,8%	Beden İşçisi (Genel)	2,8%
Çini İşlemecisi	2,4%	Gaz Altı Kaynakçısı	2,4%
Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	2,4%	Satış Danışmanı	2,4%
Kalite Kontrolörü-Kumaş	2,4%	Ortacı	2,4%
Satış Temsilcisi / Plasiyer	2,1%	Temizlik Görevlisi	2,1%
Mermer Ebatlandırma İşçisi	1,7%	Pazarlamacı	1,7%
Ütücü (El İle)	1,7%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,7%
Güvenlik Görevlisi	1,6%	Aşçı	1,6%
Tekstil Terbiye İşçisi	1,6%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,6%
Mobilya Döşeme İşçisi	1,6%	Şoför-Yük Taşıma	1,6%
Elektrikçi (Genel)	1,5%	Sıvacı	1,5%
Aşçı	1,4%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	1,4%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,3%	Beden İşçisi (İnşaat)	1,3%

Kasiyer	1,3%	Ütücü	1,3%
Ön Muhasebeci	1,3%	Hemşire	1,3%
Depo Hamalı	1,2%	Muhasebeci	1,2%
Pazarlamacı	1,2%	Komi (Garson Yardımcısı)	1,2%

Kaynak: İl İPTA

Kütahya'da dikiş makinesi operatörü-kumaş, mobilya montaj işçisi ve garson (servis elemanı) meslekleri temin güçlük dağılımı en yüksek olan mesleklerdendir. Dikiş makinesi operatörü-kumaş ve garson (servis elemanı) meslekleri açık iş dağılımında da ilk 3 meslek arasında olup, teminde güçlük dağılımında da ilk 3 meslek arasında yer almaktadır.

Türkiye'de makineci (dikiş), güvenlik görevlisi ve garson (servis elemanı) meslekleri temin güçlük dağılımı en yüksek olan mesleklerdendir.

Garson, şoför-yük taşıma, güvenlik görevlisi, aşçı, kaynakçı (oksijen ve elektrik) ve pazarlamacı meslekleri teminde güçlük dağılımını gösteren ilk 20 meslekte Kütahya ve Türkiye için ortak olan mesleklerdendir.

Grafik 47.Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

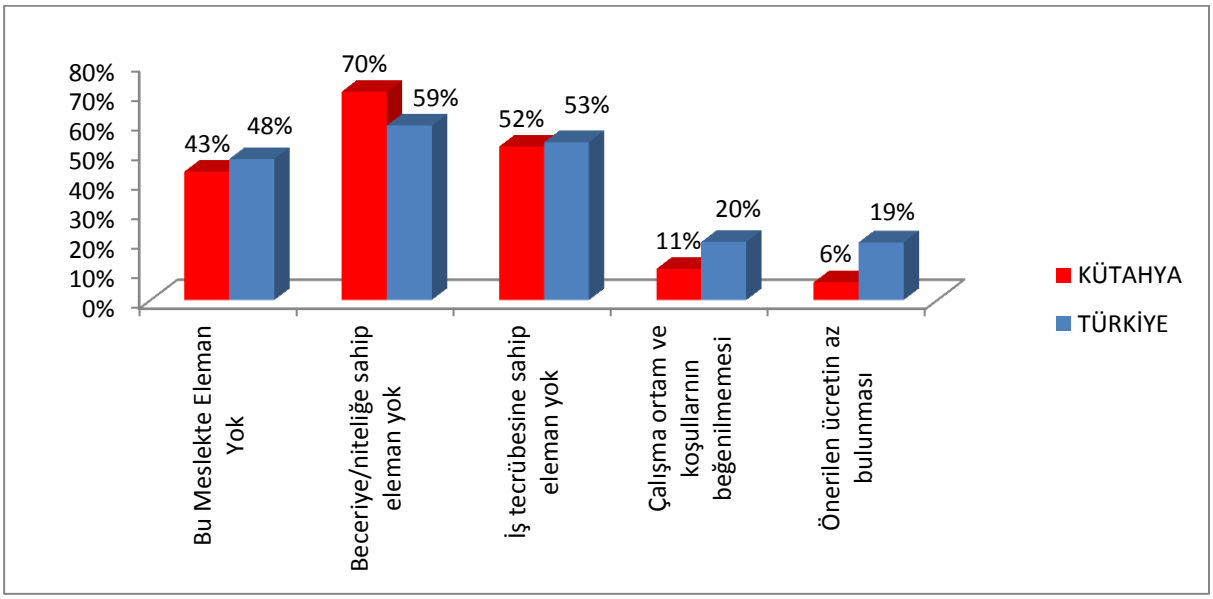

Kaynak: İl İPTA

Kütahya'da eleman temininde güçlük çekilme nedenlerinin % 70'i beceriye sahip eleman olmaması, %52'si iş tecrübesine sahip eleman olmaması, % 43'ü bu meslekte eleman olmaması, %11'i çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi ve %6'sı da önerilen ücretin az bulunması olarak ifade edilmiştir.

Türkiye'de de bu sıralama aynıdır. Eleman temininde güçlük çekilme nedenlerinin % 59'u beceriye sahip eleman olmaması, %53'ü iş tecrübesine sahip eleman olmaması, % 48'i bu meslekte eleman olmaması, %20'si çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi ve %' 19'u da önerilen ücretin az bulunması olarak ifade edilmiştir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Tablo 43. Sektörlere Göre Net İstihdam Beklentisi

Sektör	31.Ara	30.Haz	31 Ara (NİDO)	30 Haz(NİDO)
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	45	-6	1,6%	-0,2%
İMALAT	447	399	3,8%	3,4%
İNŞAAT	61	94	1,8%	2,8%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	29	197	0,5%	3,2%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	40	17	3,5%	1,5%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	65	36	5,0%	2,7%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	19	18	5,9%	5,6%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	20	19	0,7%	0,7%
EĞİTİM	12	-25	1,0%	-2,0%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	4	4	0,6%	0,6%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	7	4	2,3%	1,3%
Genel Toplam:	756	756	2,3%	2,3%

Kaynak: İl İPTA

Genel toplamda net istihdam değişim oranı 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014'de %2,3'dür. 31 Aralık 2013'deki en yüksek NİDO % 5,9 ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründedir. Sonra % 5 ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti ve % 3,8 ile imalat sektörü gelmektedir. 31 Aralık 2013 'de NİDO'nda azalış gösteren sektör bulunmamaktadır.

30 Haziran 2014'deki en yüksek NİDO % 5,6 ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründedir. Daha sonra %3,4 ile imalat ve % 3,2 ile toptan ve perakende sektörü gelmektedir. Madencilik ve taş ocakçılığı ve eğitim sektöründe 30 Haziran 2014'de azalış olacağı öngörülmektedir.

Tablo 44. Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Beklentisi

Meslek Grupları	31.Ara	30.Haz	31 Aralık NİDO	30 Haziran NİDO
Yöneticiler	3	0	0,70%	0,00%
Profesyonel Meslek Mensupları	12	-11	0,60%	-0,50%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yar. Profes. Mes. Mensupları	43	46	1,20%	1,30%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4	5	0,30%	0,30%
Hizmet Ve Satış Elemanları	122	67	3,90%	2,20%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	43	2	19,80%	1,00%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	298	240	4,00%	3,30%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	313	268	3,70%	3,10%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	-82	140	-1,50%	2,50%
Genel Toplam:	756	756	2,30%	2,30%

31 Aralık 2013'de net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu meslek grubu nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanlarıdır. Sonra % 4'lük oranla sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar gelmektedir. Nitelik gerektirmeyen mesleklerde NİDO'nda azalış öngörülmektedir.

30 Haziran 2014'de net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu meslek grubu sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlardır. Sonra %3,1'lik oranla tesis ve makine operatörleri ve montajcılar gelmektedir. Profesyonel meslek mensuplarında NİDO'nda azalış öngörülmektedir.

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

Tablo 45. En Fazla istihdam Artışı Beklenen İlk 20 Meslek

31.Ara	30.Haz
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Mobilya Döşeme Ustası	Mobilya Döşeme İşçisi
İnşaat Ustası	İmal İşçisi
Proses İşçisi	İnşaat Ustası
Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi (İnşaat)
Seyahat Servis Elemanı (Host/host es/otobüs-Tren)	Temizlik Görevlisi
Diğer Hayvan Yetiştirme İşçileri	Sucuk Paketleme Makinesi Operatörü
Akü İmal İşçisi	Satış Temsilcisi / Plasiyer
Mobilya Montaj İşçisi	Garson (Servis Elemanı)
İmal İşçisi	Şoför-Yük Taşıma
Şoför-Yük Taşıma	Süthane/ Mandıra İşçisi
Maden Paketleme İşçisi (Kalsit)	Ekmek Ustası
Seramik İşçisi	Ambalajcı (El İle)
Güvenlik Görevlisi	Kasap
Beden İşçisi (İnşaat)	Çöp Tasnif Ediciler
Mermer Ebatlandırma İşçisi	Trim Presi Makinesi Operatörü
Yer Altı Maden İşletmesi Hazırlık Elemanı	Dokumacı (El Tezgâhı)
Geri Dönüşüm Çalışanı	Şoför (Yolcu Taşıma)
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı)

Kaynak: İl İPTA

31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014'de en fazla istihdam artışı beklenen ilk 20 meslek arasında dikiş makinesi operatörü-kumaş, beden İşçisi (Genel), inşaat ustası, garson (Servis Elemanı), imal işçisi, şoför-yük taşıma ve beden İşçisi (İnşaat) ortak yer almaktadır.

İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler

Tablo 46. En Fazla İstihdam Azalışı Beklenen İlk 20 Meslek

31.Ara	30.Haz
Beden İşçisi (İnşaat)	İlköğretim Matematik Öğretmeni
Fason Takip Elemanı (Tekstil)	Seramik Dekoratörü
Soğuk Demirci	Yapı Yalıtımcısı
Ambalajcı (El İle)	Komi (Garson Yardımcısı)
Süthane/ Mandıra İşçisi	Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim
Taşıt Yükleme İşçisi-Demiryolu Ve Karayolu Araçları	Türk Dili Ve Edebiyat Öğretmeni-Ortaöğretim
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)
Doğalgaz Tesisat Teknisyeni	Bekçi
Betonarme Demircisi	İngilizce Öğretmeni
Harita Mühendisi	Biyoloji Öğretmeni-Ortaöğretim
Süt Toplama İşçisi	Tarih Öğretmeni-Ortaöğretim
Orman İşçisi	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim
Depo Sorumlusu	Demirci (Makine İle)
Kaynak Operatörü	Diğer Alet Yapıcıları, Metal Modelciler Ve Metal Markacıları
Konfeksiyon İşçisi	Diğer Motorlu Araç Tamirci Makinistleri
Meyve Ve Sebze İşleme Teknikeri	Fizyoterapist
Peynir İmal İşçisi	Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri
Depo Hamalı	Fen Bilgisi Öğretmeni-İlköğretim
Büro İşçisi	Büro Memuru (Genel)
İnşaat Bekçisi	Felsefe Grubu Öğretmeni-Ortaöğretim

Kaynak: İl İPTA

31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014'de en fazla istihdam azalışı beklenen ilk 20 meslek arasında ortak meslek yer almaktadır.

31 Aralık 2013 'de en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler beden işçisi (inşaat), fason takip elemanı (Tekstil) ve soğuk demirci meslekleridir. 31 Aralık 2013'de en fazla istihdam artışı ve azalışı beklenen ilk 20 meslekte beden işçisi (genel) ortak meslektir.

30 Haziran 2014'de en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler ilköğretim matematik öğretmeni, seramik dekoratörü ve yapı yalıtımcısı meslekleridir. 30 Haziran 2014'de en fazla istihdam artışı ve azalışı beklenen ilk 20 meslekte ortak meslek bulunmamaktadır.

SONUÇ

Kütahya İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin önemli bir kısmı il değil, İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak ve Manisa illerini kapsayan TR33 bölgesine aittir. Arza yönelik ikinci kısıtlama ise bu verilerin önemli bölümünün 2012 yılına ait olması, bir kısmının ise daha eski tarihlere dayanmasıdır.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi 2013 Nisan ayında güncelleştirilmesine ve araştırma 10+çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Diğer bir önemli kısıt ise Türk işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışma oranı çok yüksektir. Bu durum kendini TR33 bölgesinde de göstermektedir. Bölgede tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranı % 21'dir. Bu oran kadınlarda % 29,8'e çıkmaktadır. İşverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur.

Araştırmanın diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Çalışabilir yaştaki nüfusun eğitim seviyesi Türkiye ortalamasından daha düşüktür. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını (% 69,2) lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Okuryazar olmayan nüfusun % 80,9'u, diploması olmayanların da % 69'u kadın nüfustur. Nüfusun sadece % 23,4'ü lise ve dengi okul mezunu, % 9,1'i yüksek eğitimlidir.

Bu yapının işgücü piyasasını derinden etkilemesi kaçınılmazdır. Eğitim oranlarının düşüklüğü işgücü piyasasına girişi zorlaştırmaktadır. Kütahya ilinde nüfusun kırsal alandaki çoğunluğu tarım sektöründe ücretsiz çalışmayı da beraberinde getirmekte ve bu durum istihdam oranının Türkiye'den daha yüksek olmasına yol açmakta ve işsizliği de perdelemektedir.

Tarım sektöründe yaşanan çözülme bölgede de kendini etkin olarak göstermekte ve toplam istihdam oranının azalmasına yol açmaktadır. Tarım dışı çalışan sayısında ise iyileşme görülmektedir. 2012 yılında 2005 yılına göre tarım dışı sektörlerde çalışan sayısındaki artış % 16,43'tür. Tarım ve tarım dışı sektörlerde çalışan toplam istihdam artışı yaşanmaktadır.

Tablo 47. Yıllara göre tarım ve tarım dışı istihdam artışı, Kütahya, bin kişi, 2005-2012

Toplam	2005			2012			Artış		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Toplam	695	82	936	745	375	1.120	4,46%	26,16%	16,43%
Tarım	230	160	390	262	254	516	2,86%	8,39%	11,25%
Tarım dışı	464	242	546	483	121	604	1,70%	-10,80%	9,60%

Kaynak: TÜİK, HİA

Bununla beraber tarım dışı sektörlerde görülen istihdam artışı, tarım sektöründe çalışan oranının hala çok yüksek olması nedeni ile istihdam oranı üzerinde etkili olamamakta ve tarımdaki çözülmeye paralel toplam istihdam oranı yıllar itibariyle azalma göstermektedir.

Bölge istihdamının % 22,2'si sanayi sektöründedir. Bölge sanayisi nitelikli elemana ihtiyaç duymamaktadır. Lise altı eğitimlilerin istihdamdaki oranı % 70,2 iken, sanayi sektöründe çalışanların % 71,4'ünü lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Sanayi sektöründe çalışanların % 20,6'sını lise ve dengi okul mezunu, % 5,6'sını da yükseköğretim mezunudur.

Bölgede istihdam oranı azalırken, işsizlik oranı artmaktadır. İşsizlik oranının yükselmesinde iki etken vardır. Genç nüfus ve kadınlar. 2012 yılı Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçlarına göre bölgede işsizlik oranı % 4,4 iken, Erkeklerde % 4,4 olan işsizlik oranı, kadınlarda % 4,2'ye gerilemektedir. Bölgede en yüksek işsizlik oranı % 14 ile 25-34 yaş grubundaki kadınlardadır.

Eğitim düzeyi kadınların işgücü piyasasına girişlerini erkeklerden daha fazla etkilemektedir. Yüksek eğitimli kadınlarda % 35,3 olan işsizlik oranı erkeklerde sadece % 14,7'dir. Lise altı eğitimli işsizlerin beşte ikisini kadınlar oluştururken, yüksek eğitimli işsizlerin yaklaşık üçte ikisini kadınlar oluşturmaktadır. İlk kez iş arayan kadınların işsizlik süreleri de erkeklerden daha uzundur. Tüm bu göstergeler bölgede kadınlarda eğitimli, ilk kez işgücü piyasasına giren ve uzun süredir işsiz profili varlığını ortaya koymaktadır.

İŞKUR'a kayıtlı işsizler incelendiğinde aynı yapının Kütahya ili kayıtlı işsizleri için de geçerli olduğu görülmektedir. 2012 yılında en fazla kayıtlı işsiz 20-24 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin % 25,5'i bu yaş grubundadır. İşsizlerin üçte ikiye yakını da 20-34 yaş grubundadır.

İlin eğitim durumuna paralel olarak kayıtlı işsizlerin büyük bölümü lise ve dengi eğitime sahiptir. Kayıtlı işsizlerin % 14,5'i yüksek eğitimlidir. Kayıtlı işsiz istatistikleri ilde de bölge işsizlik yapısına benzer bir yapıyı ortaya koymaktadır. Bu istatistiklerde de eğitim seviyesi yükseldikçe kadınların işgücü piyasasına girmeleri artmaktadır. Lise altı eğitimli kayıtlı kadın işsizler toplam lise altı eğitimli kayıtlı işsizlerin % 27,7'sini oluştururken, yüksek eğitimlilerde bu oran % 41,5'e yükselmektedir.

Grafik 48. Kayıtlı işsiz içinde eğitim düzeyine göre kadın payı,%,2012

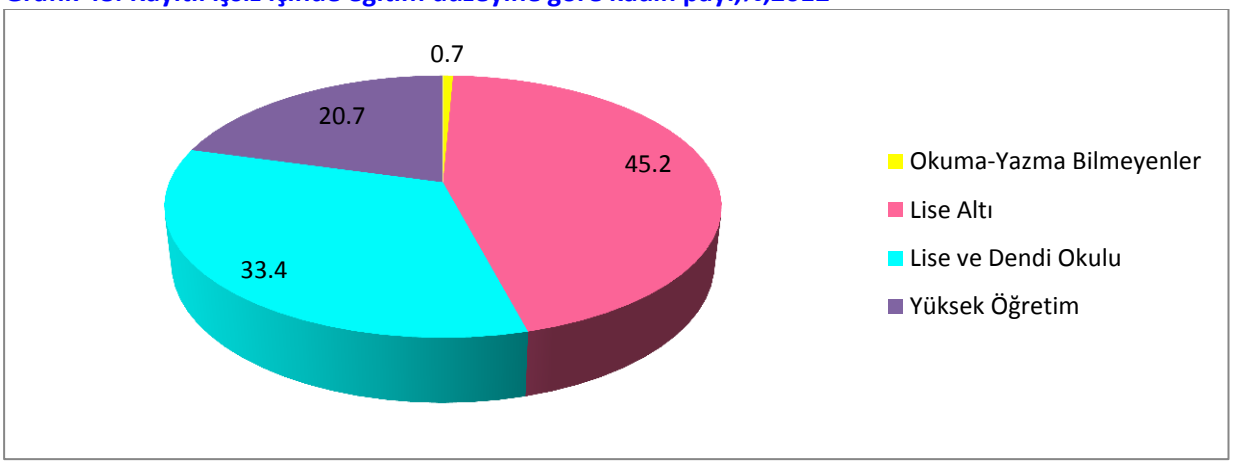

Kaynak: İŞKUR

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların sadece % 18'i kadındır ve bu oran % 25 olan Türkiye ortalamasının altındadır.

Kadın çalışanların görece olarak ağırlıklı çalıştıkları sektörler insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, eğitim sektörü, finans ve sigorta faaliyetleri gibi daha çok daha yüksek eğitim seviyesi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Kütahya'da ancak daha yüksek eğitim seviyesine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Erkek ağırlıklı olmasına rağmen kadın çalışanların dörtte birini istihdam eden bir sektör vardır, imalat ve bu sektördeki kadın çalışanların meslekleri, belirli bir eğitim düzeyinden ziyade, belirli beceri isteyen mesleklerdir.

İlde açık işlerin karşılanma oranı, diğer bir ifade ile işe yerleştirme yıllar itibariyle değişmektedir. Bu oran özel sektörde, % 83,1'dir. Kayıtlı işsizlerin yaş dağılımı ve işe yerleştirme oranı dikkate alındığına bu oran doğal görülebilir. Toplam kayıtlı işsizlerin % 82,2'si 15-39 yaş grubundadır ve işe yerleştirilenlerin % 23,9'u kadındır.

Eğitim durumuna göre işe yerleştirmelerde kadın payları da bu eğilimi desteklemektedir. İşe yerleştirmelerde kadın payının en yüksek olduğu eğitim seviyesi ön lisans ve lisans eğitim düzeyidir.

Kadınların işe yerleştirilmelerinde kurslar vasıtasıyla yapılan işe yerleştirmeler önem arz etmektedir. Kurslar vasıtasıyla yapılan yerleştirmelerin % 56,8'ini kadınlar oluşturmaktadır.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekliliktir. Kütahya'da İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin yarısı lise altı eğitimlidir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Kütahya ilinde 10+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörün imalat sektörü olması sonucu en fazla açık iş sayısı ve temininde güçlük çekilen ikinci meslek de imalat sanayindedir. Temininde güçlük çekilen ilk sektör bilgi ve iletişim olmuştur.

En fazla çalışana sahip sektörlerin açık iş oranları da yüksektir. İmalat sektöründe açık iş oranı % 3,93, konaklama ve yiyecek faaliyetleri % 6,56, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler % 6,15, idari ve destek

hizmet faaliyetleri sektöründe % 4,33'tür. Büyük işyerlerindeki açık iş oranı daha yüksektir. Toplamda açık iş oranı % 3,22'dir.

Açık iş oranının yüksekliğinin iki anlamı vardır. Ya istihdamda yaşanan yüksek artış, doldurulması gereken işler yaratmaktadır; ya da yüksek bir eleman devri nedeniyle yüksek açık iş yaşanmaktadır.

Elimizde şu aşamada ilde istihdam artışını gösterecek bir veri yoktur. Bu veri ancak gelecek yıl mevcut olacaktır. 10+ işyerlerinde tam sayımın uygulanması, gelecek yıl kapsanacak birçok işyerinin bu yıl ile aynı olmasına yol açacak ve hem gruplandırılmış veriler hem de işyeri bazında açık iş oranı ve sebebi bulunabilecektir.

Ana meslek grupları itibariyle en yüksek açık iş oranının olduğu grup, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri çalışanları grubudur. İkinci sırada Hizmet ve Satış Elemanları, üçüncü sırada Sanatkar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. Açık iş dağılımı ise Sanatkar ve İlgili İşlerde Çalışanlar yer almaktadır. Açık iş oranı yüksek mesleklerin büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek mümkündür.

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek dikiş makinesi operatörü-kumaş oluşturmaktadır. Dikiş makinesi operatörünü paketleme işçisi (cam) takip etmektedir. Temininde en zorluk çekilen meslek de dikiş makinesi operatörleridir. Bu mesleği de mobilya montaj işçisi takip etmektedir.

İlde açık işlerde işverenlerin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "fark etmez" cevabı dikkat çekicidir. Açık işlerde ilk iki sıradaki meslekler dikiş makinesi operatörü-kumaş ile beden işçisi (genel) gibi belirli bir eğitim ve beceri isteyen meslekler olmasına rağmen bu meslekler için de istenen eğitim düzeyi sorusuna verilen cevap "fark etmez " olmuştur. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemeleri etkendir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. İkinci sırada elemanların yeterli iş tecrübesine sahip olmamaları, üçüncü sırada meslekte eleman bulunamaması gelmektedir. Temininde güçlük çekilen meslekler dikiş makinesi operatörü-kumaş, mobilya montaj işçisi, garson(servis elemanı), şoför-yük taşıma, çini işlemecisi, fırıncı ustası-unlu mamulleri, kalite kontrolörü-kumaş, satış temsilcisi / plasiyer, mermer ebatlandırma işçisi, ütücü el ile meslekleri ilk on sıradadır.

Sadece ilk iki meslekte değil, ilk onda yer alan açık işlerle temininde güçlük çekilen meslekler arasında da büyük bir paralellik vardır. Aynı paralellik istenilen beceri ve niteliğe sahip olunmayan mesleklerde de görülmektedir. Becerilerin geliştirilerek işverenlerin istekleri doğrultusunda açık işlerin karşılanması bu mesleklere ve yukarıda belirtilen meslek gruplarına yönelik eğitim programlarını öncelikli hale getirmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre işletmelerin gelecek beklentileri olumludur. Gerek kısa dönem (altı ay) , gerekse orta dönem (on iki ay) itibariyle en çok net istihdam artışı beklenen sektör yine imalat sektörüdür. Gerek gelecek istihdam artışının imalat sektörü ağırlıklı olması, gerekse açık iş ve temininde güçlük çekilen mesleklerin imalat sektöründe olması, bu sektörde emek arzı ile emek talebi arasında bir dengesizlik olduğunu ve bu dengesizliği giderebilmek için de ihtiyaca göre eğitim programlarının düzenlenmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücünün yetiştirilmesi, ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlanması amacıyla; dar meslek alanları yerine geniş tabanlı sektörel eğitimin verildiği, modüler yapıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir mesleki ve teknik eğitim sistemi hedeflenmelidir.

Verilecek eğitimlerin gerçekten nitelikli olması, işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekir. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

İlde dikkat çeken diğer bir husus da özellikle de bazı sektörlerde görülen yüksek işe giriş ve çıkışlardır. Bu yüksek devinim ilde yüksek bir kayıt dışı istihdamın olduğuna dair kanaat oluşturmaktadır. Hem kayıt dışılığın önlenmesinde hem de devinimin işletme ve ekonomide sebep olduğu üretim kayıplarının, elemanları tekrar eğitme maliyetlerinin azaltılmasında da İŞKUR'a görev düşmektedir; işletmelerin eleman alımlarında İŞKUR'u daha fazla kullanmaları için oluşturulmuş olan teşvik sistemlerini işverenlere daha etkili yollarla anlatmak ve işe yerleştirilen elemanların takibini daha etkin yapmak.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR	..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI
	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../ .....@.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S6: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S6.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz. ☐ ⟹ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (sayısallık becerisi) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları
			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10		1 2 3 4 5
		☐		☐	

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER		
01	02	03
6.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	6.3'e geçiniz
	Hayırsa →	6.1 veya 6.2 geçiniz
6.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.	→	7.sorıya geçiniz
6.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
6.6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

6.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	7.3'e geçiniz
	Hayırsa →	7.1 veya 7.2 geçiniz
6.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum.	→	8.sorıya geçiniz
6.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
6.7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER		
01	02	03
6.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	8.3'e geçiniz
	Hayırsa →	8.1 veya 8.2 geçiniz
6.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.	→	9.sorıya geçiniz
6.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
6.8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

6.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	9.3'e geçiniz
	Hayırsa →	9.1 veya 9.2 geçiniz
6.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum.	→	10.sorıya geçiniz
6.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
6.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal Azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz meslekli ile ilgili karşılaştınız mı? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çeklme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

Ek 2-A: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 64 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2-B: Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h{}^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h{}^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2-C: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı	Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585	Adana	1.677
Manisa	1.582	Ankara	1.982
Tekirdağ	1.545	Antalya	1.745
Hatay	1.416	Bursa	1.838
Aydın	1.370	Denizli	1.507
Şanlıurfa	1.342	Diyarbakır	1.422
Kahramanmaraş	1.327	Gaziantep	1.472
Eskişehir	1.282	İstanbul	2.132
Sakarya	1.250	İzmir	1.881
Malatya	1.070	Kayseri	1.440
Afyonkarahisar	995	Kocaeli	1.737
Elazığ	974	Konya	1.658
Ordu	962	Mersin	1.572
Kütahya	890	Muğla	1.478
Erzurum	856	Trabzon	1.393
Van	850	**ÖrneklemToplam**	**24.934**
Zonguldak	832		
Sivas	804	Tokat (Pilot İl)	704
Çorum	802	Samsun (Pilot İl)	1387
Çanakkale	753		
Düzce	736	**Araştırmada Seçilen Toplam İşyeri**	**65.723**
Uşak	691		
Giresun	687		
Mardin	677		
Osmaniye	671		
Adıyaman	644		
Batman	641		
Rize	607		
Aksaray	602		
Nevşehir	559		
Edirne	517		
Isparta	505		
Kırklareli	485		
Kastamonu	481		
Yozgat	475		
Amasya	445		
Niğde	423		
Bolu	406		
Karaman	393		
Yalova	386		
Burdur	364		
Şırnak	345		
Bartın	303		
Karabük	299		
Bilecik	291		
Bingöl	281		
Sinop	280		
Erzincan	278		
Kırşehir	260		
Artvin	244		
Kırıkkale	240		
Siirt	233		
Bitlis	216		
Ağrı	213		
Çankırı	212		
Muş	192		
Kars	177		
Iğdır	162		
Gümüşhane	127		
Kilis	119		
Hakkari	117		
Tunceli	93		
Bayburt	77		
Ardahan	57		
Tamsayım toplamı	**38.698**		

Ek 2-D: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	**Kütahya**	**1.111**	**924**	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3-A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim

Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer İşinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü } arzı\ (istihdam+i\text{ş}iz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus-(\text{İ}stihdam+\text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3-B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1- Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9

Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

2- İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7
Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2

Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5
Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4 Diğer Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	183.667	5.595.354	258.082	340.950	263.906	268.334	4,4	4,7	4,8

Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	28,00	2872	45	30	44,80	-5,60	1,54	1,56	-0,20
İmalat	261,00	11664	478	608	447,28	398,54	3,93	3,83	3,42
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2,00	310	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1,00	220	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
İnşaat	140,00	3364	120	160	60,82	94,10	3,46	1,81	2,80
Toptan ve perakende ticaret	274,99	6221	135	271	29,28	196,57	2,12	0,47	3,16
Ulaştırma ve depolama	53,00	1135	20	20	40,28	16,96	1,74	3,55	1,49
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	68,00	1297	91	126	64,86	35,57	6,56	5,00	2,74
Bilgi ve iletişim	3,00	23	0	2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Finans ve sigorta faaliyetleri	6,00	143	0	0	1,00	0,00	0,00	0,70	0,00
Gayrimenkul faaliyetleri	3,00	56	0	0	5,00	0,00	0,00	8,93	0,00
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	32,00	325	21	31	19,20	18,13	6,15	5,90	5,57
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	28,00	2698	122	45	20,16	19,04	4,33	0,75	0,71
Eğitim	45,00	1235	36	42	12,00	-25,00	2,83	0,97	-2,02

İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	16,00	638	12	24	4,00	4,00	1,85	0,63	0,63
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	3,00	51	0,00	2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Diğer hizmet faaliyetleri	27,00	318	4	14	7,27	4,15	1,29	2,29	1,31
GENEL TOPLAM	991,00	32571	1085	1373	755,95	756,47	3,22	2,32	2,32

Kaynak: İl İPTA

Ek 5: SEGE Sıralaması

İl Kodu	İller Sırası	İl Kodu	İller Sırası
TR100 İstanbul	1	TRB11 Malatya	42
TR510 Ankara	2	TR332 Afyon	43
TR310 İzmir	3	TR905 Artvin	44
TR421 Kocaeli	4	TRA12 Erzincan	45
TR611 Antalya	5	TR631 Hatay	46
TR411 Bursa	6	TR821 Kastamonu	47
TR412 Eskişehir	7	TR813 Bartın	48
TR323 Muğla	8	TR722 Sivas	49
TR211 Tekirdağ	9	TR833 Çorum	50
TR322 Denizli	10	TR823 Sinop	51
TR424 Bolu	11	TR903 Giresun	52
TR212 Edirne	12	TR633 Osmaniye	53
TR425 Yalova	13	TR822 Çankırı	54
TR222 Çanakkale	14	TR712 Aksaray	55
TR213 Kırklareli	15	TR713 Niğde	56
TR621 Adana	16	TR832 Tokat	57
TR721 Kayseri	17	TRB14 Tunceli	58
TR422 Sakarya	18	TRA11 Erzurum	59
TR321 Aydın	19	TR632 Kahramanmaraş	60
TR521 Konya	20	TR902 Ordu	61
TR612 Isparta	21	TR906 Gümüşhane	62
TR221 Balıkesir	22	TRC13 Kilis	63
TR331 Manisa	23	TRA13 Bayburt	64
TR622 Mersin	24	TR723 Yozgat	65
TR334 Uşak	25	TRC12 Adıyaman	66
TR613 Burdur	26	TRC22 Diyarbakır	67
TR413 Bilecik	27	TRA22 Kars	68
TR812 Karabük	28	TRA23 Iğdır	69
TR811 Zonguldak	29	TRC32 Batman	70
TRC11 Gaziantep	30	TRA24 Ardahan	71
TR901 Trabzon	31	TRB13 Bingöl	72
TR522 Karaman	32	TRC21 Şanlıurfa	73
TR831 Samsun	33	TRC31 Mardin	74
TR904 Rize	34	TRB21 Van	75
TR423 Düzce	35	TRB23 Bitlis	76
TR714 Nevşehir	36	TRC34 Siirt	77
TR834 Amasya	37	TRC33 Şırnak	78
TR333 Kütahya	38	TRA21 Ağrı	79
TRB12 Elazığ	39	TRB24 Hakkâri	80
TR715 Kırşehir	40	TRB22 Muş	81
TR711 Kırıkkale	41		

Kaynak: DPT

KÜTAHYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Hükümet Caddesi No:1\3
Tel: 0274 223 61 86-89
www.iskur.gov.tr